Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

►**B** **ДИРЕКТИВА 2009/144/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА**

от 30 ноември 2009 година

относно някои компоненти и характеристики на колесните селскостопански и горски трактори

(кодифицирана версия)

(Текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 27, 30.1.2010 г., стр. 33)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Директива 2010/52/ЕС на Комисията от 11 август 2010 година	L 213	37	13.8.2010 г.
►**M2**	Директива 2010/62/ЕС на Комисията от 8 септември 2010 година	L 238	7	9.9.2010 г.
►**M3**	Директива 2013/8/ЕС на Комисията от 26 февруари 2013 година	L 56	8	28.2.2013 г.
►**M4**	Директива 2013/15/ЕС на Съвета от 13 май 2013 година	L 158	172	10.6.2013 г.

Поправена със:

►**C1** Поправка, ОВ L 108, 29.4.2010 г., стр. 356 (2009/144/ЕО)

▼B

ДИРЕКТИВА 2009/144/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

от 30 ноември 2009 година

относно някои компоненти и характеристики на колесните селскостопански и горски трактори

(кодифицирана версия)

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ([2]),

като имат предвид, че:

(1) Директива 89/173/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно някои компоненти и характеристики на колесните селскостопански и горски трактори ([3]) е била неколкократно съществено изменяна ([4]). С оглед постигане на яснота и рационалност посочената директива следва да бъде кодифицирана.

(2) Директива 89/173/ЕИО е една от отделните директиви от системата за типово одобрение на ЕО, предвидена в Директива 74/150/ЕИО на Съвета, заменена с Директива 2003/37/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 26 май 2003 г. относно типовото одобрение на селскостопански или горски трактори, на техните ремаркета и на теглително-прикачно оборудване, заедно с техните системи, компоненти и обособени технически възли ([5]), и установява техническите предписания относно дизайна и конструкцията на селскостопанските или горски трактори по отношение на определени компоненти и характеристики. Тези технически предписания целят сближаване на законодателството на държавите-членки по начин, който да позволи прилагането за всеки тип трактор на процедурата за ЕО одобрение на типа, предвидена в Директива 2003/37/ЕО. Следователно, разпоредбите на Директива 2003/37/ЕО, отнасящи се до селскостопанските или горските трактори, техните ремаркета и теглително-прикачно оборудване, заедно с техните системи, компоненти и обособени технически възли, се прилагат към настоящата директива.

([1]) ОВ C 182, 4.8.2009 г., стр. 76.
([2]) Становище на Европейския парламент от 24 март 2009 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и решение на Съвета от 26 ноември 2009 г.
([3]) ОВ L 67, 10.3.1989 г., стр. 1.
([4]) Виж приложение VII, част А.
([5]) ОВ L 171, 9.7.2003 г., стр. 1.

▼B

(3) Техническите изисквания, на които тракторите трябва да отговарят в съответствие с националните законодателства, се отнасят, *inter alia*, до техните маси и размери, регулаторите на скоростта, защитата на техните движещи се компоненти, изпъкнали части и колела, управлението на спирачната система на теглените превозни средства, предно стъкло и друго остъкляване, механичното теглително–-прикачно устройство и местоположението и начина на закрепване на задължителните табели и означения върху корпуса на трактора.

(4) Желателно е да се вземат предвид техническите изисквания, приети от Икономическата комисия за Европа на Организацията на Обединените нации (ООН/ИКЕ) в нейните съответни правила, приложени към Споразумението на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации за приемане на единни технически предписания за колесните превозни средства, оборудване и части, които могат да се монтират и/или да се използват на колесните превозни средства, и условията за взаимно признаване на одобрения, получени въз основа на тези предписания ([1]).

(5) Настоящата директива не засяга задълженията на държавите-членки относно сроковете за транспониране в националното право и за прилагане на директивите, които са посочени в приложение VII, част Б,

▼C1

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

▼M2

Член 1

1. За целите на настоящата директива „трактор“ означава трактор, както е определен в член 2, буква й) от Директива 2003/37/ЕО.

2. За целите на настоящата директива се прилагат категориите трактори, определени в приложение II към Директива 2003/37/ЕО.

3. Настоящата директива се прилага за трактори от категории Т1, Т2, Т3 и Т4.

▼B

Член 2

1. По отношение на трактори, които са съобразени с изискванията, определени в настоящата директива, държавите-членки не могат, на основания, свързани с предмета на настоящата директива:

а) да откажат да предоставят ЕО одобрение на типа или национално одобрение на типа;

б) да откажат регистрирането или да забраняват продажбата, пускането в експлоатация или използването на такива трактори.

([1]) Публикувано като приложение I към Решение на Съвета 97/836/ЕО (ОВ L 346, 17.12.1997 г., стр. 78).

▼B

Чрез дерогация от разпоредбите на първата алинея относно употребата на тракторите, държавите-членки могат, по причини, свързани с теглената маса (теглените маси), да продължат да прилагат своите национални разпоредби, отразяващи, по-конкретно, специалните изисквания по отношение на характера на земния релеф на тяхната територия, в границите на теглените маси, посочени в приложение I, точка 2.2, доколкото това не предполага промени в конструкцията на трактора или не изисква допълнително национално одобрение на типа.

2. По отношение на трактори, които не отговарят на изискванията, определени в настоящата директива, и на основания, свързани с предмета на настоящата директива, държавите-членки:

а) не предоставят ЕО одобрение на типа;

б) могат да откажат да предоставят национално одобрение на типа.

3. По отношение на нови трактори, които не отговарят на изискванията, определени в настоящата директива, и на основания, свързани с предмета на настоящата директива, държавите-членки:

а) разглеждат сертификатите за съответствие, които съпровождат нови трактори в съответствие с разпоредбите на Директива 2003/37/ЕО като невалидни по смисъла на член 7, параграф 1 от същата директива;

б) могат да отказват регистрацията, продажбата или пускането в експлоатация на такива нови трактори.

Член 3

1. Всяка държава-членка предоставя ЕО одобрение на типа за компонент за който и да било тип предни стъкла или други стъкла и/или механичните теглително-прикачни устройства, които удовлетворяват изискванията по отношение на конструкцията и изпитванията, предвидени в приложения III и/или IV.

2. Държавата-членка, предоставила ЕО одобрение на типа за компонент, предприема необходимите мерки, за да удостовери, доколкото това е необходимо и, ако се налага в сътрудничество с компетентните органи на останалите държави-членки, съответствието на произвежданите модели с одобрения тип. Този контрол се ограничава до извършването на проверки на място.

Член 4

За всеки тип предни стъкла или други стъкла или механични теглително-прикачни устройства, които държавите-членки одобряват в съответствие с член 3, същите предоставят на производителя на трактора, предните стъкла или механичните теглително-прикачни устройства, или на негов упълномощен представител, маркировка за ЕО одобрение на типа за компонент, съответстваща на примерите, показани в приложение III или приложение IV.

Държавите-членки предприемат всички необходими мерки, за да предотвратят употребата на маркировки, които могат да внесат объркване между типа оборудване, за който е предоставено ЕО одобрение на типа за компонент в съответствие с член 3 и оборудване от други типове.

▼B

Член 5

Никоя държава-членка не може да забрани пускането на пазара на предни стъкла и други стъкла или механични теглително-прикачни устройства на основания, свързани с тяхната конструкция, ако върху същите е нанесена маркировка за ЕО одобрение на типа за компонент.

Независимо от това, дадена държава-членка може да забрани пускането на пазара на предни стъкла и други стъкла или механични теглително-прикачни устройства, върху които е нанесена маркировка за ЕО одобрение на типа за компонент, ако същите не съответстват на одобрения тип.

Въпросната държава-членка информира незабавно останалите държави-членки и Комисията за предприетите мерки, като посочва основанията за своето решение.

Член 6

Компетентните органи на всяка държава-членка изпращат, в срок от един месец, до компетентните органи на останалите държави-членки копия от сертификатите за ЕО одобрение на типа за компонент, образци на които са представени в приложение III или приложение IV, попълнени за всеки тип предни стъкла и други стъкла или механични теглително-прикачни устройства, които същите одобряват или отказват да одобрят.

Член 7

1. Ако държавата-членка, предоставила ЕО одобрението на типа за компонент, установи, че известен брой предни стъкла и други стъкла или механични теглително-прикачни устройства, върху които е нанесена една и съща маркировка за ЕО одобрение на типа, не съответстват на одобрения тип, тя предприема необходимите мерки, за да гарантира, че произвежданите модели съответстват на одобрения тип.

Компетентните органи на въпросната държава-членка уведомяват компетентните органи на останалите държави-членки за предприетите мерки, които могат, ако това е необходимо, в случаите на сериозно и многократно несъответствие, да се изразят в оттегляне на ЕО одобрението на типа за компонент.

Тези органи предприемат същите мерки, ако са уведомени от компетентните органи на друга държава-членка за подобно несъответствие.

2. В срок до един месец, компетентните органи на държавите-членки се уведомяват взаимно за всяко отнемане на ЕО одобрение на типа за компонент и за причините за тази мярка.

Член 8

Всяко взето в съответствие с разпоредбите, приети в изпълнение на настоящата директива решение,, за отказ или отнемане на ЕО одобрение на типа за компонент за предно стъкло или механично теглително-прикачно устройство или за забрана на тяхното пускане на пазара или експлоатация, излага подробномотивите, на които се основава.

▼B

Такива решения се съобщават на заинтересованите страни, които трябва едновременно с това да бъдат информирани за средствата за правна защита на тяхно разположение по силата на действащите законодателства в държавите-членки и за сроковете, предоставени за реализирането на въпросните средства за правна защита.

Член 9

Измененията, необходими за привеждане на изискванията в приложения I – VI в съответствие с техническия прогрес, се приемат съгласно процедурата, посочена в член 20, параграф 3 от Директива 2003/37/ЕО.

Член 10

Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 11

Директива 89/173/ЕИО, изменена с актовете, посочени в приложение VII, част А, се отменя, без да се засягат задълженията на държавите-членки относно сроковете за транспониране в националното законодателство и за прилагане на директивите, посочени в приложение VII, част Б.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение VIII.

Член 12

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ►C1 ѝ ◄ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 юни 2010 г.

Член 13

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

▼B

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА

ПРИЛОЖЕНИЕ I:	**Размери и теглени маси**
Допълнение:	**Приложение към сертификата за ЕО одобрение на типа**
ПРИЛОЖЕНИЕ II:	**►M1 Регулатор на скоростта и защита на движещи се компоненти, външни изпъкнали части и колела, допълнителни изисквания за безопасност за специални приложения, ръководство за работа за оператора ◄**
Допълнение:	**Приложение към сертификата за ЕО одобрение на типа**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-A:	**Предни стъкла и други стъкла — изисквания към оборудването, определения, заявление за одобрение на типа за компонент, одобрение на типа за компонент, маркировка, общи технически условия, изпитвания и съответствие на производството**
Допълнение:	**Примери за маркировки за одобрение на типа за компонент**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-Б:	**Уведомление за ЕО одобрение на типа за компонент, отказ за предоставяне на ЕО одобрение на типа за компонент, разширение на обхватана ЕО одобрението на типа за компонент и оттегляне на ЕО одобрението на типа за компонент**
Допълнение 1:	**Закалени предни стъкла**
Допълнение 2:	**Равномерно закалени стъкла, различни от предни стъкла**
Допълнение 3:	**Пластови предни стъкла**
Допълнение 4:	**Стъкла от пластово стъкло, различни от предни стъкла**
Допълнение 5:	**Стъкло-пластмасови предни стъкла**
Допълнение 6:	**Стъкло-пластмасови прозоречни стъкла, различни от предни стъкла**
Допълнение 7:	**Двойни прозоречни стъкла**
Допълнение 8:	**Съдържание на списъка на предните стъкла**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-B:	**Общи условия при изпитванията**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-Г:	**Предни стъкла от закалено стъкло**

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III-Д:	**Равномерно закалени стъкла, различни от предни стъкла**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-Е:	**Предни стъкла от обикновено пластово стъкло**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-Ж:	**Прозоречни стъкла от пластово стъкло, различни от предни стъкла**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-З:	**Предни стъкла от обработено пластово стъкло**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-И:	**Безопасни стъкла с вътрешно покритие от пластмасов материал**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-Й:	**Стъкло-пластмасови предни стъкла**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-К:	**Стъкло-пластмасови прозоречни стъкла, различни от предни стъкла**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-Л:	**Двойни стъкла**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-М:	**Класифициране на предните стъкла по групи за целите на изпитванията за одобрение на типа за компонент**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-Н:	**Измерване на височините на сегмента и положението на точките на удара**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-О:	**Проверки за съответствието на производството**
ПРИЛОЖЕНИЕ III-П:	**Приложение към сертификата за ЕО одобрение на типа**
ПРИЛОЖЕНИЕ IV:	**Механични теглително-прикачни устройства между трактора и тегленото превозно средство и вертикално натоварване в точката на съединяването**
Допълнение 1:	**Чертежи на компонентите на механичното тегрително-прикачно устройство**
Допъленине 2:	**Метод за динамично изпитване**
Допълнение 3:	**Метод за статично изпитване на механичното теглително-прикачно устройство**
Допълнение 4:	**Маркировка за одобрение на типа за компонент**
Допълнение 5:	**Образец на сертификата за ЕО одобрение на типа за компонент**
Допълнение 6:	**Условия за предоставяне на ЕО одобрение на типа**
Допълнение 7:	**Приложение към сертификата за ЕО одобрение на типа**
ПРИЛОЖЕНИЕ V:	**Места и начин за поставяне на задължителните табелки и обозначения върху корпуса на трактора**
Допълнение:	**Приложение към сертификата за ЕО одобрение на типа**

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ VI: **Команден орган за спирачната система на теглените превозни средства и прикачване със спирачна система** между трактора и теглените превозни средства

Допълнение: **Приложение към сертификата за ЕО одобрение на типа**

ПРИЛОЖЕНИЕ VII: **Част А: Отменената директива и списък на нейните последователни изменения**

Част Б: Срокове за транспониране в националното законодателство и за прилагане

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII: **Таблица на съответствието**

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Размери и теглени маси

1. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

1.1. „**Дължина**“ означава:

— дължината на колесен трактор, измерена между вертикалните равнини, сключващи прав ъгъл с надлъжната ос на трактора и минаващи през най-външните точки, но изключващи:

— всички огледала,

— всички ръкохватки за пускане в ход на определени средства,

— всички предни или странични габаритни светлини.

1.2. „**Широчина**“ означава:

— широчината на колесен трактор, измерена между вертикалните равнини, успоредни на надлъжната осева линия на трактора, и минаваща през най-външните точки, като се изключват:

— всички огледала,

— светлинните пътепоказатели,

— всички предни, задни или странични габаритни светлини; светлините за паркиране,

— деформацията на гумите, причинени от масата на трактора,

— всякакви сгъващи се компоненти, като опори за крака и еластични калобрани.

1.3. „**Височина**“ означава:

— вертикалното разстояние между земната повърхност и точката на трактора, разположена на най-голямо разстояние от земната повърхност, без антената. Когато височината е определена, тракторът трябва да е: оборудван с нови гуми, имащи най-голям радиус на търкаляне, определен от производителя.

1.4. „**Допустима маса за теглено средство**“ означава:

— разрешената максимална маса, която типът трактор може да тегли. Тя може, например, да включва едно или няколко теглени ремаркета или различни селскостопански или горски инструменти. Прави се разлика между технически допустимата теглена маса по данни на производителя и разрешената теглена маса в съответствие с определението от точка 2.2 по-долу.

1.5. „**Механично теглително-прикачно устройство**“ означава:

компонент на трактора, конструиран да осигури механичната връзка между трактора и тегленото превозно средство.

1.6. „**Маса на трактора без товар при движение (m_t)**“ означава:

масата, определена в точка 2.1.1 от приложение I към Директива 2003/37/ЕО.

1.7. „**Технически допустима маса на теглено средство**“ означава:

— маса на теглено средство без спирачки,

▼B

— маса на теглено средство с независимо спиране (в съответствие с точка 1.12 от приложение I към Директива 76/432/ЕИО [1]) на Съвета,

— маса на теглено средство с инерционно спиране (в съответствие с точка 1.14 от приложение I към Директива 76/432/ЕИО),

— маса на теглено средство с хидравлични или пневматични спирачки; такива спирачки могат да бъдат за: непрекъснато спиране, полунепрекъснато спиране или за независимо спиране с механично задвижване в съответствие със, съответно, точки 1.9, 1.10 и 1.11 от приложение I към Директива 76/432/ЕИО.

2. ИЗИСКВАНИЯ

2.1. **Размери**

Максималните размери на трактора са както следва:

2.1.1. дължина: 12 m;

2.1.2. широчина: 2,55 m (без вземане под внимание на изпъкналостите на онази част от гумите, която е в контакт със земната повърхност);

2.1.3. височина: 4 m.

2.1.4. Измерванията за целите на определянето на тези размери се извършват както следва:

— при ненатоварен трактор в състояние за експлоатация, както е посочено в точка 1.6,

— върху равна хоризонтална повърхност,

— при неподвижен трактор и изключен двигател,

— с нови гуми при нормалното налягане, препоръчано от производителя,

— при затворени врати и прозорци,

— при положение за управление „право и напред“ на кормилния механизъм,

— в отсъствие на каквито и да било земеделски или горски инструменти, прикачени за трактора.

2.2. **Допустима теглена маса**

2.2.1. Допустимата теглена маса не трябва да бъде по-голяма от:

2.2.1.1. технически допустимата теглена маса в съответствие с точка 1.7, препоръчана от производителя на трактора;

2.2.1.2. теглената маса, предвидена за теглещото приспособление в съответствие с ЕО одобрението на типа за компонент.

2.2.2. Когато дадена държава-членка прилага член 2, параграф 2, теглената маса (теглените маси) трябва да бъде (бъдат) посочена (посочени) върху регистрационния сертификат на трактора.

[1] Директива на Съвета за сближаване на законодателството на държавите-членки относно спирачните устройства на селскостопанските или горските колесни трактори (ОВ L 122, 8.5.1976 г., стр. 1).

▼B

Допълнение

ОБРАЗЕЦ

Наименование на административния орган

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ СЕРТИФИКАТА ЗА ЕО ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА ТИП ТРАКТОР ПО ОТНОШЕНИЕ НА РАЗМЕРИТЕ И ТЕГЛЕНИТЕ МАСИ

(Член 4, параграф 2 от Директива 2003/37/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 26 май 2003 г. относно типовото одобрение на селскостопански или горски трактори, на техните ремаркета и на теглително-прикачно оборудване, заедно с техните системи, компоненти и обособени технически възли)

Номер на ЕО одобрението на типа: .....

1. Компонент (компоненти) или характеристика (характеристики):

1.1. Размери:

1.1.1. дължина: ..... m

1.1.2. широчина: ..... m

1.1.3. височина: ..... m

1.2. Теглени маси:

1.2.1. теглена маса без спирачна система: ..... kg

1.2.2. теглена маса с независима спирачна система: ..... kg

1.2.3. теглена маса с инерционна спирачна система: ..... kg

1.2.4. теглена маса, оборудвана със спомагателна спирачна система (хидравлична или пневматична): ..... kg

2. Модел на трактора или фирмено наименование на производителя:

.....

3. Тип, и ако е приложимо, търговско наименование на трактора:

.....

4. Наименование и адрес на производителя: .....

.....

5. Наименование и адрес на упълномощения представител на производителя, ако е приложимо:

.....

.....

6. Дата, на която тракторът е бил представен за ЕО одобрение на типа:

.....

7. Техническа служба, провеждаща изпитванията за одобрението на типа:

.....

.....

▼B

8. Дата на изготвяне на протокола от изпитването от техническата служба:

. . . . . .

9. Номер на изготвения от техническата служба изпитвателен протокол:

. . . . . .

10. Предоставя се/отказва се издаването на ЕО одобрение на типа по отношение на размерите и теглените маси ([1]):

11. Място: . . . . . .

12. Дата: . . . . . .

13. Подпис: . . . . . .

14. Към настоящия сертификат са приложени следните документи, обозначени с посочения по-горе номер на ЕО одобрение на типа:

. . . . . чертежи с размерите;

. . . . . схема или снимка на трактора.

Тези данни трябва да бъдат предоставяни на компетентните органи на останалите държави-членки, ако те поискат това.

15. Забележки: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

([1]) Ненужното се зачерква.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ II

►M1 Регулатор на скоростта и защита на движещи се компоненти, външни изпъкнали части и колела, допълнителни изисквания за безопасност за специални приложения, ръководство за работа за оператора ◄

1. РЕГУЛАТОР НА СКОРОСТТА

1.1. Ако стандартната практика на производителя предвижда оборудване на тракторите с регулатор на скоростта, последният трябва да бъде инсталиран и конструиран по начин, при който тракторът удовлетворява изискванията по отношение на максималната проектна скорост от Директива2009/60/ЕО ([1]).

2. ЗАЩИТА НА ДВИЖЕЩИ СЕ КОМПОНЕНТИ, ВЪНШНИТЕ ИЗПЪКНАЛИ ЧАСТИ И КОЛЕЛАТА

2.1. **Обща информация**

2.1.1. Движещите се компоненти, външните изпъкнали части и колелата на тракторите трябва да бъдат проектирани, монтирани и обезопасени по начин, който изключва възможността от злополуки при нормални условия на експлоатация.

2.1.2. Счита се, че изискванията от точка 2.1.1 са удовлетворени, ако са удовлетворени изискванията, предвидени в точка 2.3. Допускат се различни от описаните в точка 2.3 решения, ако производителят приведе доказателства в полза на това, че същите са най-малко еквивалентни на изискванията от точка 2.3.

2.1.3. Защитните устройства трябва да бъдат надеждно закрепени към тракторите. „Надеждно закрепени“ предполага, че демонтирането на въпросните устройства може да се извършва единствено с помощта на инструменти.

2.1.4. Всички рефлектори, капаци и кожуси, които могат да причинят нараняване при рязко затваряне, трябва да бъдат изпълнени по начин, който изключва възможността от случайно затваряне (например, чрез предпазни устройства или подходящ монтаж или конструктивно оформление).

2.1.5. Дадено защитно устройство може да обслужва няколко точки на опасност. Независимо от това, за устройства, които могат да бъдат задействани единствено при работещ двигател – например, устройства за регулиране, поддръжка или гасене на смущенията – и които се обслужват от общо защитно устройство, трябва да се предвидят допълнителни обезопасяващи устройства.

2.1.6. Закрепващите приспособления (например, пружинни скоби или клапи)

— за фиксиране на бързоосвобождаващи се монтажни компоненти (например, щифтове),

([1]) Директива 2009/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно максималната конструктивна скорост и товарните платформи на колесните селскостопански или горски трактори (кодифицирана версия) (ОВ L 198, 30.7.2009 г., стр. 15).

▼B

и онези компоненти на

— предпазните устройства, които се отварят без помощта на инструменти (например, кожуха на двигателя)

трябва да бъдат надеждно свързани или с корпуса на трактора, или с защитното устройство.

2.2. **Определения**

2.2.1. „Защитно устройство“ е устройство, предназначено да предпази опасните части. По смисъла на настоящата директива, защитни устройства могат да бъдат различните прегради, капаци или кожуси.

2.2.1.1. „Защитен екран“ е предпазно устройство, разположено в предната част на опасната част, което самостоятелно или с други части на машината предпазва от всички страни срещу допир до опасната част.

2.2.1.2. „Кожух или рефлектор“ означава защитно устройство, разположено пред дадена опасна част, което осигурява защита срещу контактите с опасната част откъм обезпечената с покритие страна.

2.2.1.3. „Защитна преграда“ означава предпазно устройство, което с помощта на ограда, решетка или друго подобно приспособление обезпечава необходимото разстояние на безопасност с оглед на предотвратяването на контактите с опасната част.

2.2.2. „Опасна част“ е всяка част, която в резултат на разположението на детайлите или конструкцията на неподвижната или движеща се част на трактора създава опасност от нараняване. Опасните части са притискащи, срязващи, режещи, пробиващи, проникващи, захващащи, увличащи и въздействащи части.

2.2.2.1. „Точка на притискане“ е всяка опасна точка, където частите се движат една спрямо друга или спрямо неподвижни части по такъв начин, че могат да причинят притискане на хора или на отделни части от техните тела.

2.2.2.2. „Точка на срязване“ е всяка опасна точка, където частите се движат една до друга или покрай други части по такъв начин, че могат да причинят притискане или защипване на хора или на отделни части от техните тела.

2.2.2.3. „Точка на порязване, пробиване и проникване“ е всяка опасна точка, където частите, подвижни или неподвижни, с остри ръбове, заострени или притъпени, могат да наранят хора или отделни части на техните тела.

2.2.2.4. „Точка на захващане“ е всяка опасна точка, където издатъци с остри ръбове, зъбци, щифтове, винтове или болтове, гресьори, валове, накрайници на валове и други подвижни части могат да захванат и увлекат хора или отделни части от техните тела или облекло.

▼B

2.2.2.5. „Точка на увличане или въздействие“ е всяка опасна точка, чиито части чрез придвижване свиват пространството, в което хора, отделни части на техните тела или дрехи могат да бъдат притиснати.

2.2.3. „Досегаемост“ е максималното разстояние, което може да бъде достигнато от хора или отделни части от техните тела, насочени нагоре, надолу, навътре, над, около или срещу, без помощта на някакъв предмет (фигура 1).

2.2.4. „Безопасно разстояние“ е разстоянието, съответстващо на досегаемостта или на размерите на тялото плюс безопасно допустимо разстояние (фигура 1).

2.2.5. „Команден орган“ е всяко устройство, чието директно задействане прави възможно положението или действието на трактора или на присъединено към него съоръжение да се промени.

2.2.6. „Нормално функциониране“ означава използването на трактора в съответствие с предназначението му, предвидено от производителя, и от оператор, който е запознат с характеристиките на трактора, и в съответствие с информацията за функционирането на трактора, обслужването и мерките за безопасност, както са специфицирани от производителя в ръководството за оператора и чрез знаци на трактора.

2.2.7. „Непреднамерен контакт“ означава непланиран контакт между човек и рисков обект, получен в резултат на действия на човека по време на нормалното функциониране и обслужване на трактора.

2.3. **Безопасно разстояние с оглед на предотвратяването на контактите с опасните части**

2.3.1. Безопасното разстояние се измерва спрямо онези точки, които могат да бъдат достигнати във връзка със стартирането, обслужването или проверката на трактора, както и спрямо подовата повърхност. С „обслужване и проверка на трактора“ се обозначават единствено дейности, които се извършват по правило от самия водач в съответствие с инструкциите за експлоатация. Определянето на разстоянията на безопасност се базира на допускането, че тракторът е в състоянието, за което същият е бил проектиран, и за достигане до опасната част не се използват никакви средства.

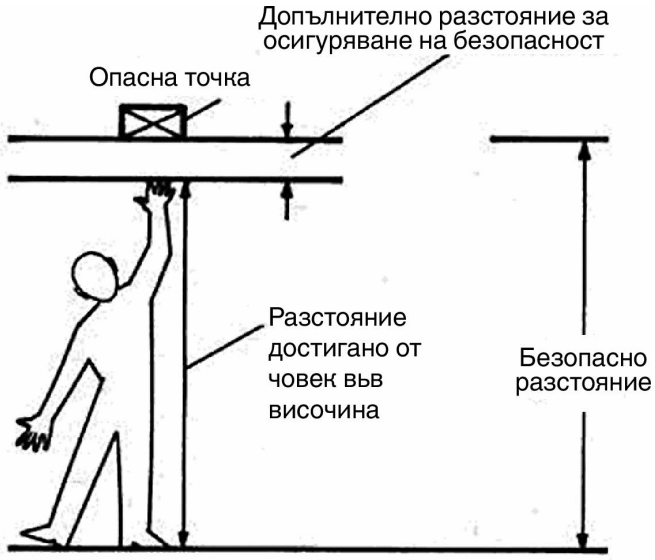
Разстоянията на безопасност съответстват на посоченото в точки 2.3.2.1 – 2.3.2.5. В някои конкретни участъци или за някои конкретни компоненти подходящо ниво на безопасност е осигурено, ако тракторът съответства на изискванията, съдържащи се в точки 2.3.2.6 – 2.3.2.14.

2.3.2. Изолиране на опасните точки

2.3.2.1. Нагоре

Безопасното разстояние в посока нагоре за лицата в изправено стоящо положение е 2 500 mm (виж фигура 1).

▼B

Фигура 1

2.3.2.2. Надолу, над преграда

Разстоянията на безопасност при низходящо протягане над преграда са:

a = разстояние от нивото на пода до опасната точка;

b = височина на преградата или предпазното устройство;

c = хоризонтално разстояние между опасната точка и преградата (виж фигура 2).

Фигура 2

При протягане в посока надолу, над преградата трябва да се спазват разстоянията на безопасност, посочени в таблица 1.

▼B

Таблица 1

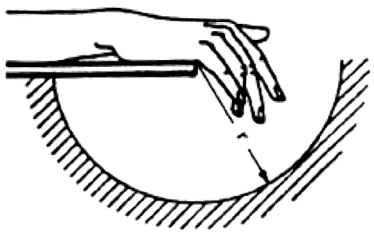
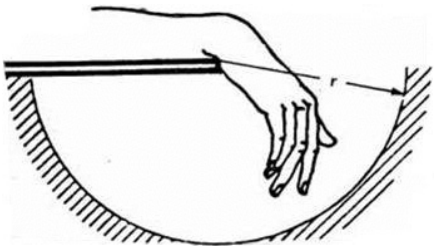
(mm)

a: разстояние от повърхността на опасната точка	Височина между преградата и защитното устройство *b*							
	2 400	2 200	2 000	1 800	1 600	1 400	1 200	1 000
	Хоризонтално разстояние от опасната точка							
2 400	—	100	100	100	100	100	100	100
2 200	—	250	350	400	500	500	600	600
2 000	—	—	350	500	600	700	900	1 100
1 800	—	—	—	600	900	900	1 000	1 100
1 600	—	—	—	500	900	900	1 000	1 300
1 400	—	—	—	100	800	900	1 000	1 300
1 200	—	—	—	—	500	900	1 000	1 400
1 000	—	—	—	—	300	900	1 000	1 400
800	—	—	—	—	—	600	900	1 300
600	—	—	—	—	—	—	500	1 200
400	—	—	—	—	—	—	300	1 200
200	—	—	—	—	—	—	200	1 100

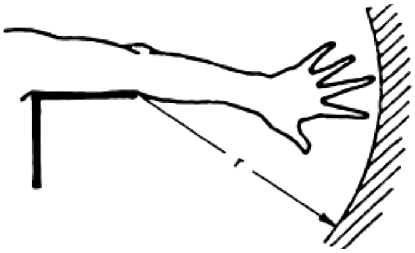
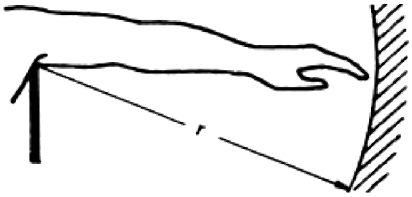
2.3.2.3. Околовръст

Трябва да се спазва, като минимум, безопасното разстояние, посочено в таблица 2 по-долу, за да може съответната част от тялото да не достигне до опасната точка. При прилагането на безопасното разстояние се допуска, че основната телесна става опира плътно в ръба на предпазното устройство. Счита се, че разстоянията на безопасност са спазени единствено когато е налице убеденост, че въпросната част от тялото не може в никакъв случай да се придвижи или проникне по-нататък.

Таблица 2

Част на тялото	Безопасно разстояние	Фигура
Длан от първата става до върховете на пръстите	≥ 120	
Длан от китката до върховете на пръстите	≥ 230	

▼B

Крайник	Безопасно разстояние	илюстрация
Ръка от лакътя до върховете на пръстите	≥ 550	
Ръка от рамото до върховете на пръстите	≥ 850	

2.3.2.4. Проникване в и през отвори

Ако е възможно проникване в или през отвори, при което могат да бъдат достигнати опасни части, трябва да се спазват минималните безопасни разстояния, посочени в таблици 3 и 4.

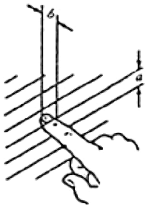
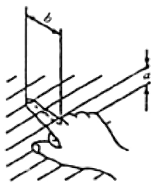
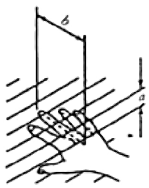
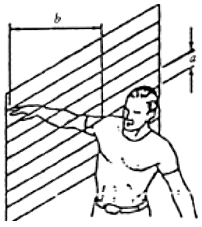
Частите, които се движат по отношение една на друга, или подвижните части, които опират върху неподвижни такива, не се разглеждат като рискови фактори при условие, че не отстоят една от друга на разстояние по-голямо от 8 mm.

Таблица 3

Безопасни разстояния при продълговати и успоредни отвори

a е по-малкият размер на отвора

b е безопасното разстояние от опасната точка

Върха на пръст	пръст		Ръка до палеца	Ръка до подмишница	—
					
$4 < a \leq 8$	$8 < a \leq 12$	$12 < a \leq 20$	$20 < a \leq 30$	$30 < a \leq 135$ макс.	> 135
$b \geq 15$	$b \geq 80$	$b \geq 120$	$b \geq 200$	$b \geq 850$	—

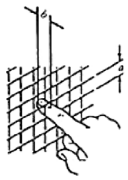
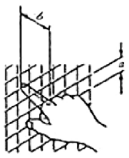
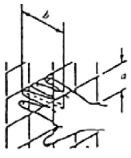
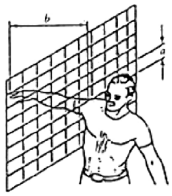
▼B

Таблица 4

Безопасни разстояния при квадратни или кръгли отвори

a е диаметърът или дължината на страната на отвора

b е безопасното разстояние от опасната точка.

Върха на пръст	пръст		Ръка до основата на палеца	Ръка до подмишница	—
					
$4 < a \leq 8$	$8 < a \leq 12$	$12 < a \leq 25$	$25 < a \leq 40$	$40 < a \leq 250$ макс.	> 250
$b \geq 15$	$b \geq 80$	$b \geq 120$	$b \geq 200$	$b \geq 850$	—

2.3.2.5. Безопасни разстояния в точките на притискане

Дадена точка на притискане не се разглежда като опасна за показаната част от тялото, ако съответното разстояние на безопасност не е по-малко от посочената в таблица 5 стойност, и ако е гарантирано, че не е възможно проникване на съседната по-широка част от тялото.

Таблица 5

Крайник	Тяло	Крак	Стъпало	Ръка	Длан, става, китка	Пръст
Безопасни разстояния	500	180	120		100	25
Илюстрация						

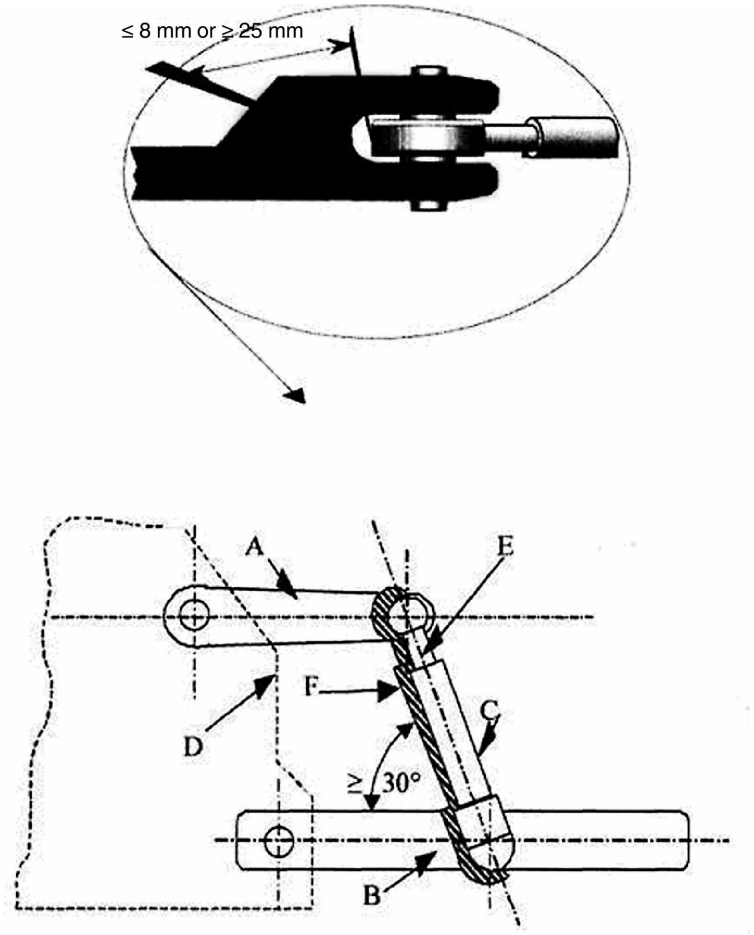
2.3.2.6. Органи за управление

Пространството между всеки два крачно-управляеми механизма и отворите, в които са поместени органи за управление, не се разглеждат като точки на прищипване и приплъзване.

▼B

2.3.2.7. Заден триточков съединител

2.3.2.7.1. Зад равнината, минаваща през равнината на симетрия на осовите точки на повдигащите пръти в системата на триточковия съединител трябва да се поддържа минимален резерв на безопасност от 25 mm между движещите се части за всяка точка от хода на повдигащото устройство – но не и за крайното горно и долно положение 0,1 n, заедно с разстояние от 25 mm или минимален ъгъл от 30 градуса за приплъзващите се части, които предизвикват промяна на ъгловото положение (виж фигура 3). Ходът n', намален с 0,1 n в долния и горния край се дефинира както следва (виж фигура 4). Когато долните съединения се задействат пряко от повдигащия механизъм, контролната равнина се определя от напречната вертикална равнина на симетрия на въпросните съединения.

Фигура 3

Легенда:

A = Повдигащо приспособление

B = Долно съединение

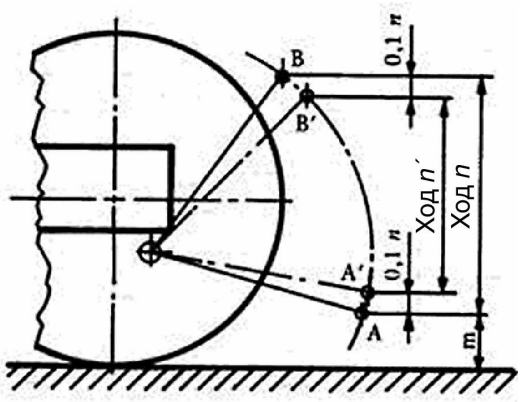
C = Повдигащ прът

D = Шаси на трактора

E = Равнина, минаваща през осите на шарнирите на повдигащия прът

F = Защитна обвивка

▼B

Фигура 4

2.3.2.7.2. За ход n на хидравличното повдигащо устройство, долното положение A на съединителната точка на долната връзка се ограничава от размера „14“ в съответствие с ISO стандарта 730, Част 1, от декември 1994 г., докато горното положение B се ограничава от максималния хидравличен ход. Ходът n′ съответства на хода n, намален нагоре и надолу с 0,1 n, и представлява вертикалното разстояние между A′ и B′.

2.3.2.7.3. Освен това, в рамките на хода n′ трябва да се спазва минимално разстояние на безопасност 25 mm по отношение на съседните части около профила на повдигащите пръти.

2.3.2.7.4. Ако, при триточковия съединител, се използват съединителни устройства, които не налагат необходимост от наличие на оператор между трактора и носения инструмент (например, при бързодействащите съединители), не се прилагат условията от точка 2.3.2.7.3.

2.3.2.7.5. Ръководството за експлоатация трябва да съдържа конкретна информация относно опасните точки, разположени в предната част на равнината, дефинирана в първото изречение от точка 2.3.2.7.1.

2.3.2.8. Преден триточков съединител

2.3.2.8.1. Във всяка точка от хода n на повдигащото устройство – но не и в крайното горно и крайното долно положение 0,1 n –трябва да се поддържа минимален резерв на безопасност от 25 mm между движещите се части, заедно с минимален ъгъл от 30 градуса или резерв на безопасност от 25 mm в случаите, когато е налице промяна на ъгловото положение, причинено от приплъзващите се части. Ходът n’, намален с 0,1 n в долния и горния край, се дефинира както следва (виж също фигура 4).

2.3.2.8.2. За ход n на хидравличното повдигащо устройство, долното крайно положение A на съединителната точка на долната връзка се ограничава от размера „14“ в съответствие с ISO стандарта 8759, Част 2, от март 1998 г., докато горното крайно положение B се ограничава от максималния хидравличен ход. Ходът n′ е намален нагоре и надолу с 0,1 n, и представлява вертикалното разстояние между A′ и B′.

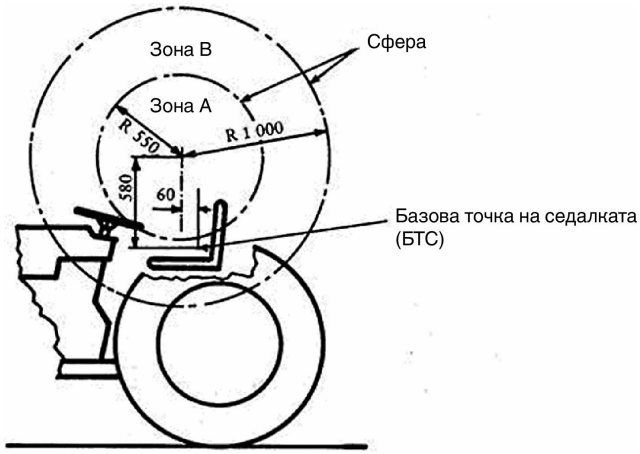
▼B

2.3.2.8.3. Ако, при долните връзки на предния триточков съединител, се използват съединителни устройства (например бързодействащ съединител), които не налагат необходимост от наличие на оператор между трактора и закрепения инструмент, не се прилагат условията от точка 2.3.2.8.1 в обсега с радиус 250 mm от точките, в които долните връзки са съединени с трактора. Независимо от това, около външната част на ходовите лостове/цилиндри трябва да се поддържа задължителен минимален резерв на безопасност от 25 mm спрямо съседните части в рамките на дефинирания ход n. ′

2.3.2.9. Седалка за водача и околна среда

В седящо положение, ръцете и краката на водача трябва да бъдат надеждно изолирани от всички точки на прищипване и приплъзване. Това изискване се счита за удовлетворено, ако са изпълнени следните условия:

2.3.2.9.1. Седалката на водача е в средно положение в направленията на своето надлъжно и вертикално регулиране. Пространството на обсега на водача се подразделя на зона A и зона B. Централната сферична точка на тези зони отстои на 60 mm пред и 580 mm над базовата точка на седалката (виж фигура 5). Зона A представлява сфера с диаметър 550 mm, а зона B е разположена между въпросната сфера и сферата с радиус 1 000 mm.

Фигура 5

2.3.2.9.2. Близо до точките на прищипване и приплъзване се поддържа разстояние на безопасност, съответно, 120 mm в зона A и 25 mm в зона B, а в случаите на приплъзващи се части, които предизвикват промяна на ъгловото положение, се поддържа минимален ъгъл 30 градуса.

2.3.2.9.3. В зона A под внимание се вземат единствено точките на прищипване и приплъзване, предизвикани от части, които са приведени в движение с помощта на външен източник на енергия.

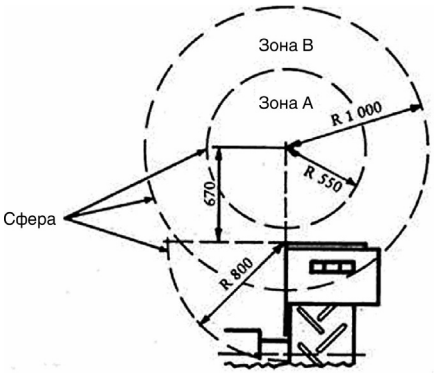
2.3.2.9.4. Ако оформянето на дадена опасна точка се дължи на наличието на разположени в съседство със седалката конструктивни части, между въпросната конструктивна част и седалката се поддържа разстояние на безопасност най-малко 25 mm. Няма опасни точки между облегалката на седалката и съседно разположените конструктивни части, разположени зад облегалката, ако съседно разположените конструктивни части са гладки и самата облегалка на седалката е заоблена в съседния участък и не притежава остри върхове.

▼B

2.3.2.10. Пътническа седалка (ако има такава)

2.3.2.10.1. Ако има части, които могат да представляват опасност за краката, трябва да се предвиди инсталирането на обезопасяващи устройства в полусферата с радиус 800 mm, насочена надолу от предния край на възглавницата на седалката.

2.3.2.10.2. В съответствие с точка 2.3.2.9 (виж фигура 6) опасните точки в зона A и зона B трябва да бъдат обезопасени с помощта на сфера, центърът на която отстои на разстояние 670 mm над средата на предния край на пътническата седалка.

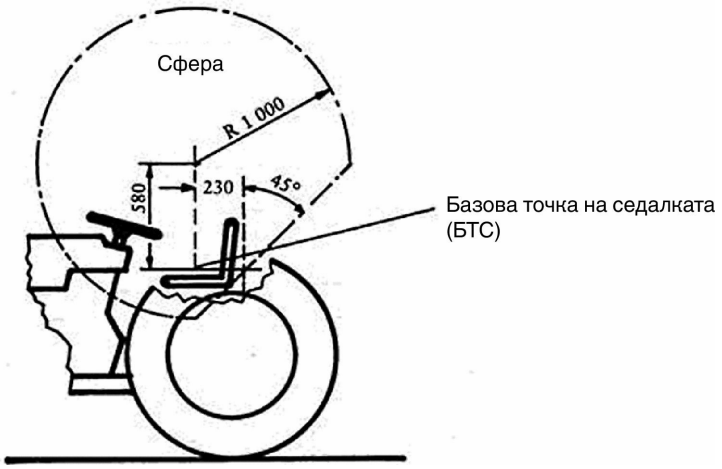
Фигура 6

▼M2

2.3.2.11. Трактори с тясна колея и трактори от категория T4.3.

2.3.2.11.1. За тракторите с тясна колея, както са определени във второто тире на член 1 от Директива 87/402/ЕИО на Съвета ([1]), и тракторите от категория T4.3, както са определени в част I, допълнение 1, глава Б, приложение II към Директива 2003/37/ЕО, изискванията от точка 2.3.2.9 не се прилагат по отношение на зоната, разположена под равнината, наклонена под ъгъл 45° спрямо задната част и напречна на направлението на хода, и минаваща през точка, разположена на 230 mm зад базовата точка на седалката (вж. фигура 7). Ако в тази зона има някакви опасни точки, върху трактора трябва да се поставят съответни предупреждения.

▼B

Фигура 7

([1]) ОВ L 220, 8.8.1987 г., стр. 1.

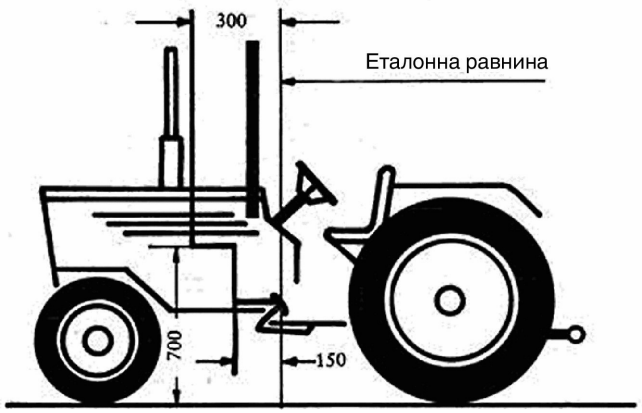
▼B

2.3.2.11.2. Раздели II.1 и II.2 от приложение I към Директива 80/720/ЕИО - ([1]) се се прилага за достъпа до седалката на водача.

2.3.2.11.3. Раздел I.6 от приложение I към Директива 80/720/ЕИО се прилага за органите за управление.

2.3.2.11.4. Пред контролната равнина, която минава перпендикулярно спрямо надлъжната ос на превозното средство през центъра на ненатоварения педал (съединител и/или работна спирачка) трябва да се осигури защита срещу силно нагорещените компоненти на изпускателната уредба, ако същите са разположени до 300 mm в горната зона (700 mm над повърхността на пода) и до 150 mm в долната зона (виж фигура 8). Странично, подлежащата на обезопасяване зона се ограничава от външния контур на трактора и външния контур на изпускателната уредба.

Силно нагорещените компоненти на изпускателната уредба, минаващи под входното стъпало, трябва да бъдат покрити върху вертикалната си проекция, или пък топлинно изолирани.

Фигура 8

2.3.2.12. Конфигурация и маркировки върху гъвкавите хидравлични тръби

2.3.2.12.1. Гъвкавите хидравлични тръби трябва да бъдат конфигурирани по начин, който изключва възможността от тяхното механично и термично увреждане.

2.3.2.12.2. Гъвкавите хидравлични тръби трябва да се идентифицират лесно и да бъдат обозначени незаличимо със следната информация:

— знак на производителя на гъвкавите маркучи,

— дата на производството (година и месец на производството),

— максимално допустимо динамично надналягане при експлоатация.

([1]) Директива на Съвета 80/720/ЕИО от 24 юни 1980 година за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно работното пространство, достъпа до мястото на водача и до вратите и прозорците на селскостопански или горски колесни трактори (ОВ L 194, 28.7.1980 г., стр. 1).

▼B

2.3.2.12.3. Гъвкавите хидравлични тръби в съседство със седалката на водача или пътническата седалка трябва да бъдат конфигурирани и обезопасени по начин, при който в случай на възникване на неизправност по тях, това да не създава риск за никого.

2.3.2.13. Управляем и люлеещ се мост

Компоненти, които се движат един спрямо друг, или спрямо неподвижни части, трябва да бъдат обезопасени, ако попадат в зоната, дефинирана в точки 2.3.2.9 и 2.3.2.10.

Ако е монтирано шарнирно кормилно управление, в диапазона на съчленяването трябва да има незаличими и ясно четливи маркировки върху двете страни на трактора, указващи с помощта на илюстративен символ или с помощта на текст, че оставането в необезопасения диапазон на съчленяването не е разрешено. Съответните указания трябва да бъдат включени в ръководството за експлоатацията.

2.3.2.14. Закрепени към трактора трансмисионни валове

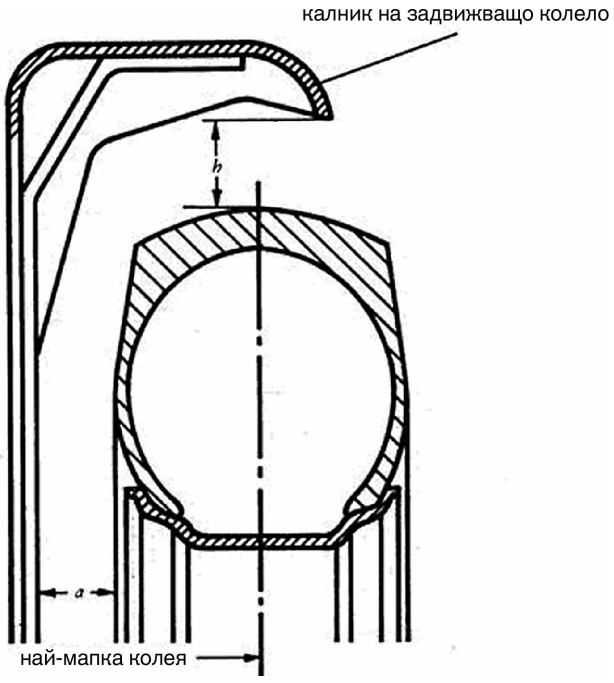
Трансмисионните валове (например, за четириколесно задвижване), които могат да се въртят единствено, когато тракторът е в движение, трябва да бъдат обезопасени, ако са разположени в зоната, определена в точки 2.3.2.9 и 2.3.2.10.

2.3.2.15. Свободна зона около задвижващите колела

2.3.2.15.1. Свободните зони на защитните прегради на колелата трябва да удовлетворяват следните изисквания.

2.3.2.15.2. „Свободна зона“ означава пространството, което трябва да остане свободно около гумите на задвижващите колела по отношение на съседно разположените части на превозното средство.

Свободната зона на задвижващите колела, когато тракторът е оборудван с най-големия размер гуми, трябва да отговаря на размерите, предвидени на фигура 9 и в таблица 6 по-долу.

Фигура 9

▼B

Таблица 6

Стандартни трактори		Трактори с тясна колея	
a	*h*	*a*	*h*
mm	mm	mm	mm
40	60	15	30

При тракторите с тясна колея се допуска свободна зона, по-малка от илюстрираната на фигура 9 и в таблица 6 в допълнение към зоните, посочени в точки 2.3.2.9 и 2.3.2.10, ако защитните прегради на колелата се използват за изстъргване на полепналата по колелата пръст.

2.3.2.16. Горещи повърхности

Горещите повърхности, които могат да бъдат достигнати от оператора по време на нормалното функциониране на трактора, следва да бъдат покрити или изолирани. Това правило се прилага към горещи повърхности, които са близки до стъпала, дръжки, перила и елементи, които представляват интегрална част от трактора и които могат да бъдат неволно докоснати.

2.3.2.17. Покритие на накрайниците на акумулаторите

Незаземените накрайници трябва да бъдат защитени срещу непреднамерено късо съединение.

2.4. **Метод за определяне на базовата точка на седалката**

2.4.1. Обща информация

По-долу се съдържа описание на метода и устройството за определяне на базовата точка за всички типове тапицирани седалки.

2.4.2. Определения

Базова точка на седалката (БТС):

Точка, разположена във вертикалната надлъжна равнина на симетрия на устройството за идентифициране на БТС, показано на фигура 10, която се разполага върху седалката на водача в съответствие с точки 2.4.4 и 2.4.6.

Базовата точка на седалката се установява по отношение на превозното средство и не мени положението си в зависимост от регулирането и/или колебанията на седалката.

2.4.3. Устройство за определяне на базовата точка на седалката (БТС)

Устройството за определяне на БТС трябва да бъде аналогично на показаното на фигура 10. Масата на въпросното устройство е 6 ± 1 kg, а неговата долна страна трябва да бъде равна и гладка.

2.4.4. Регулиране на седалката за целите на определянето на базовата точка (БТС)

При наличие на възможност за регулиране на седалката и нейното окачване, седалката се регулира както следва преди определянето на базовата точка:

а) всички регулируеми параметри – преместване назад/напред, височина и наклон – трябва да бъдат установени в средното си положение. Ако това не е изпълнено, трябва да се избират най-близките възможни положения над или под средното положение;

▼B

б) регулируемото окачване трябва да бъде отрегулирано така, че окачването да бъде в средното положение от хода при установено в работното си положение и натоварено идентифициращо устройство. Окачването може да се фиксира механично във въпросното положение в хода на определянето на базовата точка (БТС);

в) не-регулируемото окачване може да се фиксира във вертикалното положение, което съответства на установеното в работното си положение и натоварено идентифициращо устройство;

г) ако горепосочените начини на регулиране влизат в противоречие със съответните инструкции на производителя, последните могат да бъдат спазени с оглед на отрегулирането на системата за случая на водач с тегло 75 kg.

Забележка: Водач с маса 75 kg се доближава приблизително до установеното върху седалката идентифициращо устройство, натоварено с маса 65 kg.

2.4.5. *Определяне на трите контролни оси x′, y′ и z′ за целите на определянето на БТС*

Координатите се определят както следва:

а) локализиране от едната страна на корпуса на седалката на закрепващия отвор, който е в крайно задно положение;

б) ако оста на този отвор е успоредна на оста на въртене, дефинирана върху устройството, същата се възприема като ос y′ (в посока отляво надясно по отношение на седалката на водача – виж фигура 11);

в) ако оста на този отвор е успоредна на вертикалната равнина, минаваща през централната линия на седалката, като ос y′ се възприема правата линия, която е успоредна на упоменатата ос на въртене и минава през точката на пресичане между опорната равнина на седалката и оста на отвора, посочена по-горе (виж фигура 12);

г) във всички други случаи, оста y′ се определя в съответствие с подлежащите на измерване параметри на седалката;

д) осите x′ и z′ се дефинират като пресечни линии на хоризонталната и вертикалната равнини, минаващи през y′, с вертикалната равнина през централната линия на седалката. Осите x′ и z′ са насочени съответно напред и нагоре (виж фигури 11 и 12).

2.4.6. Метод за определяне на базовата точка на седалката (БТС)

Базовата точка на седалката (БТС) се определя с помощта на устройството, показано на фигура 10, следвайки следната процедура:

а) седалката се покрива с парче плат с оглед на подпомагането на правилното разполагане на устройството;

б) устройството се разполага върху възглавницата на седалката (без допълнителна маса) така, че да опира в облегалката на седалката;

в) извършва се добавяне на маси за довеждане на общата маса на устройството от 6 ± 1 kg до 26 ± 1 kg. Центърът на вертикалното усилие трябва да бъде на разстояние 40 mm пред марката на базовата точка на седалката върху хоризонталната част на устройството (виж фигура 10);

▼B

г) върху устройството в базовата точка на седалката се прилага двукратно хоризонтално усилие с големина приблизително 100 N, така както е показано на фигура 10;

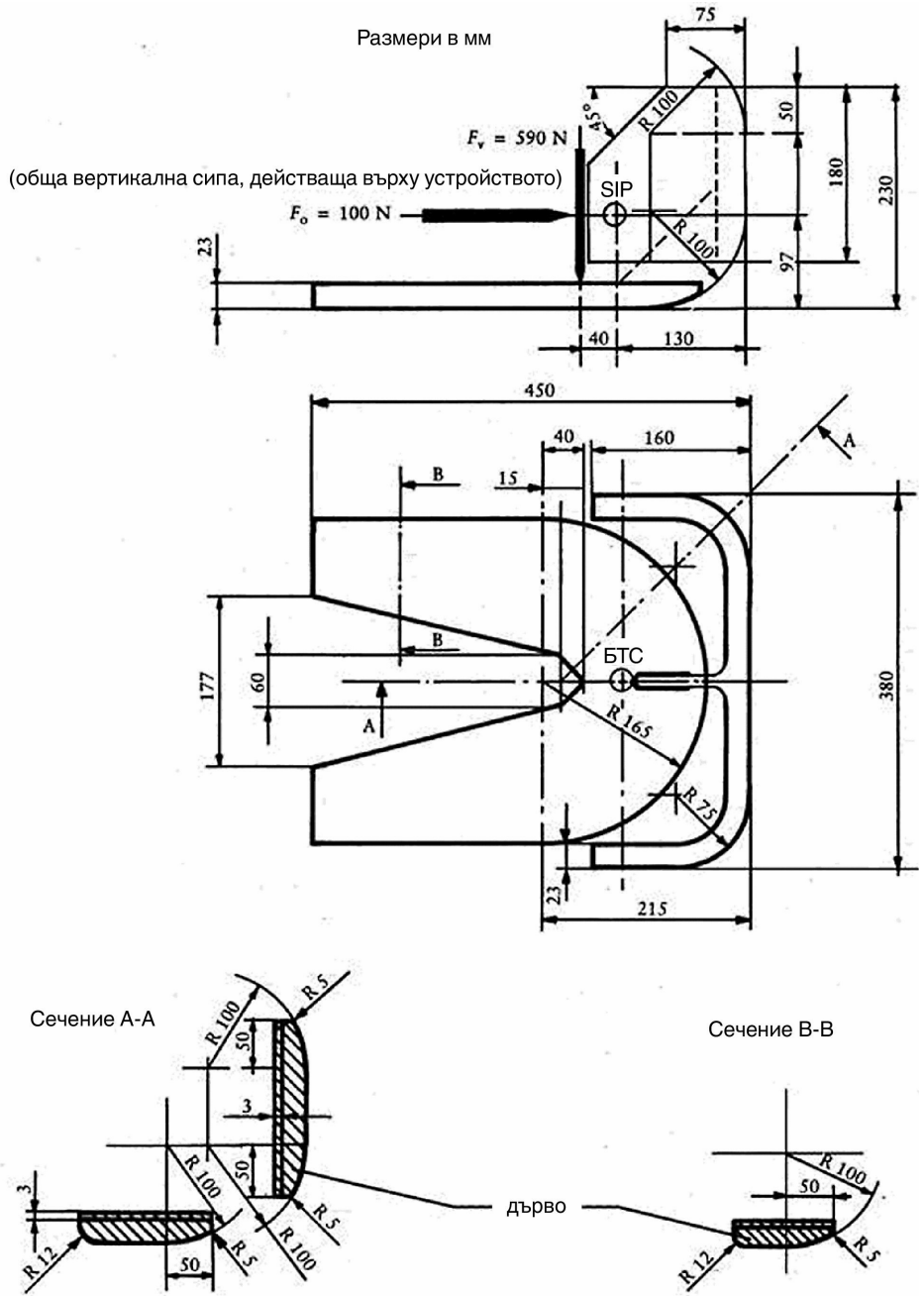
д) добавят се нови маси за довеждане на общата маса на устройството от 26 ± 1 kg до 65 ± 1 kg. Центърът на вертикалното усилие на добавените маси трябва да бъде на разстояние 40 mm пред марката на базовата точка на седалката върху хоризонталната част на устройството (виж фигура 10);

е) от двете страни на седалката в двете вертикални равнини, които са на равно разстояние от надлъжната линия на симетрия на седалката, се измерват с точност до ± 1 mm координатите на пресечните линии на тези равнини с оста на базовата точка на седалката, маркирана от устройството, в съответствие с точка 2.4.5.

В качеството на координати на БТС се регистрират средноаритметичните стойности на извършените измервания в двете равнини.

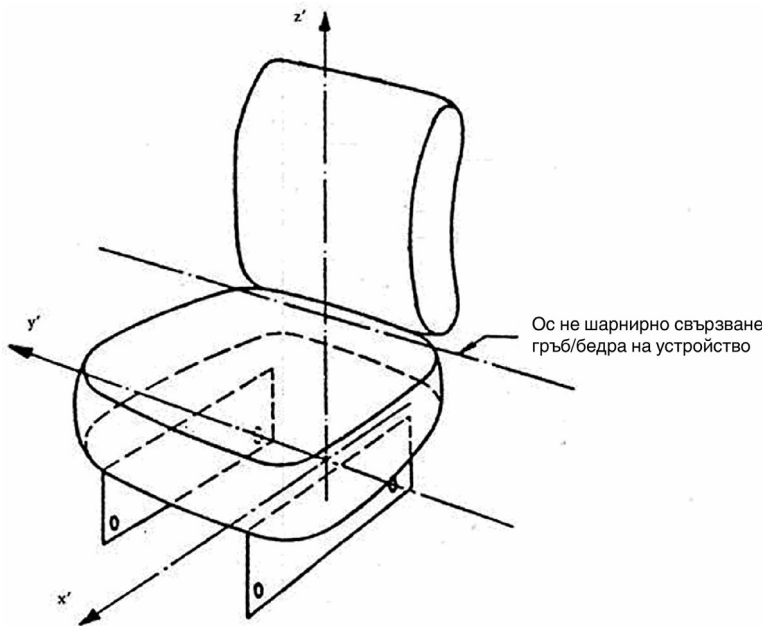
ж) могат да се отбележат произтичащите от въпросния метод за определяне условия, които се различават от процедурата, описана в настоящото приложение, или които могат да бъдат източник на грешки с оглед на получените резултати, както и породилите ги причини.

▼B

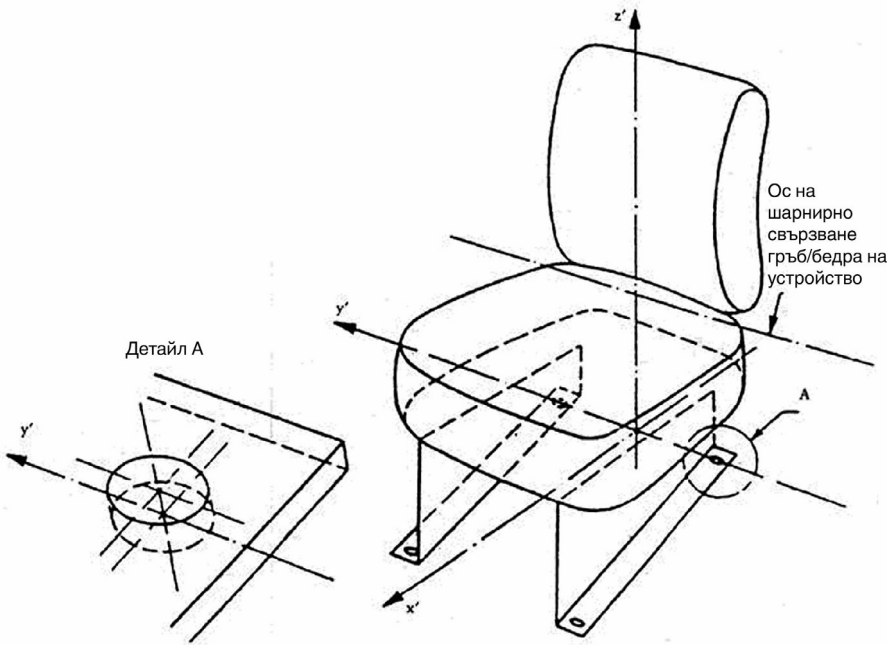
Фигура 10 — Устройство за определяне на базовата точка на седалката (БТС)

▼B

Фигура 11 — Определяне на контролните оси на БТС

(Ос на фиксиращия отвор, успореден на оста на шарнирно свързване гръб/бедра)

Фигура 12 — Определяне на трите контролни оси на БТС

(Ос на фиксиращия отвор, успореден на вертикалнотосечение, преминаващо през централната ос на седалката)

▼M1

3. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ЗА СПЕЦИАЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

3.1. **Конструкции за защита от падащи предмети (FOPS)**

Конструкциите за защита от падащи предмети (FOPS), когато са предвидени такива, следва да съответстват на Правилник № 10 на ОИСР ([1]).

3.2. **Конструкции за защита на операторите**

3.2.1. Конструкциите за защита на операторите (OPS), когато са предвидени такива, следва да съответстват на ISO 8084:2003 ([2]).

3.2.2. За приложения, различни от горското стопанство и без да се засягат разпоредбите на точка 3.2.1, трактори с остъкляване съгласно точка 1.1.3 от приложение III А се считат за оборудвани с конструкции за защита на операторите (OPS).

3.3. **Предотвратяване на контакта с опасни вещества**

Изискванията на EN 15695-1:2009 се прилагат по отношение на всички трактори, определени в член 2, буква й) от Директива 2003/37/ЕО, ако те се използват при условия, които могат да породят риск от контакт с опасни вещества; в такъв случай кабината следва да изпълнява изискванията на ниво 2, 3 или 4 от посочения стандарт. Критериите за избор между нивата трябва да бъдат описани и да са в съответствие с посочените в ръководство за работа за оператора. Защитата на кабината при пръскане с пестициди трябва да отговаря на ниво 4.

4. РЪКОВОДСТВО ЗА РАБОТА ЗА ОПЕРАТОРА

Ръководството за работа за оператора се съобразява с ISO 3600:1996 ([3]), с изключение на раздел 4.3 (Machine identification).

4.1. По-специално или в допълнение към изискванията на стандарт ISO 3600:1996, ръководството за работа за оператора включва следното:

а) регулиране на седалката и окачването с цел постигането на ергономична позиция на оператора по отношение на командните органи и с цел минимизиране на рисковете от вибрации на цялото тяло;

б) използване и регулиране на отоплителната, вентилационната и климатичната система, ако такива съществуват;

в) стартиране и спиране на двигателя;

г) местоположение и начин на отваряне на аварийните изходи;

д) влизане и излизане от трактора;

([1]) Стандартен правилник на ОИСР за официалното изпитване на конструкции за защита от падащи предмети върху селскостопански и горски трактори — кодекс № 10 — Решение на Съвета на ОИСР C(2008) 128, октомври 2008 г.

([2]) Документът е достъпен на следната уеб страница: http://www.iso.org/iso/en/CatalogueDetailPage.CatalogueDetail?CSNUMBER = 9021&ICS1 = 65&ICS2 = 60&ICS3 = 1

([3]) Този документ може да бъде намерен на интернет страница: http://www.iso.org/iso/en/CatalogueDetailPage.CatalogueDetail?CSNUMBER = 9021&ICS1 = 65&ICS2 = 60&ICS3 = 1

▼M1

е) опасната зона близо до оста на въртене при шарнирни трактори;

ж) използване на специални инструменти, ако има такива;

з) безопасни начини за обслужване и поддръжка;

и) информация за честотата на проверка на хидравличните маркучи;

й) указания за тегленето на трактора;

к) указания за безопасното използване на крикове и препоръчителните места за повдигане с крик;

л) опасности, свързани с акумулатора и резервоара за гориво;

м) забрани за използването на трактора, когато съществува опасност от преобръщане, с пояснение, че списъкът не е изчерпателен;

н) остатъчни рискове, свързани с горещи повърхности, като например наливането на масло или охлаждаща течност в горещи двигатели или предавателни механизми;

о) нивото на защита на защитната конструкция срещу падащи предмети, ако е приложимо;

п) нивото на защита от опасни вещества, ако е приложимо;

р) нивото на защита на конструкцията за защита на оператора, ако е приложимо.

4.2. **Прикачване, откачване и работа с монтирани на трактора машини, ремаркета и заменяемо теглително-прикачно оборудване**

Ръководството за оператора включва следното:

а) предупреждение за стриктно спазване на указанията, посочени в ръководството за ползване на монтираните на трактора машини или теглените машини или ремаркета, и за използване на двойката трактор-машина или трактор-ремарке, само ако са спазени всички указания;

б) предупреждение да се остане извън зоната около триточковия присъединителен механизъм в момента на проверката му;

в) предупреждение, че монтираните на трактора машини трябва да бъдат спуснати на земята преди напускането на трактора;

г) обороти на валовете за отвеждане на мощност в зависимост от монтираната на трактора машина или на теглено превозно средство;

д) изискване да се използват само валове за отвеждане на мощност с подходящи предпазители;

е) информация относно хидравличните съединители и тяхното функциониране;

▼M1

ж) информация за максималната товароподемност на триточковия присъединителен механизъм;

з) информация за определянето на общата маса, осовото натоварване, товароносимост на гумите и необходимата минимална тежест;

и) информация за съществуващите спирачни системи на ремаркетата и тяхната съвместимост с теглените превозни средства;

й) максимално вертикално усилие на задната теглична скоба предвид размера на задните гуми и вида теглична скоба;

к) информация за използването на оборудване в комбинация с валове за отвеждане на мощност и за това, че технически възможният наклон на валовете зависи от формата и размера на защитната преграда и/или зоната на безопасност, включително специфичната информация, изисквана при валовете за отвеждане на мощност от тип 3 с намален размер;

л) повторение на данните от задължителната табела относно максимално допустимата теглена маса;

м) предупреждение да не се навлиза в пространството между трактора и тегленото превозно средство.

4.3. **Декларация за шума**

В ръководството за работа за оператора се посочва нивото на шума при ухото на оператора, измерен съгласно Директива 2009/76/ЕО ([1]) на Европейския парламент и на Съвета, и на шума от трактор в движение, измерен съгласно приложение VI към Директива 2009/63/ЕО ([2]) на Европейския парламент и на Съвета.

4.4. **Декларация за вибрациите**

В ръководството за работа за оператора се посочва стойността на нивото на вибрациите съгласно Директива 78/764/ЕИО ([3]) на Съвета.

4.5. Начините на използване на трактор, предвидими при разумна употреба и набелязани като създаващи конкретна опасност, са следните:

а) използване на кошове за челно товарене (риск от падащи предмети);

б) използване в горското стопанство (риск от падащи предмети и/или проникване на предмети);

в) използване на дъждовални машини, монтирани или теглени (риск от опасни вещества).

В ръководството за работа за оператора трябва да се обърне особено внимание на използването на трактора с гореспоменатото оборудване.

([1]) ОВ L 201, 1.8.2009 г., стр. 18.
([2]) ОВ L 214, 19.8.2009 г., стр. 23.
([3]) ОВ L 255, 18.9.1978 г., стр. 1.

▼**M1**

4.5.1. *Кош за челно товарене*

4.5.1.1. В ръководството за работа за оператора се посочват опасностите, свързани с използването на кош за челно товарене, и се обяснява как тези опасности да бъдат избегнати.

4.5.1.2. В ръководството за работа за оператора се посочват точките на закрепване върху корпуса на трактора, където се монтира кошът за челно товарене, както и размерът и качеството на материалните части, които трябва да бъдат използвани. Ако такива точки на закрепване не са предвидени, ръководството за работа за оператора трябва да забрани монтирането на кош за челно товарене.

4.5.1.3. За трактори, притежаващи програмируеми функции за управление на последователността, се предоставя информация относно това как трябва да се изключи хидравличната система.

4.5.2. *Използване в горското стопанство*

4.5.2.1. В случай на използване на селскостопански трактор в горското стопанство съществуват следните опасности:

а) поваляне на дървета, главно когато в задната част на трактора е монтиран товароподемен кран за дървени трупи;

б) проникване на предмети в кабината на оператора, главно когато в задната част на трактора е монтирана лебедка.

4.5.2.2. Ръководството за оператора предоставя информация за следното:

а) съществуването на тези опасности, описани в точка 4.5.2.1;

б) всякакво съществуващо оборудване, което може евентуално да се използва за справяне с посочените опасности;

в) точките на закрепване върху трактора, където могат да бъдат закрепяни защитни конструкции, и размера и качеството на материалните части за закрепване, които трябва да бъдат използвани; когато не се предвиждат средства за монтиране на подходящи защитни конструкции, това трябва да бъде упоменато;

г) защитните конструкции могат да се състоят от рамка, която предпазва командния пулт при повалянето на дървета, или (мрежи) решетки на вратата на кабината, покрива и прозорците;

д) нивото на защита срещу падащи предмети, ако е известно.

4.5.3. *Работа с дъждовални машини (риск от опасни вещества)*

Нивото на защита от опасни вещества, в съответствие със стандарт EN 15695-1:2009, трябва да бъде описано в ръководството за работа за оператора.

▼B

Допълнение

ОБРАЗЕЦ

Наименование на административния орган

▼M1

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ СЕРТИФИКАТА ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА НА ЕО ЗА ТИП ТРАКТОР ПО ОТНОШЕНИЕ НА РЕГУЛАТОРИТЕ НА СКОРОСТТА И ЗАЩИТАТА НА ДВИЖЕЩИТЕ СЕ КОМПОНЕНТИ, ВЪНШНИТЕ ИЗПЪКНАЛИ ЧАСТИ И КОЛЕЛАТА, ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ЗА СПЕЦИАЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ, РЪКОВОДСТВОТО ЗА РАБОТА ЗА ОПЕРАТОРА

▼B

(Член 4, параграф 2 от Директива 2003/37/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 26 май 2003 г. относно типовото одобрение на селскостопански или горски трактори, на техните ремаркета и на теглително-прикачно оборудване, заедно с техните системи, компоненти и обособени технически възли)

Номер на ЕО одобрението на типа: .....

1. Компонент (компоненти) или характеристика (характеристики):

1.1. регулатор на скоростта (ако има такъв)

1.2. защита на задвижващите части, външните изпъкнали части и колелата

▼M1

1.3. Допълнителни изисквания за безопасност при специални приложения, ако е приложимо:

1.3.1. Конструкции за защита от падащи предмети

1.3.2. Конструкции за защита на оператора

1.3.3. Предотвратяване на контакта с опасни вещества

▼B

2. Модел на трактора (или фирмено наименование на производителя):

.....

.....

3. Тип, и ако е приложимо, търговско наименование на трактора:

.....

.....

4. Наименование и адрес на производителя:

.....

.....

5. Наименование и адрес на упълномощен представител на производителя, ако е приложимо:

.....

.....

▼B

6. Описание на компонента (компонентите) и/или характеристиката (характеристиките), упоменати в 1 по-горе:

. . . . . .

7. Дата, на която тракторът е бил представен за ЕО одобрение на типа:

. . . . . .

8. Техническа служба, провеждаща изпитванията за одобрението на типа:

. . . . . .

. . . . . .

9. Дата на изготвяне на протокола от изпитването от техническата служба:

. . . . . .

10. Номер на изготвения от техническата служба изпитвателен протокол:

. . . . . .

11. Предоставя се/отказва се издаването на ЕО одобрение на типа по отношение на регулатора на скоростта и защитата на движещите се компоненти, външните изпъкнали части и колелата ([1]).

12. Място: . . . . . .

13. Дата: . . . . . .

14. Подпис: . . . . . .

15. Към настоящия сертификат са приложени следните документи, обозначени с посочения по-горе номер на ЕО одобрението на типа:

. . . . . чертежи с размерите;

. . . . . схема или снимка на съответните части на трактора;

▼M1

. . . . . ръководство за работа за оператора.

▼B

Тези данни трябва да бъдат предоставяни на компетентните органи на останалите държави-членки, ако те поискат това.

16. Забележки: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

([1]) Ненужното се зачерква.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III A

Предни стъкла и други стъкла Изисквания към оборудването, определения, заявление за одобрение на типа за компонент, одобрение на типа за компонент, маркировки, общи технически условия, изпитвания и съответствие на производството

1. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОБОРУДВАНЕТО

1.1. Селскостопанските и горските трактори могат да бъдат оборудвани по преценка на техния производител с:

1.1.1. предни стъкла и прозоречни стъкла, различни от предните стъкла, които са предмет на условията от настоящото приложение;

1.1.2. предни стъкла, за които се отнасят изискванията по отношение на стъклата, които не са предни стъкла, от обхвата на настоящото приложение, с изключение на изискванията от точка 9.1.4.2 от приложение III B към настоящата директива (прозоречни стъкла с нормална светлинна пропускливост по-малка от 70 %).

1.1.3. твърдо пластмасово остъкляване е позволено за всички приложения с изключение на челните стъкла в съответствие с Директива 92/22/ЕИО на Съвета ([1]) или Правило № 43, приложение 14 на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации.

2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

По смисъла на настоящата директива:

2.1. „Закалено стъкло“ е стъкло, състоящо се от един слой стъкло, което е било подложено на специална обработка с цел увеличаване на неговата механична якост и контролиране на неговата картина на разрушаване при счупване;

2.2. „Пластово стъкло“ е стъкло, включващо два или повече слоя стъкла, съединени чрез един или повече междинни слоя от пластмасов материал. Пластовото стъкло може да бъде:

2.2.1. „обикновено“, ако нито един от стъклените слоеве, от които се състои, не е обработен, или

2.2.2. „обработено“, когато поне един от стъклените слоеве, от които се състои, е специално обработен, за да се увеличи неговата механична якост и да се контролира неговата картина на разрушаване при счупване;

2.3. „Безопасно стъкло с пластмасово покритие“ е стъкло съгласно определението в точка 2.1 или точка 2.2, което съдържа нанесено върху вътрешната му повърхност пластмасово покритие;

2.4. „Безопасно стъкло от стъкло-пластмаса“ е пластово стъкло, състоящо се от единичен лист стъкло и един или няколко листа пластмаса, като най-малко един от тях служи за междинен слой. Пластмасовите листове трябва да са от вътрешната повърхност на стъклото, когато стъклото е монтирано на трактора;

([1]) Директива 92/22/ЕИО на Съвета от 31 март 1992 година относно предпазните стъкла и материалите за изработка на стъкла за моторни превозни средства и техните ремаркета (ОВ L 129, 14.5.1992 г., стр. 11).

▼B

2.5. „Група предни стъкла“ е група, състояща се от предни стъкла с различна форма и размери, подложени на изпитване за установяване на техните механични свойства, начина им на разрушаване и характеристиките им по време на изпитвания за устойчивост на въздействие от околната среда;

2.5.1. „плоско предно стъкло“ е предно стъкло, имащо номинална кривина не повече от 10 mm на линеен метър, измерено по височината на участъка;

2.5.2. „извито предно стъкло“ е предно стъкло, имащо номинална кривина, по-голям от 10 mm на линеен метър, измерен по височината на участъка;

2.6. „Двоен прозорец“ е комплект от два панела, монтирани поотделно на един и същ отвор на трактора;

2.7. „Двойно стъкло“ е елемент, съставен от два панела, трайно съединени при производството им и разделени от еднородно празно пространство;

2.7.1. „симетрично двойно стъкло“ е двойно стъкло, при което двата съставни панела са от един и същи тип (закалени или пластови стъкла и др.) и притежават идентични основни и вторични характеристики;

2.7.2. „асиметрично двойно стъкло“ е двойно стъкло, при което двата съставни панела са от различен тип (закалени или пластови стъкла и др.) или притежават различни основни и/или вторични характеристики;

2.8. „Основна характеристика“ е характеристика, която значително променя оптичните и/или механичните свойства на стъклото по отношение на функцията, която стъклото изпълнява в трактора. Този термин обхваща също търговското наименование или марка;

2.9. „Вторична характеристика“ е характеристика, която може да промени оптичните и/или механичните свойства на стъклото по начин, който има значение за функцията, която то трябва да изпълнява в трактора. При оценка на степента на промяната се отчитат показателите на трудност;

2.10. „Показател на трудност“ е двустепенна система за класифициране, прилагана за наблюдаваните в практиката изменения на всяка вторична характеристика. Изменение от показател „1“ към показател „2“ показва необходимост от повторно изпитване;

2.11. „Разгъната площ на предното стъкло“ е най-малкият правоъгълен стъклен лист, от който може да се направи предно стъкло;

2.12. „Ъгъл на наклона на предното стъкло“ е ъгълът, образуван от една вертикална линия и една права линия, която свързва най-горната и най-долната крайни точки на предното стъкло, като двете линии лежат във вертикална равнина, съвпадаща с надлъжната ос на трактора;

2.12.1. Ъгълът на наклона се измерва на трактор без товар, разположен върху хоризонтална повърхност.

2.12.2. Тракторите, притежаващи хидропневматично, хидравлично или пневматично окачване, или устройство за автоматично регулиране на пътния просвет в зависимост от натоварването, се подлагат на изпитване при посочените от производителя нормални експлоатационни условия;

▼B

2.13. „Височина на сегмента h“ е максималното разстояние, измерено под приблизително прави ъгли спрямо стъклото, което разделя неговата вътрешна повърхност от равнина, преминаваща през краищата на стъклото; (виж фигура 1 от приложение III H);

2.14. „Тип стъкло“ е стъкло, което отговаря на определенията от точки 2.1 до 2.4, което не показва никакви съществени различия по отношение на основните и вторичните характеристики, упоменати в приложения III Г до III Л).

2.14.1. Независимо, че промяната на основните характеристики означава, че продуктът е от нов тип, в някои случаи се допуска промяната на формата или някой от размерите да не налага задължително условие за провеждане на пълната поредица от изпитвания. При някои от изпитванията, предписани в отделните приложения, стъклата могат да бъдат обединени в една група, ако е очевидно, че същите притежават сходни основни характеристики;

2.14.2. Стъкла, които се различават единствено по вторичните си характеристики, могат да се разглеждат като принадлежащи към един и същи тип; независимо от това, някои от изпитванията могат да се извършат върху отделни образци от въпросните стъкла, ако провеждането им е изрично предвидено в условията за тези изпитвания;

2.15. Радиус на кривина, r е приблизителната стойност на най-малкия радиус на дъгата на предното стъкло, измерена в периметъра с най-голямаизвитост.

3. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА КОМПОНЕНТ

3.1. Заявлението за ЕО одобрение на типа за компонент за даден тип остъкляване се подава от производителя на съответното безопасно стъкло или негов надлежно упълномощен представител. Заявление може да бъде подадено само в една държава-членка.

3.2. За всеки тип безопасни стъкла, заявлението се придружава от посочените по-долу документи в три екземпляра при посочване на следните данни:

3.2.1. техническо описание, обхващащо всички основни и вторични характеристики и,

3.2.1.1. за остъкляване, различно от предни стъкла, чертежи във формат не по-голям от A4 или сгънати в този формат, показващи:

— максималната повърхнина,

— най-малкия ъгъл между две съседни страни на стъклото,

— максималната височина на сегмента, ако има такъв;

3.2.1.2. за предни стъкла:

3.2.1.2.1. списък на моделите предни стъкла, за които е заявено одобрение на типа за компонент, в който е посочено името на производителя на тракторите и типа (типовете) трактори;

3.2.1.2.2. чертежи в мащаб 1:10 и скици на предните стъкла и техния монтаж върху трактора, достатъчно подробни, така че да отразяват:

3.2.1.2.2.1. положението на предното стъкло по отношение на точка R, както е дефинирано в точка 1.2 от приложението към Директива 2008/2/ЕО ([1]);

3.2.1.2.2.2. ъгъла на наклона на предното стъкло;

([1]) Директива 2008/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 година относно полето на видимост и стъклочистачките на предното стъкло на колесните селскостопански или горски трактори (кодифицирана версия) (ОВ L 24, 29.1.2008 г., стр. 30).

▼B

3.2.1.2.2.3. положението и размерите на зоната за проверка на оптичните характеристики и, при необходимост, на участъците, подложени на специфично закаляване;

3.2.1.2.2.4. разгънатата площ на предното стъкло;

3.2.1.2.2.5. максималната височина на сегмента на предното стъкло; и

3.2.1.2.2.6. радиуса на кривината на предното стъкло (само за целите на класифицирането на предните стъкла по групи);

3.2.1.3. за двойното остъкляване, чертежи във формат, не по-голям от А4 или сгънати в този формат, отразяващи освен информацията, посочена в точка 3.2.1.1:

— типа на всяко стъкло, от което е съставен стъкления пакет,

— типа на свързването (органично, стъкло-стъкло или стъкло-метал),

— номиналната дебелина на празното пространство между двете стъкла.

3.3. Освен това, заявителят трябва да осигури достатъчен брой изпитвани проби и образци от разглежданите модели, който при необходимост се определя съвместно с техническата служба, отговаряща за провеждането на изпитванията.

3.4. Преди да издаде одобрението на типа за компонент, компетентният орган трябва да удостовери наличието на удовлетворяващи мерки за осигуряване на ефективен контрол за съответствие на производството с одобрения тип.

4. МАРКИРОВКИ

4.1. Върху всяко безопасно стъкло, включително образците и пробите за изпитване, представени за одобрение на типа за компонент, трябва да бъдат нанесени търговското наименование или търговската марка на производителя. Маркировката трябва да бъде ясно четлива и незаличима.

5. ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА КОМПОНЕНТ

5.1. Акообразците, представени за получаване на одобрение на типа за компонент, отговарят на изискванията от точки 5 – 7 по-долу, се предоставя одобрение на типа за съответния тип безопасни стъкла.

5.2. На всеки тип съгласно определенията от приложения III Д, III Ж, III К и III Л, или, по отношение на предните стъкла, на всяка одобрена група, се определя номер на одобрение на типа. Първите две цифри на номера (засега 00 за първоначалния вариант на Директива 89/173/ЕИО) обозначават серията на поправките, които са били внесени по силата на последните съществени технически изменения на Директива 89/173/ЕИО, заменена с настоящата директива към датата на издаването на одобрението на типа. Дадена държава-членка не може да определи същия номер на друг тип или друга група безопасни стъкла.

5.3. За издадено одобрение на типа за компонент, разширяване на обхвата на одобрение или отказ за издаване на одобрение за даден тип безопасно стъкло съгласно настоящата директива се съобщава на държавите-членки посредством уведомление, изготвено в съответствие с образеца, съдържащ се в приложение III Б към настоящата директива и нейните допълнения.

▼B

5.3.1. По отношение на предните стъкла, към уведомлението за ЕО одобрение на типа за компонент трябва да се приложи документ, съдържащ списък на всички модели предни стъклав одобрената група, както и характеристиките на групата в съответствие с допълнение 8 към приложение III Б.

5.4. Освен маркировките, предвидени в точка 4.1, на добре видимо място върху всички безопасни стъкла и двойни стъкла, съответстващи на типа, одобрен по силата на настоящата директива, трябва да бъде нанесена маркировка за ЕО одобрение на типа за компонент. Върху всяко от съставните стъкла на двойните прозоречни стъкла може, също така, да се нанесе каквато и да било специална маркировка за одобрение на типа за компонент.

Маркировката за одобрение на типа за компонент се състои от:

5.4.1. правоъгълник, който огражда малка буква „e“, следвана от отличителния номер на държавата, която издава одобрението на типа ([1]);

5.4.2. номера на одобрение на типа на компонент, разположен в непосредствена близост вдясно до правоъгълника по т. 5.4.1.

5.5. В близост до гореописаната маркировка за ЕО одобрение на типа се разполагат следните допълнителни обозначения:

5.5.1. за предни стъкла:

I: за закалено стъкло (I/P, ако същото е снабдено с покритие) ([2]),

II: за обикновено пластово стъкло (II/P, ако същото е снабдено с покритие) ([2]),

III: за обработено пластово стъкло (III/P, ако същото е снабдено с покритие) ([2]),

IV: за стъкло-пластмасово стъкло;

5.5.2. V: за прозоречни стъкла, които не са предни стъкла, за които се отнасят условията от точка 9.1.4.2 от приложение III B;

5.5.3. VI: за двойни стъкла;

5.5.4. T: за предни стъкла, които отговарят на изискванията за стъклата, които не са предни стъкла, с изключение на стъклата, за които се отнасят условията от точка 9.1.4.2 от приложение III B (стъкла с нормална светлинна пропускливост по-малка от 70 %). Независимо от това, по отношение на предните стъкла, отговарящи на изискванията за стъкла, които не са предни стъкла, обозначението „T“ може да се нанесе само след провеждане на челното изпитване, описано в точка 3.3.2 от приложение III Ж при височина на падането 4.0 m + 25 / - 0 mm.

5.6. Маркировката за ЕО одобрение на типа за компонент и обозначението трябва да бъдат ясно четливи и незаличими.

([1]) 1 за Германия, 2 за Франция, 3 за Италия, 4 за Нидерландия, 5 за Швеция, 6 за Белгия, 7 за Унгария, 8 за Чехия, 9 за Испания, 11 за Обединеното Кралство, 12 за Австрия, 13 за Люксембург, 17 за Финландия, 18 за Дания, 19 за Румъния, 20 за Полша, 21 за Португалия, 23 за Гърция, 24 за Ирландия, ►M4 25 за Хърватия, ◄ 26 за Словения, 27 за Словакия, 29 за Естония, 32 за Латвия, 34 за България, 36 за Литва, 49 за Кипър и 50 за Малта.

([2]) В съответствие с определението по точка 2.3.

▼B

5.7. Допълнението към настоящото приложение съдържа примери за маркировки за одобрението на типа за компонент.

6. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

6.1. Всички стъкла, и по-специално онези, които са предназначени за изработване на предни стъкла, трябва да притежават качества, които да ограничават до минимум, доколкото това е възможно, опасността от нанасяне на телесни повреди в случай на счупване на стъклата. Стъклата трябва да са достатъчно устойчиви при инциденти, които са възможни при нормално движение по пътя, както и на атмосферни и температурни условия, химични въздействия, горене и износване.

6.2. Освен това, безопасните стъкла трябва да бъдат достатъчно прозрачни, да не предизвикват забележими оптични изкривявания на наблюдаваните през предното стъкло предмети и да не създават объркване по отношение на използваните за целите на пътната сигнализация цветове. В случай на разрушаване на предното стъкло водачът трябва да може да вижда пътя достатъчно ясно, за да може да задейства спирачките и да спре трактора безопасно.

7. СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ

Всички типове безопасни стъкла трябва, в зависимост от категорията, към която принадлежат, да отговарят на следните специфични изисквания:

7.1. за закалените предни стъкла – изискванията, предвидени в приложение III Г;

7.2. за равномерно закалените стъкла, различни от предни стъкла – изискванията, предвидени в приложение III Д;

7.3. за предни стъкла от обикновено пластово стъкло – изискванията, предвидени в приложение III Е;

7.4. за стъкла от обикновено пластово стъкло, различни от предни стъкла – изискванията, предвидени в приложение III Ж;

7.5. за обработени пластови предни стъкла – изискванията предвидени в приложение III З;

7.6. за безопасни стъкла, с покритие от пластмасов материал – освен изброените по-горе съответни изисквания, изискванията, предвидени в приложение III И;

7.7. за предни стъкла от стъкло - пластмаса – изискванията, предвидени в приложение III Й;

7.8. за стъкла от стъкло – пластмаса, различни от предни стъкла – изискванията, предвидени в приложение III К;

7.9. за двойните стъкла – изискванията, предвидени в приложение III Л.

8. ИЗПИТВАНИЯ

8.1. Предвидени са следните изпитвания:

8.1.1. Картина на разрушаване

Целта на това изпитване е:

▼B

8.1.1.1. да се провери дали образуваните при счупване на стъклото парчета и отломки са такива, че да намаляват до минимум опасността от нараняване, и

8.1.1.2. когато се отнася за предно стъкло, да се провери остатъчната видимост след счупването.

8.1.2. Механична якост

8.1.2.1. Изпитване при удар със сфера

Това изпитване се извършва по два начина, като при единия се използва сфера с тегло 227 g, а при другия - сфера с тегло 2 260 g:

8.1.2.1.1. при изпитване със сфера с тегло 227 g целта е да се оцени свързващата способност на междинния слой в пластовото стъкло и механичната якост на равномерно закалените стъкла.

8.1.2.1.2. при изпитване със сфера с тегло 2 260 g целта е да се оцени устойчивостта на пластово стъкло срещу проникване на сферата.

8.1.2.2. Изпитване за безопасност при удар с глава

Целта на това изпитване е да се провери съответствието на стъклото с изискванията за ограничаване на нараняването на главата при удар в предното стъкло, пластовото стъкло или стъклото от стъкло-пластмаса, различни от предно стъкло, а също и в двойните стъкла, използвани за странични прозорци.

8.1.3. Устойчивост на въздействието на фактори от околната среда

8.1.3.1. Изпитване на абразивно износване

Целта е да се определи дали устойчивостта на безопасното стъкло на износване превишава определена стойност.

8.1.3.2. Изпитване за устойчивост при висока температура

Целта е да се провери за поява на мехури или други дефекти в междинния слой на пластовото стъкло или в стъклото от стъкло-пластмаса, когато са изложени на висока температура през продължителен период от време.

8.1.3.3. Изпитване за устойчивост на въздействие на светлина

Целта е да се определи дали пропускането на светлина през пластово стъкло, стъклото от стъкло-пластмаса или стъкла с пластмасово покритие се намалява значително под въздействие на светлина през продължителен период от време, както и дали се наблюдава значително обезцветяване на стъклото.

8.1.3.4. Изпитване за устойчивост на влага

Целта е да се определи дали пластовото стъкло, стъклото от стъкло-пластмаса или стъкла с пластмасово покритие ще издържат без значително влошаване на качеството при продължителното излагане на атмосферна влага.

8.1.3.5. Изпитване за устойчивост на температурни промени

Целта на това изпитване е да се удостовери, че пластмасовият материал (пластмасовите материали), използван (използвани) за изработката на безопасни стъкла съгласно определенията по точки 2.3 и 2.4, ще издържи без значително влошаване на качеството при продължително излагане на много високи и много ниски температури.

▼B

8.1.4. Оптични свойства

8.1.4.1. Изпитване за светлопропускливост

Целта на това изпитване е да се определи дали нормалната светлопропускливост през безопасните стъкла превишава определена стойност

8.1.4.2. Изпитване за оптични деформации

Целта е да се провери, че деформацията на обекти, които се виждат през предното стъкло, не е от такова естество, че да доведе до объркване на водача.

8.1.4.3. Изпитване за разделяне на вторично изображение

Целта е да се провери, че ъгловото разделяне на вторичния образ от първичния не превишава определена стойност

8.1.4.4. Изпитване за разпознаване на цветовете

Целта е да се провери, че няма опасност от объркване на цветовете, които се виждат през предното стъкло.

8.1.5. Изпитване за устойчивост на въздействието на огън

Целта е да се провери дали вътрешната страна на безопасно стъкло съгласно определенията по точки 2.3 и 2.4 има достатъчно ниска степен на изгаряне.

8.1.6. Устойчивост на въздействие на химични вещества

Целта на това изпитване е да се удостовери, че вътрешната повърхност на безопасните стъкла съгласно определенията по точки 2.3 и 2.4, притежава устойчивост на въздействието на химичните вещества, които могат да присъстват или да се използват в трактора (например, почистващипрепарати), която осигурява съхраняване на техните свойства.

8.2. **Изпитвания, предвидени за стъкла от категориите, дефинирани в точки 2.1 – 2.4**

8.2.1. Безопасните стъкла се подлагат на изпитванията, предвидени в следната таблица:

	Предни стъкла							Стъкла, различни от предни		
	Закалено стъкло		Обикновено пластово стъкло		Обработено пластово стъкло		Стъкло-пластмаса	Закалено стъкло	Пластово стъкло	Стъкло-пласмаса
	I	I/P	II	II/P	III	III/P	IV			
Картина на разрушаване	D/2	D/2	—	—	H/4	H/4	—	E/2	—	—
Механична якост:										
сфера с тегло 227 g	—	—	F/4.3.	F/4.3.	F/4.3.	F/4.3.	F/4.3.	E/3.1	G/4	G/4
сфера с тегло 2 260 g	—	—	F/4.2.	F/4.2.	F/4.2.	F/4.2.	—	—	—	—
Изпитване за безопасност при удар с глава ([1])	D/3	D/3	F/3	F/3	F/3	F/3	J/3	—	G/3 ([3])	K/3 ([3])
Износване:										
външна страна	—	—	F/5.1.	F/5.1.	F/5.1.	F/5.1.	F/5.1.	—	F/5.1.	F/5.1.

▼B

	Предни стъкла							Стъкла, различни от предни		
	Закалено стъкло		Обикновено пластово стъкло		Обработено пластово стъкло		Стъкло-пластмаса	Закалено стъкло	Пластово стъкло	Стъкло-пласмаса
	I	I/P	II	II/P	III	III/P	IV			
вътрешна страна	—	1/2	—	1/2	—	1/2	1/2	1/2 (2)	1/2 (2)	1/2
Висока температура	—	—	C/5	C/5	C/5	C/5	C/5	—	C/5	C/5
Въздействие на светлина	—	C/6	C/6	C/6	C/6	C/6	C/6	—	C/6	C/6
Влажност	—	C/7	C/7	C/7	C/7	C/7	C/7	C/7 (2)	C/7	C/7
Пропускане на светлина	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.
Оптични деформации	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	—	—	—
Втори образ	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	—	—	—
Разпознаване на цветовете	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	—	—	—
Устойчивост на температурни изменения	—	C/8	—	C/8	—	C/8	C/8	C/8 (2)	C/8 (2)	C/8
Устойчивост на въздействието на огън	—	C/10	—	C/10	—	C/10	C/10	C/10 (2)	C/10 (2)	C/10
Устойчивост на химични вещества	—	C/11	—	C/11	—	C/11	C/11	C/11 (2)	C/11 (2)	C/11

(1) На това изпитване трябва да се подлагат и двойните стъкла в съответствие с точка 3 от приложение III Л.
(2) Ако вътрешната страна е покрита с пластмасов материал.
(3) Това изпитване трябва да се провежда при височина на падането 4 m +25 / - 0 mm вместо 1,5 m + 25/ - 0 mm, когато стъклата изпълняват ролята на предни стъкла на трактори.
NB: Посочване от вида К/3 в таблицата указва приложение III К и точка 3 от същото приложение, когато съответният текст е описан и изискванията за приемане са уточнени.

8.2.2. Одобрение на типа за компонент се предоставя на безопасно стъкло, което удовлетворява всички изисквания, предвидени в съответните разпоредби, посочени в таблицата по-горе.

9. ИЗМЕНЕНИЕ ИЛИ РАЗШИРЯВАНЕ НА ОБХВАТА НА ОДОБРЕНИЕТО НА ДАДЕН ТИП БЕЗОПАСНИ СТЪКЛА

9.1. Всички изменения на даден тип безопасни стъкла или, по отношение на предните стъкла, всички новодобавени типове в дадена група предни стъкла, трябва да се свеждат до знанието на административния орган, предоставил одобрението за съответния тип безопасни стъкла. След това въпросният орган може:

9.1.1. или да реши, че извършените модификации не биха оказали съществени неблагоприятни последствия, а по отношение на предните стъкла – че новодобавеният тип принадлежи към групата предни стъкла, за които е предоставено одобрение на типа, и че във всеки случай даденото безопасно стъкло продължава да удовлетворява изискванията,

9.1.2. или да изиска нов изпитвателен протокол от техническата служба, отговаряща за провеждането на изпитванията.

9.2. **Уведомяване**

9.2.1. За потвърждението за одобрение на типа, отказът за предоставяне на одобрение на типа или разширяването на обхвата на дадено одобрение на типа се уведомяват държавите-членки в съответствие с процедурата, предвидена в точка 5.3.

▼B

9.2.2. Компетентният орган, разрешил разширяване на обхвата на одобрение на типа за компонент, нанася съответен пореден номер върху всяко от съобщенията, отнасящи се до разширяването на обхвата.

10. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

10.1. Безопасните стъкла, за които е било предоставено одобрение на типа по силата на настоящото и следващите приложения, трябва да бъдат изработени по такъв начин, че да съответстват на одобрения тип и да удовлетворяват изискванията, предвидени в точки 6, 7 и 8.

10.2. За целите на проверката за съответствие с изискванията по точка 10.1 е необходимо да се осъществява постоянен контрол върху готовата продукция.

10.3. Притежателят на одобрението на типа за компонент трябва по-конкретно:

10.3.1. да осигури прилагането на процедури за контрол върху качеството на изделията,

10.3.2. да разполага с достъп до оборудването, необходимо за осъществяването на контрол върху всеки одобрен тип,

10.3.3. да регистрира данните от резултатите от изпитванията и съхранява приложените документи ([1]) за период от време, чиято продължителност се определя съгласувано с административния орган,

10.3.4. да анализира резултатите от всеки тип изпитване за целите на проверката и осигуряването на стабилността на характеристиките на продукцията с вземане под внимание на допустимите отклонения по отношение на условията на реалното производство,

10.3.5. да гарантира за всеки тип изделие, провеждането на минимума от изпитванията, предвидени в приложения III О, и

10.3.6. да осигурява вземането и изпитването на нови образци в случаите, когато които и да било образци или изпитвани компоненти покажат несъответствие с типа, отнасящ се до съответното изпитване.

Трябва да се предприемат всички необходими мерки за възстановяване на нарушеното съответствие на производството.

10.4. Компетентният орган може да извършва по всяко време проверки за съответствието на прилаганите по отношение на всяко произвеждано изделие методи за контрол (виж точка 1.3 от приложение III О).

10.4.1. При всяка проверка данните от изпитванията и дневниците за контрола върху производството трябва да се представят на инспектора.

10.4.2. Инспекторът може да взема произволно образци за целите на тяхното изпитване в лабораторията на производителя. Минималният брой образци може да се определи с оглед на резултатите от собствените проверки на производителя.

10.4.3. Ако качеството на продукцията се очертава като неудовлетворително или възникне необходимост от проверка на действителността на резултатите от изпитванията, проведени по смисъла на точка 10.4.2, инспекторът може да подбере образци, които да бъдат изпратени на техническата служба, провела изпитването за целите на предоставянето на одобрението на типа за компонент.

([1]) Резултатите от изпитването на раздробяване трябва да се регистрират дори когато не се изисква фотоотпечатък.

▼B

10.4.4. Компетентният орган може да провежда всяко от изпитванията, предвидени в настоящата директива.

10.4.5. Нормалната честота на проверките е два пъти всяка година. Ако в хода на която и да било от тези проверки бъдат констатирани неудовлетворителни резултати, компетентният орган трябва да осигури предприемането на всички необходими мерки за възможно най-бързото възстановяване на съответствието на производството.

11. САНКЦИИ ЗА НЕСЪОТВЕСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

11.1. Одобрението на типа за компонент, предоставено за тип безопасни стъкла в съответствие с настоящата директива, може да бъде оттеглено, ако не е спазено изискването, изложено в точка 10.1.

11.2. Тогава, когато дадена държава-членка оттегля предоставено от нея одобрение на типа, същата трябва да уведоми незабавно останалите държави-членки за това чрез подписано и обозначено със съответната дата копие от сертификата за одобрението на типа за компонент, в долната част на което фигурира следния изписан с големи букви текст „ОДОБРЕНИЕТО НА ТИПА ЗА КОМПОНЕНТА СЕ ОТТЕГЛЯ“.

12. ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Ако притежателят на одобрението на типа за компонент преустанови напълно производството на даден тип безопасни стъкла, одобрен в съответствие с настоящата директива, същият трябва да уведоми за това предоставилият одобрението орган. Въпросният орган трябва на свой ред да уведоми за това останалите държави-членки чрез копие от уведомлението за одобрението на типа, изготвено в съответствие с образеца, показан в приложение III Б.

13. ИМЕНА И АДРЕСИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЛУЖБИ, ОТГОВАРЯЩИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ИЗПИТВАНИЯТА ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА КОМПОНЕНТ И НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОРГАНИ, КОИТО ПРЕДОСТАВЯТ ТАКОВА ОДОБРЕНИЕ

Всяка държава-членка трябва да съобщи на останалите държави-членки и на Комисията имената и адресите на техническите служби, отговарящи за провеждането на изпитванията за целите на предоставянето на одобрение на типа за компонент и на административните органи, които предоставят ЕО одобрения на типа за компонент, на които трябва да се изпращат сертификатите за одобрение на типа за компонент и удостоверенията за отказ или оттегляне на издадените в останалите държави-членки типови одобрения.

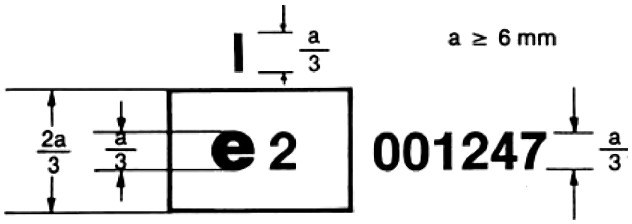
▼B

Допълнение

ПРИМЕРИ ЗА МАРКИРОВКИ ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА КОМПОНЕНТ

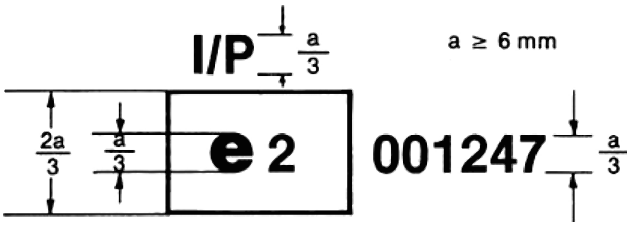
(Виж точка 5.5 от приложение III A)

Закалени предни стъкла:

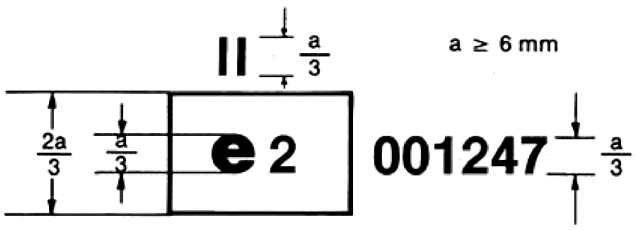
Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху закалено предно стъкло, обозначава, че съответният компонент е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

Закалени предни стъкла, покрити с материал от пластмаса:

Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху закаленопредно стъкло, покрито с материал от пластмаса, обозначава, че съответният компонент е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

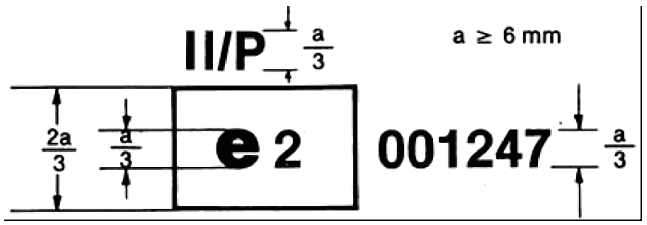
Предни стъкла от обикновено пластово стъкло:

Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху предно стъкло от обикновено пластово стъкло, обозначава, че съответният компонент е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

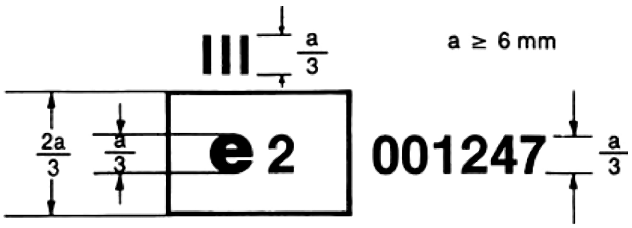
▼B

Предни стъкла от обикновено пластово стъкло, покрити с материал от пластмаса:

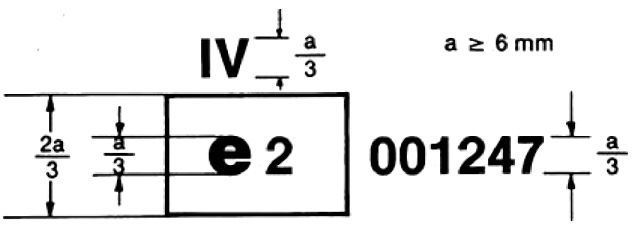
Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху предно стъкло от обикновено пластово стъкло, покрито с материал от пластмаса, обозначава, че съответният компонент е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

Предни стъкла от обработено пластово стъкло:

Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху предно стъкло от обработено пластово стъкло, обозначава, че съответният компонент е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

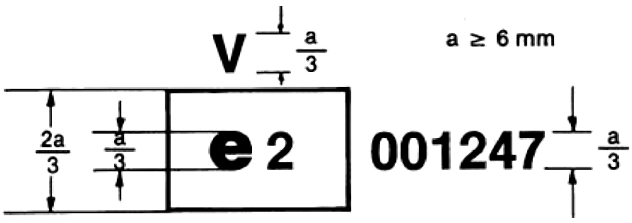
Предни стъкла от стъкло-пластмаса:

Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху предно стъкло от стъкло-пластмаса, обозначава, че съответният компонент е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

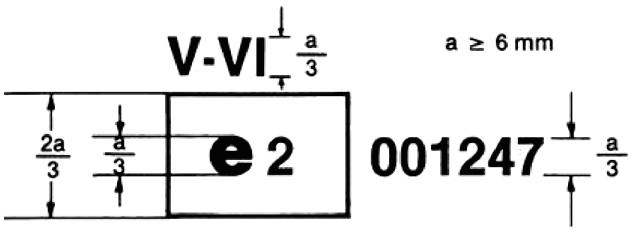
▼B

Стъкла, различни от предни стъкла, с нормално пропускане на светлина по-малко от 70 %:

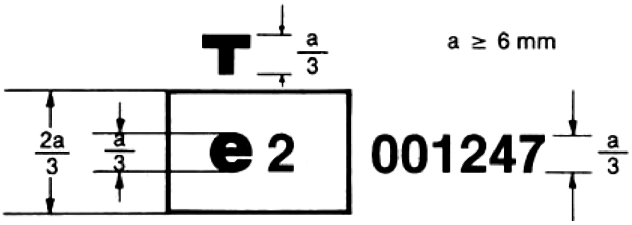
Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху стъкло, което не е предно стъкло, по отношение на което се прилагат изискванията по точка 9.1.4.2 от приложение III B, обозначава, че съответният компонент е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

Двойни стъкла с нормално пропускане на светлина по-малко от 70 %:

Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху двойно стъкло, обозначава, че съответният компонент е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

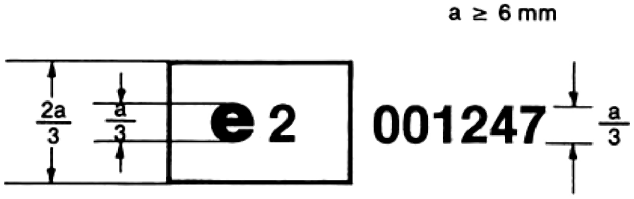
Стъкла, различни от предни стъкла, използвани като предни стъкла за тракторите:

Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху стъкло, обозначава, че съответният компонент, предназначен да се използва като предно стъкло върху тракторите, е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

▼B

Стъкла, различни от предни стъкла, с нормално пропускане на светлина повече от 70 %:

Показаната по-горе маркировка за одобрение на типа, нанесена върху стъкло, различно от предно стъкло, по отношение на което се прилагат изискванията от точка 9.1.4.1 от приложение III B, обозначава, че съответният компонент е бил типово одобрен във Франция (e 2) в съответствие с настоящата директива под номер на одобрение на типа за компонент 001247.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III Б

Наименование на административния орган

(Максимален формат: A4 (210 x 297 mm))

Уведомление относно:

— ЕО одобрение на типа за компонент,

— отказ да се издаде ЕО одобрение на типа за компонент,

— разширяване на обхвата на ЕО одобрението на типа за компонент,

— за тип безопасни стъкла в съответствие с Директива .... /..... /ЕО [1]

Номер на ЕО одобрение на типа за компонент ..... Номер на разширяването .....

1. Категория на безопасното стъкло:

   .....

2. Описание на безопасното стъкло (виж допълнения 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 [1]) и, по отношение на предните стъкла, списък в съответствие с допълнение 8):

   .....

   .....

3. Търговско наименование или търговска марка:

   .....

4. Наименование и адрес на производителя:

   .....

   .....

5. Наименование и адрес на упълномощенпредставител на производителя, ако е приложимо:

   .....

6. Представено за одобрение на типа за компонент на:

   .....

7. Техническа служба, отговаряща за провеждането на изпитванията за одобрение на типа:

   .....

8. Дата на протокола от изпитването:

   .....

9. Номер на протокола от изпитването:

   .....

10. Предоставя се/отказва се издаването/разширява се обхвата на/оттегля се одобрение(то) на типа за компонент [1]:

    .....

11. Основание(я) за разширение на обхвата одобрението на типа:

    .....

    .....

    .....

▼B

12. Забележки: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

13. Място: . . . . . .

14. Дата: . . . . . .

15. Подпис: . . . . . .

16. Прилага се списък на документите от обхвата на досието за одобрение на типа за компонента, депозирано при административния орган, предоставящ одобрението на типа; тези документи могат да бъдат предоставяни при поискване.

(1) Ненужното се зачерква.

▼B

Допълнение 1

ЗАКАЛЕНИ ПРЕДНИ СТЪКЛА

(Основни и вторични характеристики в съответствие с приложение III Г или III И)

Номер на одобрение на типа за компонент: ..... Номер на разширение на обхвата: .....

Основни характеристики

— Категория на формата: .....

— Категория на дебелината: .....

— Номинална дебелина на предното стъкло: .....

— Характер и тип на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития):....

— Дебелина на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития): .....

Вторични характеристики

— Вид на материала (огледален, флоат, листов): .....

— Оцветяване на стъклото: .....

— Оцветяване на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития): ....

— Наличие на проводници (да/не):

— Наличие на противозаслепителни ленти (да/не):

Забележки:

.....

.....

.....

.....

.....

Приложени документи: списък на предни стъкла (виж допълнение 8).

▼B

Допълнение 2

РАВНОМЕРНО ЗАКАЛЕНИ СТЪКЛА, РАЗЛИЧНИ ОТ ПРЕДНИ СТЪКЛА

(Основни и вторични характеристики в съответствие с приложение III Д или III И)

Номер на одобрение на типа за компонент: ..... Номер на разширение на обхвата: .....

Основни характеристики

— Стъкла, различни от предни стъкла (да/не):

— Предни стъкла за трактор(и): .....

— Категория на формата: .....

— Тип на процеса на усилването: .....

— Категория на дебелината: .....

— Характер и тип на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития): ...

Вторични характеристики

— Вид на материала (полирано, флоат, листово стъкло): .....

— Оцветяване на стъклото: .....

— Оцветяване на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития): ....

— Наличие на проводници (да/не):

— Наличие на противозаслепителни ленти (да/не):

Одобрени критерии

— По-голяма площ (плоско стъкло): .....

— По-малък ъгъл: .....

— По-голяма разгъната площ (изпъкнало стъкло): .....

— По-голяма височина на сегмента: .....

Забележки:

.....

.....

.....

.....

.....

Приложени документи: списък на предни стъкла (при необходимост) (виж допълнение 8).

▼B

Допълнение 3

ПРЕДНИ СТЪКЛА ОТ ПЛАСТОВО СТЪКЛО

(Основни и вторични характеристики в съответствие с приложение III Е, III З или III И)

Номер на одобрението на типа за компонент:

Номер на одобрението на типа за компонент: ..... Номер на разширение на обхвата: .....

Основни характеристики

— Брой на слоевете от стъкло: .....

— Брой на междинните слоеве: .....

— Номинална дебелина на предното стъкло: .....

— Номинална дебелина на междинния слой (междинните слоеве): .....

— Специална обработка на стъклото: .....

— Характер и тип на междинния слой (междинните слоеве): .....

— Характер и тип на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития): ...

Вторични характеристики

— Вид на материала (полирано, флоат, листово стъкло): .....

— Оцветяване на стъклото (безцветно/оцветено): .....

— Оцветяване на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития) (пълно/частично): .....

— Наличие на проводници (да/не):

— Наличие на противозаслепителни ленти(да/не):

Забележки:

.....

.....

.....

.....

.....

Приложени документи: списък на предни стъкла (виж допълнение 8).

▼B

Допълнение 4

ПЛАСТОВИ СТЪКЛА, РАЗЛИЧНИ ОТ ПРЕДНИ СТЪКЛА

(Основни и вторични характеристики в съответствие с приложение III Ж или III И)

Номер на одобрението на типа за компонент: ..... Номер на разширение на обхвата: .....

Основни характеристики

— Стъкла, които са различни от предни стъкла (да/не):

— Предни стъкла за трактор(и): .....

— Брой на пластовете от стъкло: .....

— Брой на междинните слоеве: .....

— Категория на дебелината: .....

— Номинална дебелина на междинния слой (междинните слоеве): .....

— Специална обработка на стъклото: .....

— Характер и тип на междинния слой (междинните слоеве): .....

— Характер и тип на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития): ...

— Дебелина на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития): .....

Вторични характеристики

— Вид на материала (полирано, флоат, листово стъкло): .....

— Оцветяване на междинния слой (пълно/частично): .....

— Оцветяване на стъклото: .....

— Оцветяване на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития): ....

— Наличие на проводници (да/не):

— Наличие на противозаслепителни ленти (да/не):

Забележки:

.....

.....

.....

.....

.....

Приложени документи: списък на предни стъкла (при необходимост) (виж допълнение 8).

▼B

Допълнение 5

ПРЕДНИ СТЪКЛА ОТ СТЪКЛО-ПЛАСТМАСА

(Основни и вторични характеристики в съответствие с приложение III Й)

Номер на одобрението на типа за компонент: Номер ..... на разширение на обхвата: .....

Основни характеристики

— Категория на формата: .....

— Брой на слоевете от пластмаса: .....

— Номинална дебелина на стъклото: .....

— Обработка на стъклото (да/не):

— Номинална дебелина на предното стъкло: .....

— Номинална дебелина на слоя (слоевете) от пластмаса, който (които) изпълнява (изпълняват) ролята на междинен слой (междинни слоеве): ....

— Характер и тип на слоя (слоевете) от пластмаса, който (които) изпълнява (изпълняват) ролята на междинен слой (междинни слоеве): .....

— Характер и тип на външния слой от пластмаса: .....

Вторични характеристики

— Вид на материала (полирано, флоат, листово стъкло): .....

— Оцветяване на стъклото: .....

— Оцветяване на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития) (пълно/частично): .....

— Наличие на проводници (да/не): .....

— Наличие на противозаслепителни ленти (да/не): .....

Забележки:

.....

.....

.....

.....

.....

Приложени документи: списък на предни стъкла (виж допълнение 8).

▼B

Допълнение 6

СТЪКЛА ОТ СТЪКЛО-ПЛАСТМАСА, РАЗЛИЧНИ ОТ ПРЕДНИ СТЪКЛА

(Основни и вторични характеристики в съответствие с приложение III К)

Номер на одобрението на типа за компонент: ..... Номер на разширение на обхвата: .....

Основни характеристики

— Стъкла, различни от предни стъкла (да/не):

— Предни стъкла за трактор(и): .....

— Брой на слоевете от пластмаса: .....

— Дебелина на стъкления компонент: .....

— Обработка на стъкления компонент (да/не):

— Номинална дебелина на стъклото: .....

— Номинална дебелина на слоя (слоевете) от пластмаса, изпълняващ (изпълняващи) ролята на междинен слой (междинни слоеве): .....

— Характер и тип на слоя (слоевете) от пластмаса, изпълняващ (изпълняващи) ролята на междинен слой (междинни слоеве): .....

— Характер и тип на външния слой от пластмаса: .....

Вторични характеристики

— Вид на материала (полирано, флоат, листово стъкло): .....

— Оцветяване на стъклото (безцветно/оцветено): .....

— Оцветяване на пластмасовото покритие (пластмасовите покрития) (пълно/частично): .....

— Наличие на проводници (да/не):

— Наличие на противозаслепителни ленти (да/не):

Забележки:

.....

.....

.....

.....

.....

Приложени документи: списък на предни стъкла (при необходимост) (виж допълнение 8).

▼B

Допълнение 7

ДВОЙНИ СТЪКЛА

(Основни и вторични характеристики в съответствие с приложение III Л)

Номер на одобрението на типа за компонент: ..... Номер на разширение ня обхвата: .....

Основни характеристики

— Съединяване конструкция на двойните стъкла (симетрична/асиметрична): .....

— Номинално разстояние между стъклата: .....

— Начин на монтиране: .....

— Тип на всяко стъкло в съответствие с приложения III Д, III З, III И, III К: .....

Приложени документи

Един формуляр за двете стъкла на симетричното двойно стъкло в съответствие с приложението, по смисъла на което стъклата са били изпитани или одобрени.

По един формуляр за всяко от стъклата на асиметричното двойно стъкло в съответствие с приложенията, по смисъла на които тези стъкла са били изпитани или одобрени.

Забележки:

.....

.....

.....

.....

.....

▼B

Допълнение 8

СЪДЪРЖАНИЕ НА СПИСЪКА НА ПРЕДНИТЕ СТЪКЛА ([1])

За всяко от предните стъкла, типово одобрени като компоненти, трябва да бъде осигурен следния минимум от данни:

— Производител на трактора: .....

— Тип на трактора: .....

— Разгъната площ (F): .....

— Височина на сегмента (h): .....

— Радиус на кривината(r): .....

— Ъгъл на монтаж (α): .....

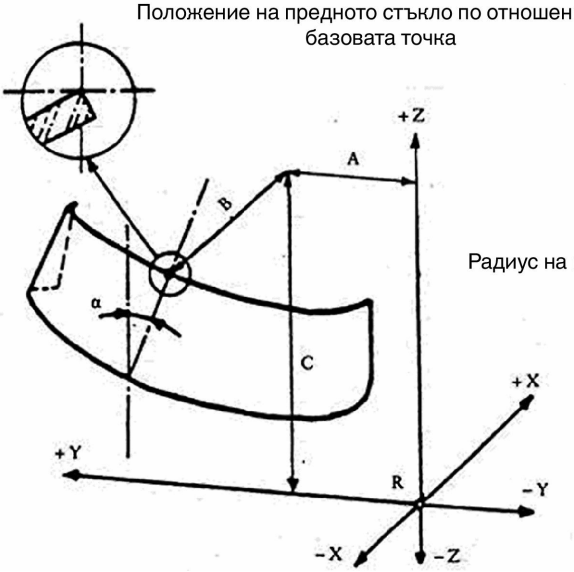
— Координати на базовата точка (A, B, C) по отношение на средата на горния ръб на предното стъкло:

.....

Описание на параметъра *F* на предното стъкло

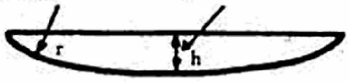

Положение на предното стъкло по отношение на базовата точка

Описание на параметрите ги *h* на предното стъкло

Радиус на кривината *r* Височина на сегмента *h*

([1]) Този списък трябва да бъде приложен към допълнения 1, 2 (ако е необходимо), 3 и 5 към настоящото приложение.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III B

Общи условия при изпитванията

1. ИЗПИТВАНЕ ЗА КАРТИНА НА РАЗРУШАВАНЕ

1.1. Стъклото, което се изпитва, не се закрепва неподвижно; допуска се да се прикрепи към идентично стъкло чрез залепваща лента, поставена по всички краища.

1.2. За да се постигне картина на разрушаване, се използва чук с приблизителна маса 75 g или друго приспособление, което дава същия резултат. Радиусът на извивка на върха е 0,2 ± 0,05 mm.

1.3. Изпитването се провежда по веднъж във всяка от определените точки на удар.

1.4. Изпитването се провежда чрез раздробяване върху контактна, фотографска хартия, като експонирането започва до 10 секунди след удара и приключва до 3 минути след него. Отчитат се само най-тъмните линии, които представляват първоначалното счупване. Лабораторията запазва фотографското копие, получено след картината на разрушаване.

2. ИЗПИТВАНЕ НА УДАР СЪС СФЕРА

2.1. **Изпитване със сфера с тегло 227 g**

2.1.1. Апаратура

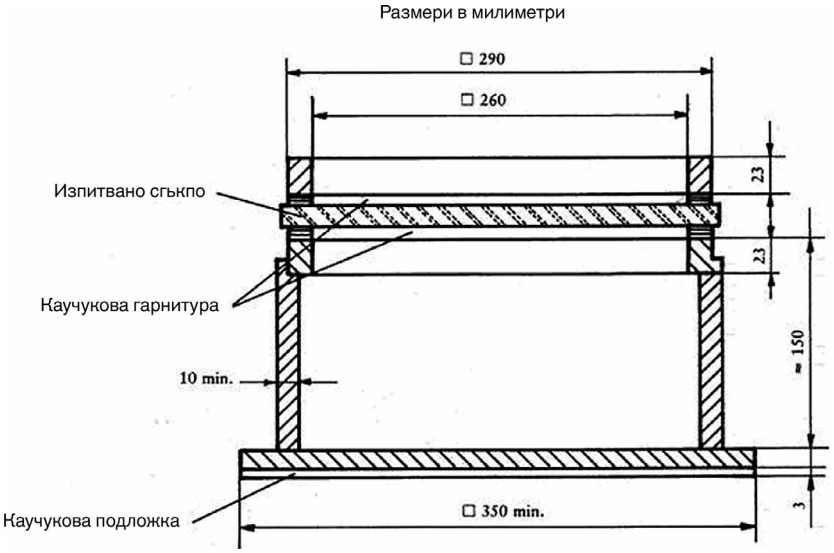
2.1.1.1. Сфера от закалена стомана с тегло 227 ± 2 g и диаметър приблизително 38 mm.

2.1.1.2. Устройство за освобождаване на сферата за свободно падане от височина, която ще бъде определена, или устройство, осигуряващо на сферата скорост, равна на тази при свободното падане; при използване на устройство за изхвърляне на сферата отклонението в скоростта е до ± 1 % от скоростта, определена при свободното падане.

2.1.1.3. Носещото фиксиращо приспособление от типа на показаното на фигура 1, което е съставено от стоманени рамки, чиито краища са обработени на металорежеща машина до широчина 15 mm; като тези рамки са монтирани една върху друга и са покрити с гумено уплътнение с дебелина около 3 mm, широчина 15 mm и твърдост 50 IRHD;

Долната рама стои върху стоманена кутия с височина приблизително 150 mm. Изпитваната проба се придържа на място от най-горната рамка, която има маса около 3 kg; носещата рамка е заварена към стоманен лист с дебелина 12 mm, поставен на опора върху подложка от гума с дебелина 3 mm и твърдост 50 IRHD.

▼B

Фигура 1 — Устройство за изпитванията при удар със сфера

2.1.2. Условия при провеждане на изпитването

— Температура: 20 ± 5°C.

— Налягане: 860 – 1 060 mbar.

— Относителна влажност: 60 ± 20 %.

2.1.3. Изпитвана проба

Изпитваната проба трябва да бъде плосък квадрат със страна 300 + 10 / - 0 mm.

2.1.4. Процедура

Изпитваната проба се подготвя при определената температура за поне 4 часа преди прякото провеждане на изпитването.

Изпитваната проба се фиксира на стойката (точка 2.1.1.3). Равнината на пробата трябва да бъде перпендикулярна спрямо посоката на падане на сферата с отклонение 3°.

Точката на удар трябва да е до 25 mm от геометричния център на изпитваната проба при височина на падане на сферата до 6 m и до 50 mm при височина на падане на сферата, по-голяма от 6 m. Сферата удря тази страна на изпитваната проба, която представлява външната страна на безопасното стъкло при монтиране на трактора. Сферата се освобождава да нанесе само един удар.

2.2. **Изпитване със сфера с тегло 2 260 g**

2.2.1. Апаратура

2.2.1.1. Сфера от закалена стомана с тегло 2 260 ± 20 g и диаметър приблизително 82 mm.

2.2.1.2. Устройство за освобождаване на сферата за свободно падане от височина, която ще бъде определена, или устройство, осигуряващо на сферата скорост, равна на тази при свободно падане; когато се използва устройство за ускоряване на сферата, отклонението в скоростта е до ± 1 % от скоростта, определена при свободното падане;

▼B

2.2.1.3. Носещо, фиксиращо приспособление от типа, показан на фигура 1 и еднакво с устройството, описано в точка 2.1.1.3.

2.2.2. Условия при провеждане на изпитването

— Температура: 20 ± 5°C.

— Налягане: 860 – 1 060 mbar.

— Относителна влажност: 60 ± 20 %.

2.2.3. Изпитвана проба

Изпитваната проба трябва да бъде плосък, квадрат със страна 300 + 10 / - 0 mm или да представлява отрязък от най-плоската част на предното или друг огънат панел от безопасно стъкло.

Алтернативно, може да се изпита цяло предно стъкло или друго огънато безопасно стъкло. В този случай се осигурява съответният контакт между стъклото и носещото приспособление

2.2.4. Процедура

Изпитваната проба се подготвя при определената температура не по-малко от 4 часа непосредствено преди изпитването.

Изпитваната проба се фиксира на носещо приспособление (точка 2.1.1.3). Равнината на пробата трябва да бъде перпендикулярна спрямо посоката на падане на сферата при отклонение 3°.

В случаите на изпитване на стъкла от стъкло-пластмаса изпитваната проба се фиксира към опората с помощта на скоби.

Точката на удара трябва да е до 25 mm от геометричния център на изпитваната проба. Сферата удря тази страна на изпитваната проба, която представлява външната страна на безопасното стъкло при монтиране на превозното средство. Сферата се освобождава да нанесе само един удар.

3. ИЗПИТВАНЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ УДАР С ГЛАВА

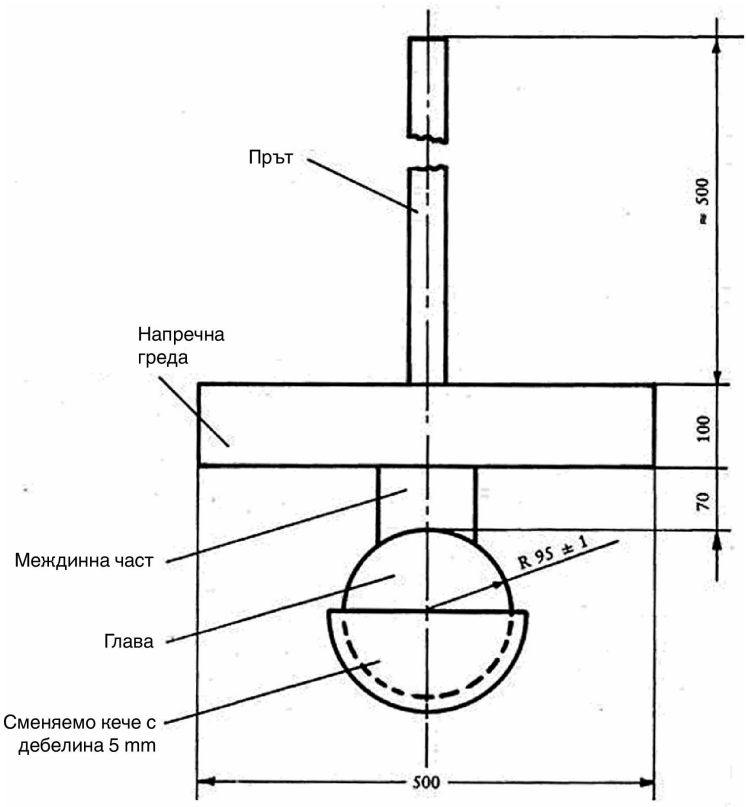
3.1. **Апаратура**

3.1.1. Имитирането на удар с глава се постига от тежест със сферична или полусферична форма, изработена от слоеста твърда дървесина и покрита със сменяемо кече, със или без напречна дървена греда. Между сферичната част и напречната греда има междинна част, която имитира врат на човек, а от другата страна на напречната греда е монтиран прът.

Размерите са показани на фигура 2.

Плътната маса на апарата е 10 ± 0,2.

▼B

Фигура 2 — Тежест за имитиране на удар с глава

3.1.2. Устройство за освобождаване на тежестта от височина, която се определя от вида на стъклото, или устройство, ускоряващо тежестта до скорост, равна на тази при свободното падане.

Ако се използва устройство за ускоряване на тежестта, то трябва да е с отклонение в скоростта до ± 1 % от скоростта, определена при свободно падане.

3.1.3. Носещо фиксиращо приспособление от типа на показаното на фигура 1, предназначено за изпитване на плоски образци. Приспособлението се състои от две стоманени рамки, чиито краища са обработени на металорежеща машина до широчина 50 mm и, които са монтирани една върху друга и притежават гумени уплътнения с дебелина около 3 mm, широчина 15 ± 1 mm и твърдост 70 IRHD.

Горната рамка е прикрепена към долната рамка най-малко с осем болта.

3.2. **Условия при провеждане на изпитването**

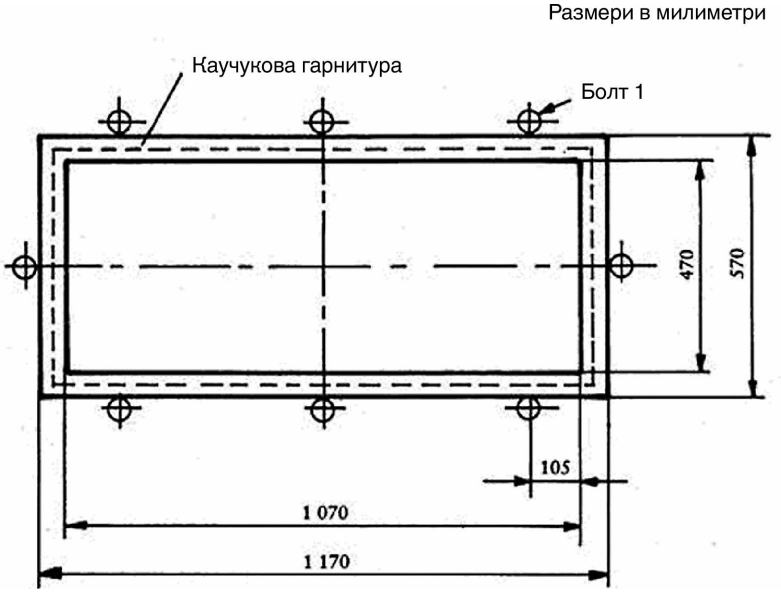
3.2.1. Температура: 20 ± 5°C.

3.2.2. Налягане: 860 – 1 060 mbar.

3.2.3. Относителна влажност: 60 ± 20 %.

▼B

Размери в милиметри

Фигура 3 — Устройство за изпитванията за безопасност при удар с глава

([1]) Препоръчителният минимален въртящ момент за M20 е 30 Nm.

3.3. **Процедура**

3.3.1. Изпитване на плоска проба

Изпитваната проба с дължина 1 100 + 5/-2 mm и широчина 500 + 5/-2 mm се поддържа при постоянна температура от 20 ± 5°C, най-малко 4 часа преди непосредственото провеждане на изпитването. Тя се фиксира на рамките на стойката (точка 3.1.3); болтовете се затягат така, че движението на пробата в хода на изпитването да не бъде по-голямо от 2 mm. Равнината на изпитваната проба е перпендикулярна спрямо посоката на падане на тежестта. Тежестта удря изпитваната проба в рамките на 40 mm от нейния геометричен център от страната на изпитваната проба, която представлява вътрешна страна на безопасното стъкло при монтиране на трактора. Тежестта се освобождава да нанесе само един удар.

Удрящата повърхност от покриващо кече се сменя след 12 изпитвания.

3.3.2. Изпитвания на цяло предно стъкло (прилагат се единствено при височина на падането по-малка или равна на 1,5 m)

Предното стъкло се поставя свободно върху стойката, като между тях има гумена подложка с твърдост 70 IRHD и дебелина 3 mm. Широчината на контактната повърхност по цялата периферия на стъклото е 15 mm. Стойката се състои от твърда част, отговаряща на формата на предното стъкло, така че тежестта да удря вътрешната страна на стъклото. Ако е необходимо, предното стъкло се прикрепя към поддържащото приспособление с подходящи средства. Поддържащото приспособление се разполага върху твърда стойка, снабдена с подложка от гума с твърдост 70 IRHD и дебелина около 3 mm.

Повърхнината на предното стъкло трябва да бъде възможно най-перпендикулярна спрямо посоката на падане на тежестта.

▼B

Тежестта удря предното стъкло в рамките на 40 mm от неговия геометричен център и от тази страна на стъклото, която представлява вътрешна страна на безопасното стъкло при монтирано състояние на превозното средство. Тежестта се освобождава да нанесе само един удар.

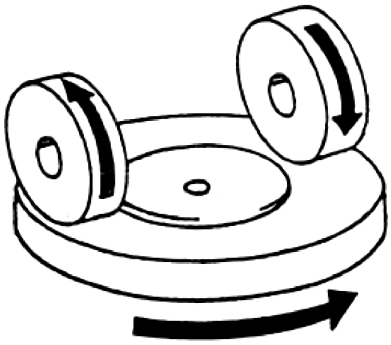
Удрящата повърхност от покриващо кече се сменя след 12 изпитвания.

4. ИЗПИТВАНЕ ЗА АБРАЗИВНО ИЗНОСВАНЕ

4.1. **Апаратура**

4.1.1. Инструмент за износване ([1]) показан схематично на фигура 4, който се състои от:

— въртяща се хоризонтална кръгла повърхност със скоба в центъра, която се върти обратно на часовниковата стрелка със скорост 65 - 75 об./мин, и

Фигура 4 — Схема на инструмента за износване

— две натоварени успоредни рамена, всяко от които направлява специално абразивно колело, което се върти свободно на ролков лагер спрямо изпитвания образец; всяко от колелата упражнява върху изпитвания образец натиск, съответстващ на 500 g.

Кръглата повърхност на инструмента за износване се върти с постоянна ъглова скорост и в голяма степен в една равнина (отклонението от тази равнина не трябва да е по-голямо от ± 0,05 mm на разстояние 1,6 mm от периферията на въртящата се повърхност). Колелата се монтират по такъв начин, че когато са в контакт с въртящата се изпитвана проба, да се въртят в обратна посока, така че на всяко завъртане на пробата да упражняват двукратен натиск и абразивно действие върху площ с лице 30 cm^2, която е с кръгообразна форма и представлява общата повърхнина от търкалянето на двете колела.

([1]) Подходящи приспособления за изпитване на абразивно износване произвежда Teledyn Taber (Съединени американски щати).

▼B

4.1.2. Абразивните колела ([1]), всяко с диаметър 45 – 50 mm и дебелина 12,5 mm, са изработени от специален фино пресят абразивен материал, слепен към средно твърда гума. Колелата имат твърдост 72 IRHD ± 5 IRHD, измерена в четири равноотдалечени точки по осевата линия на абразивната повърхнина, като натискът се прилага вертикално по диаметъра на колелото и резултатите се отчитат 10 секунди след пълното прилагане на натиска.

Абразивните колела са предназначени за използване при много ниска скорост на въртене срещу повърхността на плоско стъкло, за да е осигурено пълното им прилепване.

4.1.3. Светлинен източник, състоящ се от лампа с нажежаема жичка, като нажежаема жичка е поместена успоредно в тръба с размери 1,5 x 1,5 x 3 mm.. Напрежението на нажежаемата жичка трябва да бъде такова, че цветовата температура да бъде равна на 2 856 K ± 50 K. Напрежението е стабилизирано в границите ± 1/1 000 V. Устройството за измерване на напрежението е с подходяща точност.

4.1.4. Оптична система, която се състои от оптично стъкло с фокусно разстояние f не по-малко 500 mm и коригирано за цветово разсейване. Пълната апретура на оптичното стъкло не трябва да бъде по-голяма от f/20. Разстоянието между оптичното стъкло и източника на светлината подлежи на регулиране с оглед на получаването на възможно най-успореден светлинен лъч. За целите на ограничаването на диаметъра на светлинния лъч до 7 ± 1 mm се използва бленда. Блендата трябва да се постави на разстояние 100 ± 50 mm от тази страна на оптичното стъкло, която е по-отдалечена от светлинния източник.

4.1.5. Устройството за измерване на разсейваната светлина (виж фигура 5) се състои от фотоелектрическа клетка със сферичен фотометър с диаметър от 200 до 250 mm. Сферата притежава входен и изходен отвор за светлината. Отворът на входа е кръгъл и има минимален диаметър два пъти по-голям от светлинния лъч.. Изходният отвор на сферата трябва да бъде снабден с филтър за светлина или със стандартен отражател в зависимост от процедурата на изпитване, описана в точка 4.4.3 по-долу. Филтърът за светлина трябва да поглъща светлината напълно, когато няма изпитвана проба, изложена на въздействието на светлинния лъч.

Оста на светлинния лъч трябва да минава през центровете на отворите на входа и изхода. Диаметърът на изходния отвор за светлината, *b*, трябва да бъде равен на 2.a tan 4°, където *a* е диаметърът на сферата. Фотоелектрическата клетка трябва да бъде монтирана така, че светлината от входа или от стандартния отражател да не достига директно до нея.

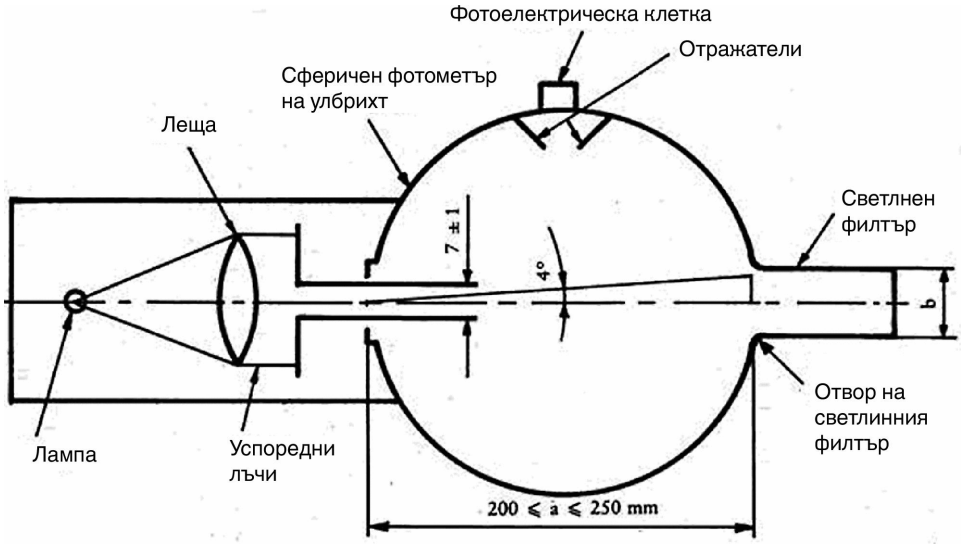
Вътрешните повърхнини на сферичния фотометър и на стандартния отражател са с равен коефициент на отражение, матирани и нечувствителни.

Изходният сигнал на фотоелектрическата клетка е линеен с отклонение ± 2 % над нивото на използвания светлинен интензитет.

Конструкцията на инструмента е такава, че няма галванометрично пречупване, когато сферата е тъмна. Целият апарат се проверява през редовни интервали от време чрез стандартите за калибриране за определената замъгленост. При извършване на измерванията за замъгленост чрез оборудване или методи, различни от горепосочените, резултатите се коригират, за да се приведат в съответствие с тях.

([1]) Подходящи абразивни ролки могат да бъдат набавени от Teledyn Taber (Съединени американски щати).

▼B

Фигура 5 — Уред за измерване на замъглеността

4.2. **Условия при провеждането на изпитването**

4.2.1. Температура: 20 ± 5°C.

4.2.2. Налягане: 860 – 1 060 mbar.

4.2.3. Относителна влажност: 60 ± 20 %.

4.3. **Изпитвани проби**

Изпитваните проби са гладки квадрати със страна 100 mm, като двете им повърхнини са плоски и успоредни и, ако е необходимо, имат фиксиращ отвор, който се пробива в центъра на пробата с диаметър 6,4 + 0,2/-0 mm..

4.4. **Процедура**

Изпитването на абразивно износване се извършва върху тази повърхнина на изпитваната проба, която се явява външна за безопасното стъкло, когато същото е монтирано на превозното средство, както и на вътрешната страна, ако стъклото е с пластмасово покритие.

4.4.1. Изпитваните проби непосредствено преди и веднага след износването се почистват по следния начин::

а) избърсват се с ленена кърпа под чиста течаща вода;

б) изплакват се с дестилирана вода или вода без минерални соли;

в) обдухват се с кислород или азот до изсъхване;

г) чрез леко и нежно избърсване с влажна ленена кърпа се премахват възможните следи от вода. Ако е необходимо, се подсушава с леко притискане между две ленени кърпи.

Не се допуска обработка с ултразвуково оборудване. След почистването изпитваните проби трябва да се хващат само по краищата и да се съхраняват по начин така, че да се предотврати нараняване или замърсяване на повърхнините им.

▼B

4.4.2. Изпитваните проби се подлагат на въздействието на температура 20 ± 5°C и относителна влажност 60 ± 20 % в продължение на най-малко 48 часа.

4.4.3. Изпитваната проба се разполага по най-бързия начин срещу входа на сферичния фотометър на Улбрихт. Ъгълът между нормалата (перпендикуляра) между повърхнината на изпитваната проба и оста на лъча е не по-голям от 8°.

Снемат се четири показания в съответствие със следната таблица:

Отчитане	С изпитвана проба	Със светлинен филтър	Със стандартен отражател	Количествено представяне
T_1	Не	Не	Да	Падаща светлина
T_2	Да	Не	Да	Цялата светлина се пропуска през изпитваната проба,
T_3	Не	Да	Не	Разпръсната от инструмента светлина
T_4	Да	Да	Не	Разпръсната от инструмента и изпитваната проба светлина

Отчитанията T_1, T_2, T_3 и T_4 се повтарят с други определени позиции на изпитваната проба, за да се определи равномерността.

Изчислява се общият коефициент на пропускане $T_t = T_2/T_1$.

Коефициентът на разсеяно пропускане T_d се изчислява както следва:

$$T_d = (T_4 - T_3(T_2/T_1))/T_1$$

Пресмята се в проценти замъгляността или светлината или и двете, както и разсейването::

$$(T_d/T_t) \times 100\ \%$$

Измерва се първоначалната замъгленост на изпитваната проба в минимум четири равноотдалечени точки от неизносената област в съответствие с посочената формула. Резултатите се осредняват за всяка изпитвана проба. Вместо четирите измервания средната стойност може да се определи чрез равномерно въртене на пробата с 3 об/сек или по-бързо.

За всяко безопасно стъкло се провеждат три изпитвания от същия вид. Замъгляността се използва като критерий за устойчивост на абразивно износване на под-повърхностния слой, след като пробата е минала изпитването за износване.

Измерва се разсейването на светлината в четири равноотдалечени точки по следата от износването в съответствие с посочената формула. Резултатите се осредняват за всяка изпитвана проба. Вместо четирите измервания средната стойност може да се определи чрез равномерно въртене на пробата с 3 об/сек или по-бързо.

4.5. Изпитването на абразивно износване следва да се извършва единствено когато провеждащата изпитването лаборатория прецени, че това е необходимо въз основа на данните, с които същата разполага. С изключение на материалите от стъклопластмаси, в случай на промяна на дебелината на междинния слой или материала, например, обикновено не се налага извършването на по-нататъшни изпитания.

▼B

4.6. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

5. ИЗПИТВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТ НА ВИСОКА ТЕМПЕРАТУРА

5.1. **Процедура**

До 100°C се загряват три образеца за изпитване или три проби с минимални размери 300 mm x 300 mm, взети от техническата служба от три предни стъкла или три стъкла, различни от предни, като единият от тези размери съвпада с горния ръб на стъклото.

Температурата се поддържа в продължение на два часа, след което изпитван ата(ите) проба(и) се охлажда(т) до стайна температура. Ако и двете външни повърхности на безопасното стъкло на прозореца са от неорганичен материал, изпитването може да се извърши чрез потапяне на изпитвания образец вертикално във вряща вода в рамките на посочения период от време, като се вземат мерки за предотвратяване на прекалено големи термични сътресения. Ако образците са взети от предно стъкло, единият ръб на всеки такъв изпитван образец трябва да е част от ръб на предното стъкло.

5.2. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

	Безцветно	*Оцветено*
Оцветяване на междинния слой:	1	2

Останалите вторични характеристики не се вземат под внимание.

5.3. **Тълкуване на резултатите**

5.3.1. Приема се, че изпитването за устойчивост на висока температурата е показало положителен резултат, ако мехурчета или други дефекти не се формират на повече от 15 mm от неразрязания или 25 mm от разрязания ръб на изпитваната проба или образеца или на повече от 10 mm от всички нарушения, които могат да се появят по време на изпитването.

5.3.2. Наборът от изпитвани проби или образци, предоставени за одобрен тип компонент, се считат за задоволителни от гледна точка на теста за устойчивост на повишаване на температурата, ако отговарят на следните условия:

5.3.2.1. всички изпитвания дават задоволителен резултат, или

5.3.2.2. едно от изпитванията е дало незадоволителен резултат, а последвалите серии от изпитвания, проведени с нов набор от изпитвани проби или образци, са дали задоволителен резултат.

6. ИЗПИТВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА СВЕТЛИНА

6.1. **Метод на изпитване**

6.1.1. Апаратура

6.1.1.1. Източник на светлина, състоящ се от лампа с волтова дъга със средно налягане на излъчване. Оста на електрическата крушка е вертикална. Номиналните размери на лампата са: дължина 360 mm и диаметър 9,5 mm. Дължината на дъгата е 300 ± 4 mm. Лампата трябва да функционира при 750 ± 50 W.

▼B

Може да се използва всеки друг източник на светлина, който произвежда същия ефект като лампата. За да се провери, че ефектът от друг източник е същият, сравнението се прави чрез измерване на количеството енергия, отделено при дължина на вълната в обхвата от 300 до 450 mm, като всички останали дължини на вълната се премахват чрез използване на подходящи филтри. Алтернативният източник се използва с тези филтри.

В случай на безопасни стъкла, за които няма задоволително съотношение между това изпитване и условията за използването им, е необходимо да се прегледат условията за изпитване.

6.1.1.2. Силов захранващ трансформатор и кондензатор (точка 6.1.1.1), способен да захранва лампата с начално максимално напрежение минимум 1 100 V и работно напрежение 500 ± 50 V.

6.1.1.3. Устройство за монтиране и въртене на изпитвания образец с 1 до 5 об/мин над централно поставения източник на светлина, за да се осигури еднакво облъчване.

6.1.2. Изпитвани проби

6.1.2.1. Размерите на изпитваните проби са 76 x 300 mm.

6.1.2.2. Изпитваните проби се изрязват в лабораторията от горната част на стъклата по такъв начин, че:

— при стъкла, различни от предни стъкла, горният ръб на изпитваните проби да съвпада с горния ръб на съответните стъкла,

— при предните стъкла, горният ръб на изпитваните проби да съвпада с горната граница на зоната, където се проверява нормалната пропускливост и се определя в съответствие точка 9.1.2.2 от настоящото приложение.

6.1.3. Процедура

Проверява се нормалното пропускане на светлината, определено в съответствие с т. 9.1.1 и 9.1.2 от настоящото приложение, на три образеца за изпитване преди облъчване. Част от всеки образец се предпазва от въздействието на светлина, след което образецът се поставя в апарата за изпитване на 230 mm от лампата, успоредно на оста на светлината. По време на изпитването температурата на образеца се поддържа 45°C ± 5°C. Външната страна на всеки образец за изпитване, която би могла да се надраска при монтирано положение на трактора, се излага срещу лампата. За лампи от типа, посочен в т. 6.1.1.1, времето за облъчване е 100часа.

След облъчване се измерва отново нормалното пропускане на светлината на облъчения участък от всеки образец.

6.1.4. Всяка изпитвана проба или образец (общо три) се подлага в съответствие с процедурата по т. 6.3 на въздействие на светлина, така че ефектът от въздействието във всяка точка на пробата или образеца, произведена върху вътрешния слой, да бъде същия като ефекта, който би произвела слънчева светлина от 1 400 W/m2 за 100 часа.

6.2. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

	Безцветно	*Оцветено*
Оцветяване на стъклото:	2	1
Оцветяване на междинния слой:	1	2

▼B

Останалите вторични характеристики не се вземат под внимание.

6.3. **Тълкуване на резултатите**

6.3.1. Тестът за устойчивост на въздействие на светлина е дал положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

6.3.1.1. общото светлинно излъчване, измерено в съответствие с т. 9.1.1 и 9.1.2, не отбелязва стойности под 95 % от оригиналната стойност преди облъчване със светлина и в никакъв случай не спада под:

6.3.1.1.1. 70 % при стъклата, които не са предни стъкла, и които трябва да удовлетворяват изискванията по отношение на полето на видимост на водача във всички посоки;

6.3.1.1.2. 75 % при предните стъкла в зоната на измерването на нормалната пропускливост в съответствие с точка 9.1.2.2 по-долу.

6.3.1.2. Пробата или образецът за изпитване може да покажат леко оцветяване след облъчване със светлина, когато се постави срещу бял фон, но да няма никакви други дефекти.

6.3.2. Счита се, че наборът от проби и образци, представени за целите на одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията, предявени по отношение на устойчивостта на светлина, ако е изпълнено едно от следните условия:

6.3.2.1. всички изпитвания са дали задоволителен резултат, или

6.3.2.2. едното от изпитванията е дало незадоволителен резултат, а следващата серия от изпитвания, проведени върху нов набор от проби или образци, дават задоволителен резултат.

7. ИЗПИТВАНЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ВЛАГА

7.1. **Процедура**

Три образеца или три проби за изпитване с минимални размери 300 x 300 mm се разполагат вертикално в затворен контейнер, в който температурата се поддържа 50°C ± 2°C и относителна влажност 95 ± 4 % ([1]) за две седмици.

Изпитваните проби се подготвят по такъв начин, че:

— един ръб на всяка проба да е част от оригиналния ръб на предното стъкло,

— ако няколко проби се изпитват по едно и също време, се осигурява достатъчно разстояние между тях.

Вземат се мерки за предотвратяване на кондензация от стените или покрива на камерата за изпитване и попадането ѝ върху изпитваните образци.

7.2. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

	Безцветно	*Оцветено*
Оцветяване на междинния слой:	1	2

Останалите вторични характеристики не се вземат под внимание.

([1]) Тези изпитвателни условия изключват възможността от формиране на кондензат върху изпитваните проби.

▼B

7.3. **Тълкуване на резултатите**

7.3.1. Безопасните стъкла отговарят на изискванията по отношение на устойчивост на влага, ако не се наблюдава значима промяна на разстояние, по-голямо от 10 mm при неотрязания ръб, и на разстояние, по-голямо от 15 mm при отрязаните ръбове, след което обикновените и обработените пластови стъкла се оставят за два часа на атмосферни условия, а стъклата с пластмасово покритие и стъклата от пластмасов материал се оставят на атмосферни условия за 48часа.

7.3.2. Набор от изпитвани проби или образци, предоставени за одобрение на типа на компонент, се приема, че отговарят на изискванията за устойчивост на влага, ако е изпълнено едно от следните условия:

7.3.2.1. всички изпитвания са дали задоволителни резултати, или

7.3.2.2. едното от изпитванията е дало незадоволителен резултат, но следващата серия от изпитвания, проведени върху нов набор от образци, дават задоволителни резултати.

8. ИЗПИТВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТ НА ТЕМПЕРАТУРНИ ПРОМЕНИ

8.1. **Метод на изпитване**

Две изпитвани проби с размери 300 x 300 mm се поставят в затворена камера за 6 часа при температура от – 40 ± 5°C; след това се поставят при температура 23 ± 2°C на околния въздух за един час или докато пробата достигнепостоянна температура. След това се поставят под въздушна струя с температура 72 ± 2°C за 3часа. Пробите се изследват, след като са били върнати на температура на околния въздух 23 ± 2°C и саохладени до тази температура.

8.2. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

	Безцветно	*Оцветено*
Оцветяване на пластмасовия вътрешния слой или покритието:	1	2

Останалите вторични характеристики не се вземат под внимание.

8.3. **Тълкуване на резултатите**

Изпитването за устойчивост на температурни промени се смята, че е дало положителен резултат, ако изпитваните проби не показват счупване, потъмняване, обелване или друго очевидно влошаване на качеството.

9. ОПТИЧНИ СВОЙСТВА

9.1. **Изпитване на светлинна пропускливост**

9.1.1. Апаратура

▼B

9.1.1.1. Източник на светлина, който се състои от лампа с нажежаема жичка, поместена в тръба с формата на паралелепипед с размери 1,5 mm x 1,5 mm x 3 mm. Напрежението на нажежаемата жичка трябва да бъде такова, че температура определена по цвета да бъде равна на 2 856 K ± 50 K. Колебанията на напрежението не трябва да бъдат по-големи от ± 1/1 000. Измервателният прибор, използван за проверка на напрежението, трябва да притежава задоволителна точност.

9.1.1.2. Оптична система, която се състои от леща с фокусно разстояние не по-малко 500 mm и коригирана за хроматично разсейване. Пълната апертура на лещите не трябва да бъде по-голяма от f/20. Разстоянието между лещите и източника на светлината подлежи на регулиране така, че да се получи успореден сноп лъчи.

За целите на ограничаването на диаметъра на светлинния лъч до 7 ± 1 mm се използва блендa. Блендата отстои на разстояние 100 ± 50 mm от оптичното стъкло откъм противоположната на светлинния източник страна. За точка на измерването се избира средата на светлинния лъч.

9.1.1.3. Оборудване за измерване. Приемникът е с относителна спектрална чувствителност в съгласие с относителната спектрална светлинна ефективност за CIE (*Commission Internationale de l'Éclairage*) Международна комисия по осветление.стандартен фотометричен наблюдател при дневно виждане. Чувствителната повърхност на приемника е покрита с разсейващо покритие и лицето ѝ е най-малко колкото две напречни сечения на светлинния сноп, пропуснат през оптичната система. Ако се използва сферичният фотометър на Улбрихт, апертурата на сферата трябва да има минимална площ на напречното сечение, два пъти по-голяма от успоредния сноп лъчи.

Линейността на приемника и свързания с него отчитащ уред трябва да е по-добра с 2 % от ефективната част на скалата. Приемното устройство трябва да бъде разположено в сечението на светлинния лъч.

9.1.2. Процедура

Регулира се уредът, отчитащ информацията от приемника, така че да показва 100 деления, когато безопасното стъкло не е на пътя на светлината. Когато върху приемника не пада светлина, уредът отчита нула.

Безопасното стъкло се поставя на разстояние от приемника, което е приблизително равно на 5 пъти диаметъра на приемника. Безопасното стъкло се поставя между блендата и приемника и ориентацията му се регулира така, че ъгълът на падане на светлинния лъч да е 0 ± 5°. Измерва се постоянното пропускане на безопасното стъкло и за всяка точка се отчита броят на деленията n, които показва отчитащият уред. Постоянната пропускливост τ_r е равна на n/100.

9.1.2.1. В случаи на предни стъкла се прилагат алтернативни методи за изпитване, като се използва или образец, отрязан от най-плоската част на предното стъкло, или специално подготвен плосък квадрат с характеристика на материала и дебелина, идентични с тези на действителното предно стъкло, като измерванията се провеждат по нормалата (перпендикулярно) на стъклото.

9.1.2.2. Изпитването се провежда в зона I, определена в точка 9.2.5.2 от настоящото приложение.

9.1.2.3. За трактори, за които е невъзможно да се определи зона I съгласно опроделението в точка 9.2.5.2, изпитването се провежда в зона I', в съответствие с определението по точка 9.2.5.3 от настоящото приложение.

▼B

9.1.3. Показатели на трудност на вторичните характеристики

	Безцветно	*Оцветено*
Оцветяване на стъклото:	1	2
Оцветяване на междинния слой (за пластови предни стъкла)	1	2
	Невкл.	*Вкл.*
Ленти на нюанс и / или замъгленост	1	2

Останалите вторични характеристики не се вземат под внимание.

9.1.4. Тълкуване на резултатите

9.1.4.1. Постоянното пропускане, измерено в съответствие с точка 9.1.2, трябва да бъде не по-малка от 75 % за предно стъкло, и не по-малка от 70 % при стъкло, различно от предно стъкло.

9.1.4.2. При прозорци, които не влизат основно в полето на видимост на водача (например стъклен покрив), постоянният фактор на пропускливост на светлина през стъклото може да е по-малък от 70 %. Прозорци, имащи постоянен светлинен фактор на пропускливост, по-малък от 70 %, се маркират със съответен символ.

9.2. **Изпитване за оптично изкривяване**

9.2.1. Обхват

Методът е проекционен, който позволява оценяване на оптичното изкривяване на безопасно стъкло.

9.2.1.1. Определения

9.2.1.1.1. Оптично отклонение: ъгълът между действителната и видимата посока от точката на наблюдение на безопасното стъкло. Големината на ъгъла е функция на ъгъла на гледане, дебелината и наклона на стъклото и радиуса на изкривяване в точката на падане.

9.2.1.1.2. Оптично изкривяване в посока MM': алгебричната разлика в ъгловото отклонение Δ_α, измерено между две точки M и M' върху повърхността на безопасното стъкло, като разстоянието между двете точки е такова, че техните проекции в равнина под прав ъгъл спрямо посоката на гледане да са разделени с дадено разстояние Δ_x (виж фигура 6).

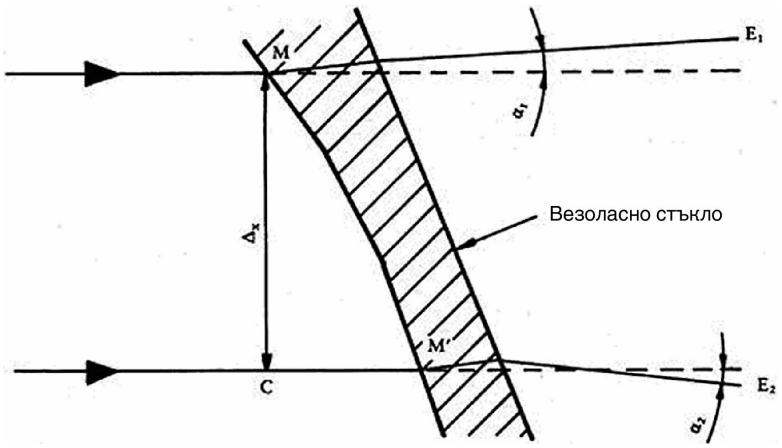
Отклонение по посока, обратна на часовниковата стрелка, се счита за положително, а по посока на часовниковата стрелка - за отрицателно.

9.2.1.1.3. Оптично изкривяване в точка M: максимално оптично изкривяване за всички направления MM' от точка M.

9.2.1.2. Апаратура

Този метод определя проекцията на подходящ диапозитив (растер), върху екрана на който се изпитва безопасното стъкло. Промяната, изразяваща се във формата на проектираното изображение, чрез вмъкване на безопасното стъкло в линията на светлината осигурява измерване на изкривяването. Апаратурата се състои от частите, показани на фигура 9.

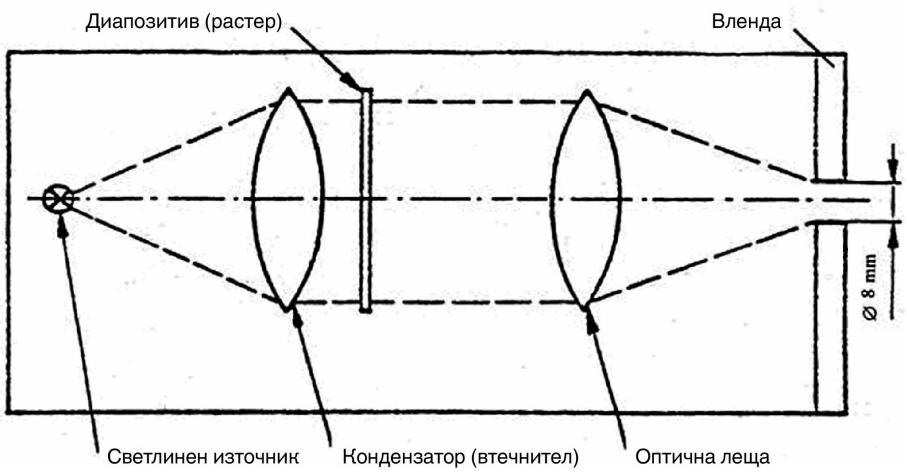
▼B

Фигура 6 — Оптично изкривяване, представено във форма на диаграма

Забележки: $\Delta_\alpha = \alpha_1 - \alpha_2$, т.е. оптично изкривяване в посока MM′.

Δ_x = MC т.е. разстояние между две прави линии, успоредни на посоката на гледане и минаващи през точки M и M′.

Фигура 7 — Оптично подреждане на проектиране

9.2.1.2.1. Проектор с добро качество с точков източник на светлина с висок интензитет, който притежава примерно следните характеристики:

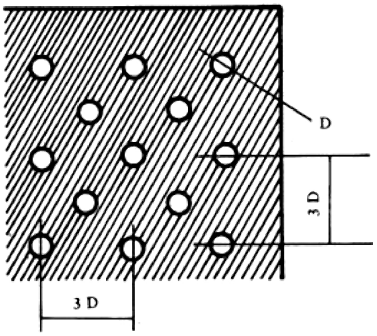
— минимално фокусно разстояние 90 mm,

— апертура около 1 / 2,5,

▼B

— кварцова халогенна лампа за 150 W (ако се използва без филтър),

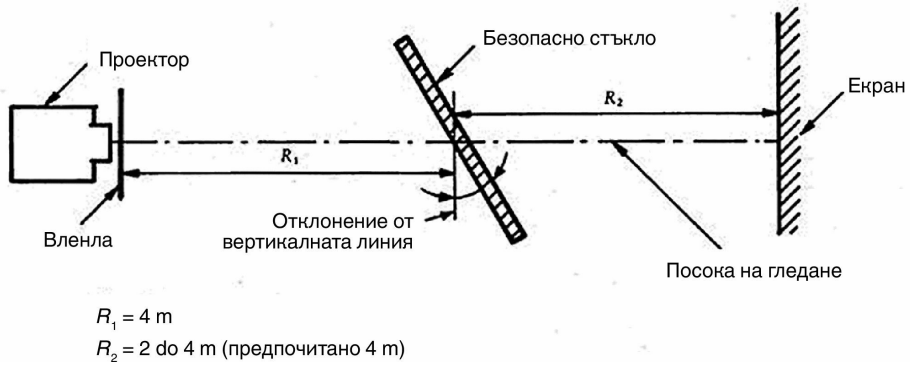
— кварцова халогенна лампа за 250 W (ако се използва зелен филтър).

Фигура 8 — Увелична част на диапозитива

Проекторът е изобразен схематично на фигура 7. На около 10 mm от предните лещи на обектива е поставена бленда с диаметър 8 mm.

9.2.1.2.2. Диапозитивите (растерите) се състоят примерно от светли, кръгли очертания върху тъмен фон, които са подредени по определен начин (виж фигура 8). Диапозитивът е с достатъчно високо качество и контраст, за да може да се изпълнят измерванията с грешки по-малки от 5 %. Ако не се изпитва предно стъкло, размерите на кръглите очертания са такива, че когато те се проектират, да образуват масив от кръгове с диаметър $((R_1 + R_2)/R_1)\ \Delta_x$, където Δ_x = 4 mm (виж фигури 6 и 9).

R_1 = 4 m

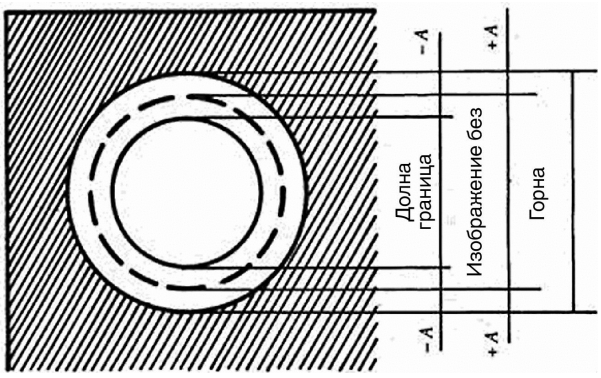
R_2 = 2 do 4 m (предпочитано 4 m)

Фигура 9 — Подредба на апаратурата за изпитване на оптично изкривяване

9.2.1.2.3. За предпочитане е стендът да позволява едно вертикално и хоризонтално сканиране, както и завъртане на безопасното стъкло.

9.2.1.2.4. Еталон за сравнение за измерване на промените в размерите, когато се изисква краткотрайна оценка. Подходяща конфигурация е показана на фигура 10.

▼B

Фигура 10 — Конфигурация на подходящ еталон за сравнение

9.2.1.3. Процедура

9.2.1.3.1. Общи условия

Безопасното стъкло се разполага върху стенда (точка 9.2.1.2.3) при обозначения ъгъл на отклонение от вертикала. Прави се проекция на областта, която ще се изпитва. Безопасното стъкло се върти или движи хоризонтално и вертикално, за да се изпита цялата определена област.

9.2.1.3.2. Оценка чрез използване на еталон за сравнение

За точна оценка с възможна граница на грешката до 20 % е достатъчно да се пресметне стойността A (виж фигура 10) от граничната стойност $\Delta\alpha_L$ за промяната в отклонението и стойността R_2, която представлява разстоянието от безопасното стъкло до екрана:

$$A = 0{,}145\ \Delta\alpha_L \cdot R_2$$

Връзката между промяната на диаметъра на проектираното изображение Δd и промяната на ъгловото отклонение Δα се дава чрез:

$$\Delta d = 0{,}29\ \Delta\alpha \cdot R_2$$

където:

Δd е представено в mm,

A е представено в mm,

$\Delta\alpha_L$ е представено в rad/min,

Δα е представено в rad/min, и

R_2 е представено в m.

9.2.1.3.3. Измерване с помощта на фотоелектрическо устройство

Когато е необходимо прецизно измерване с грешка, по-малка от 10 % от граничната стойност, стойността на Δd се измерва върху оста на проекцията, като широчината на светлинното петно се взема в точката, където яркостта е 0,5 пъти от стойността на максималната осветеност.

▼B

9.2.1.4. Представяне на резултатите

Оптичното изкривяване на безопасните стъкла се изразява чрез измерване на Δd във всяка точка от повърхността и във всички посоки, за да се намери максималната стойност Δd max.

9.2.1.5. Алтернативен метод

Като алтернатива на проекционната технология се използва стриоскопска технология, която осигурява точност на измерванията, посочени в точки 9.2.1.3.2 и 9.2.1.3.3.

9.2.1.6. Разстоянието Δ_x трябва да бъде 4 mm.

9.2.1.7. Предното стъкло се монтира под същия ъгъл, под какъвто е в монтирано състояние на трактора.

9.2.1.8. Проекционната ос в хоризонталната равнина се установява приблизително по нормалата (перпендикулярно) към очертанието на предното стъкло в тази равнина.

9.2.2. Измерванията се извършват в зоната I, определена в точка 9.2.5.2 от настоящото приложение.

9.2.2.1. При трактори, за които определянето на зона I, в съответствие с определението в точка 9.2.5.2 от настоящото приложение е невъзможно, изпитването се провежда в зона I′, в съответствие с определението в точка 9.2.5.3 от настоящото приложение.

9.2.2.2. Тип трактори

Изпитването се повтаря, ако предното стъкло се монтира на трактор от тип, който има различно предно поле на видимост от типа трактор, за който е одобрено даденото предно стъкло.

9.2.3. Показатели на трудност на вторични характеристики

9.2.3.1. Характеристика на материала

Полирано (плоско) стъкло	*Флоат стъкло*	*Листово стъкло*
1	1	2

9.2.3.2. Други вторични характеристики

Останалите вторични характеристики не се вземат под внимание.

9.2.4. Брой на образците

За изпитване се представят четири образеца.

9.2.5. Определяне на полето на видимост на предните стъкла на тракторите

9.2.5.1. Полето на видимост се дефинира въз основа на:

9.2.5.1.1. базовата точка, определена в точка 1.2 от приложението към Директива2008/2/ЕО. По-нататък в текста тази точка е обозначена с O;

9.2.5.1.2. правата линия OQ, представляваща хоризонтална права линия, минаваща през базовата точка и перпендикулярна на средната надлъжна равнина на трактора;

9.2.5.2. зона I е зоната от предното стъкло, която е определена от пресичането на предното стъкло със следните четири равнини:

P_1 — вертикалната равнина, минаваща през точка O и сключваща ъгъл 15° от лявата страна със средната надлъжна равнина на трактора,

▼B

P_2 — вертикалната равнина, симетрична на P_1 по отношение на средната надлъжна равнина на трактора.

Ако това е невъзможно (например, при липса на симетрична средна надлъжна равнина), P_2 е равнината, симетрична на P_1 по отношение на надлъжната равнина на трактора, която минава през базовата точка.

P_3 — равнината, минаваща през правата линия OQ и образуваща ъгъл 10° над хоризонталната равнина.

P_4 — равнината, минаваща през правата линия OQ и образуваща ъгъл 8° под хоризонталната равнина.

9.2.5.3. При тракторите, за които не е възможно определянето на зоната I, дефинирана в точка 9.2.5.2 от настоящото приложение, зоната I' включва цялата повърхност на предното стъкло.

9.2.6. Тълкуване на резултатите

Счита се, че даден тип предни стъкла удовлетворява изискванията по отношение на оптичното изкривяване, ако при четирите образеца, предоставени за изпитване, оптичното изкривяване не превишава максималния ъгъл на дъгата от 2' за зона I и зона I′.

9.2.6.1. Не се извършват измервания в периферната зона с широчина100 mm.

9.2.6.2. В случай на разглобяеми предни стъкла не се правят измервания в лента с широчина 35 mm, започваща от ръба на стъклото, който може да се допира до разделителя на стъклото.

9.3. **Изпитване за разделяне на вторично изображение**

9.3.1. Обхват

Допускат се два изпитвателни метода.

— изпитване с мишена, и

— изпитване с колимационен телескоп.

Тези изпитвателни методи могат да се прилагат за целите на одобрението на типа за компонент, контрола върху качеството или оценката на изделията.

9.3.1.1. Изпитване с мишена

9.3.1.1.1. Апаратура

Този метод предвижда наблюдение на осветена мишена през безопасното стъкло. Мишената може да бъде конструирана по такъв начин, че изпитването да може да се извършва на простия принцип „вижда се/ не се вижда“.

По възможност, мишената трябва да съответства на един от следните типове:

а) мишена от светещ кръг, чийто диаметър D отговаря на ъгъл на дъга от η минути в точка, отстояща на *x* m (фигура 11 а), или;

б) мишена от светещ кръг и петно, чиито размери са такива, че разстоянието D от точка от ръба на петното към най-близката точка от вътрешността на кръга отговаря на ъгъл на дъга от η минути в точка, отстояща на *x* m (фигура 11 б);

▼B

където:

η е граничната стойност за разделяне на вторично изображение,

x е разстоянието между повърхността на безопасното стъкло и мишената (не по-малко от 7 m),

D се дава от формулата:

$$D = x \cdot \tan \eta$$

Светещата мишена се състои от осветена кутия с приблизителни размери 300 x 300 x 150 mm с предна част, подходящо конструирана от стъкло, покрито с плътна черна или матова черна хартия. Кутията се осветява от подходящ светлинен източник. Вътрешността на кутията е покрита с матова бяла хартия. Може да се сметне за подходящо използването на мишени с други форми, както е показано на фигура 14. Допуска се извършването на замяна на системата на мишената със система за прожектиране и резултатното изображение да се наблюдава на екран.

9.3.1.1.2. Процедура

Безопасното стъкло се монтира под определен ъгъл на наклон на подходящ стенд по такъв начин, че наблюдението да се провежда в хоризонталната равнина, минаваща през центъра на мишената.

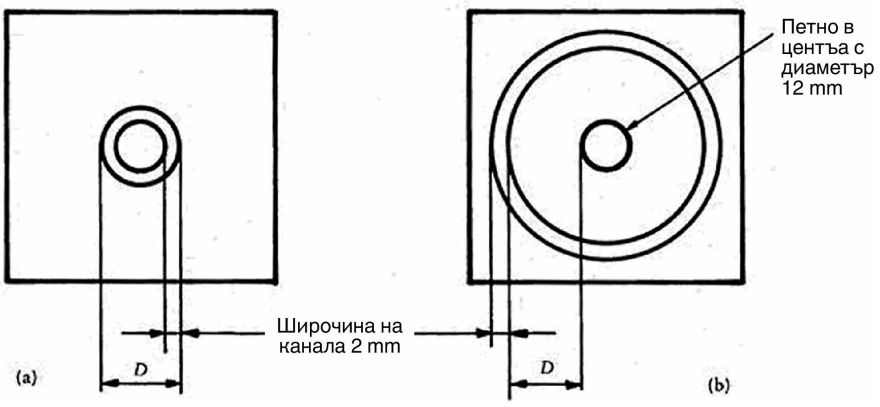
Светещата кутия трябва да се вижда в тъмна или полутъмна стая през всяка част от областта, която ще се изпитва, за да се открие наличието на каквито и да било вторични изображения, свързани със светещата мишена. Ако е необходимо, безопасното стъкло се върти, за да се осигури правилна посока на провеждане на наблюдението. Може да се използва монокуляр за наблюдение.

9.3.1.1.3. Представяне на резултатите

Определя се дали:

— при използване на мишената а) (виж фигура 11 а), е налице разделяне между първичното и вторичното изображение на кръга, т.е. дали е превишена граничната стойност η, или

— при използване на мишената б) (виж фигура 11 б), вторичното изображение на кръга се премества над точката по допирателната на вътрешния ръб на кръга, т.е. дали е превишена граничната стойност η.

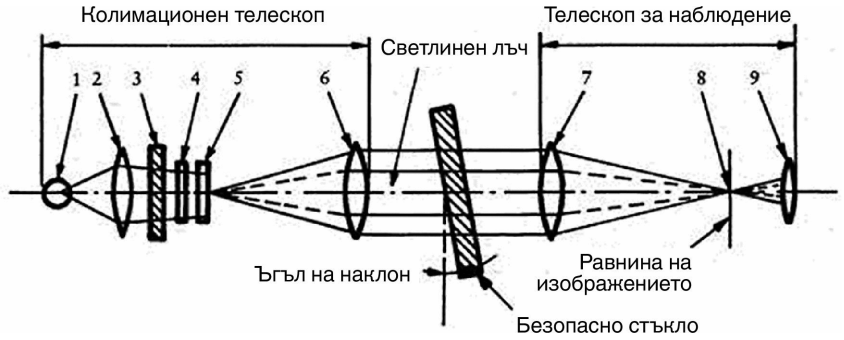

Фигура 11 — Размери на мишените

▼B

Фигура 12 — Подреждане на апаратурата

1. Лампа с нажежаема жичка.
2. Кондензатор с отвор > 8.6 mm.
3. Екран от матово стъкло с отвор > отвора на кондензатора.
4. Цветен филтър с диаметър > 8.6 mm с централен отвор с диаметър приблизително 0,3 mm.
5. Пластина с полярни координати с диаметър > 8.6 mm.
6. Ахроматична леща, f ≥ 86 mm, отвор = 10 mm.
7. Ахроматична леща, f ≥ 86 mm, отвор = 10 mm.
8. Черна точка с диаметър приблизително 0,3 mm.
9. Ахроматична леща, f = 20 mm, отвор ≤ 10 mm.

Фигура 13 — Апаратура за изпитването с колимационен телескоп

9.3.1.2. Изпитване с колимационен телескоп

При необходимост се прилага процедурата, описана в тази точка.

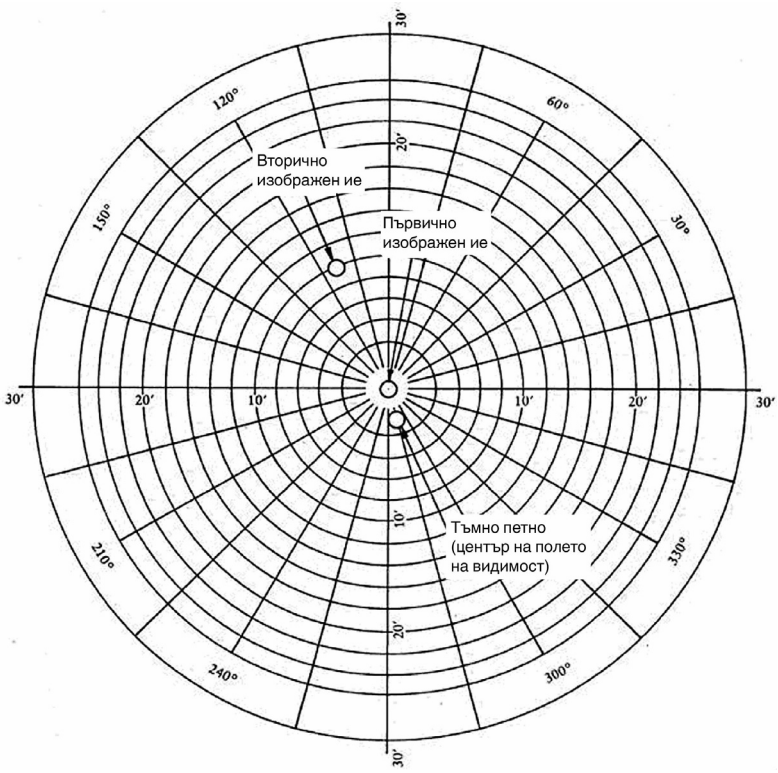
9.3.1.2.1. Апаратура

Състои се от оптичен колиматор и телескоп и може да се постави, както е показано на фигура 13. Независимо от това, може да се използва всяка друга еквивалентна оптична система.

9.3.1.2.2. Процедура

Насочващият телескоп формира изображението в безкрайността в полярната координатна система с ярка точка в нейния център (виж фигура 14). Във фокусната равнина на оптичната ос на телескопа за наблюдение се поставя малка плътна точка с диаметър малко по-голям от проектираната светлинна точка, така че да затъмни светлата точка.

▼B

Фигура 14 — Пример за наблюдение съгласно метода за изпитване с колимационен телескоп

Когато изпитваната проба е поставена между телескопа и оптичния колиматор и се представя вторично изображение, то се изразява в появата на втора точка с по-малка яркост на определено разстояние от центъра на полярната координатна система. Отделянето на вторично изображение се отчита като разстояние между точките, виждащи се през телескопа (виж фигура 14). (Разстоянието между тъмното петно и светлата точка в центъра на полярната координатна система представлява оптичното отклонение.)

9.3.1.2.3. Представяне на резултатите

Безопасното стъкло първо се изследва чрез проста сканираща техника, за да се установи областта, даваща най-ясното вторично изображение. След това тази област се изследва чрез колимационна телескопична система под подходящ ъгъл. Измерва се максималното разделяне на вторичното изображение

9.3.1.3. Посоката на наблюдение в хоризонтална равнина се поддържа приблизително перпендикулярна към очертанието на предното стъкло в тази равнина.

9.3.2. Измерванията се извършват в зависимост от категорията на трактора в зоните, определени в точка 9.2.2.

9.3.2.1. Тип трактори

Изпитването се повтаря, ако предното стъкло е монтирано на тип трактор, имащ предно поле на видимост, различно от това на трактора, за който вече е одобрено предното стъкло.

▼B

9.3.3. Показатели на трудност на вторичните характеристики

9.3.3.1. Характеристика на материала

Полирано (плоско) стъкло	*Флоат стъкло*	*Листово стъкло*
1	1	2

9.3.3.2. Други вторични характеристики

Останалите вторични характеристики не се вземат под внимание.

9.3.4. Брой на образци

За изпитване се представят четири образеца.

9.3.5. Тълкуване на резултатите

Счита се, че даден тип предни стъкла удовлетворява изискванията по отношение на разделянето на вторичното изображение, ако при проведеното върху четирите образци изпитване, разделянето на първичното от вторичното изображение не е по-голямо от максималния ъгъл на дъгата от 15′.

9.3.5.1. Не се извършват измервания в периферната зона с широчина 100 mm.

9.3.5.2. В случай на разглобяеми предни стъкла не се правят измервания в лента с широчина 35 mm, започваща от ръба на стъклото, която може да се допира до разделителя на стъклото.

9.4. **Изпитване за разпознаване на цветовете**

Ако предното стъкло е оцветено в зоните, определени в съответствие с точки 9.2.5.2 - 9.2.5.3, четири предни стъкла се подлагат на проверка за установяване на следните цветове:

— бял,

— избирано жълт,

— червен,

— зелен,

— син,

— кехлибарен.

10. ИЗПИТВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТ НА ОГЪН

10.1. **Цел и обхват на приложение**

Методът позволява да се определи хоризонталната скорост на горене на материалите, използвани в купето на водача на трактора, след излагане на малък пламък. Този метод позволява изпитване на материалите и компонентите от вътрешното оборудване на трактора индивидуално или комплексно с обща дебелина до 15 mm. Използва се, за да се оцени еднаквостта на серийното производство на такива материали по отношение на тяхното поведение при горене. Поради наличието на много различия в реална ситуация (приложение и ориентация в трактора, използване, източник на запалване и др.) и прецизните условия за провеждане на изпитването, този метод не се счита за подходящ за оценяване на всички реални характеристики при горене.

10.2. **Определения**

10.2.1. Скорост на горене: отношението на изгореното разстояние, измерено в съответствие с този метод, и времето, необходимо за изгаряне на това разстояние.

▼B

Скоростта на горене се представя в mm за минута.

10.2.2. Съставни материали: материали, съставени от няколко слоя от еднакви или различни материали с напълно свързани повърхности чрез циментиране, сплотяване, обвиване, заваряване и др. Когато различните материали са свързани заедно неравномерно (напр. чрез зашиване, заваряване при висока честота, облицоване), за да се даде възможност за приготвяне на индивидуални образци в съответствие с точка 10.5, такива материали не се считат за съставни материали.

10.2.3. Изложена на въздействие страна: страната, която се намира с лице към купето на водача (купето на пътника), когато материалът е монтиран в трактора.

10.3. **Принцип**

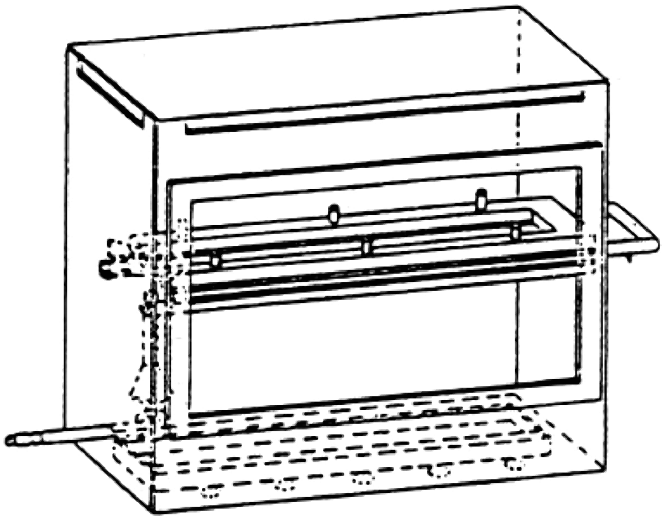
Образецът се задържа в хоризонтално положение в стойка с U-образна форма и се излага на въздействието на определения ниско енергиен пламък за 15 секунди в горивна камера, като огънят въздейства върху свободния край на образеца. Изпитването определя дали и кога угасва огънят, или времето за разпространение на пламъка на измереното разстояние.

10.4. **Апаратура**

10.4.1. Горивна камера (фигура 15), за предпочитане изработена от неръждаема стомана, с показаните на фигура 16 размери. Предната част на камерата се състои от огнеупорен, наблюдателен прозорец, който може да покрива цялата предна страна и който може да се конструира като панел за достъп.

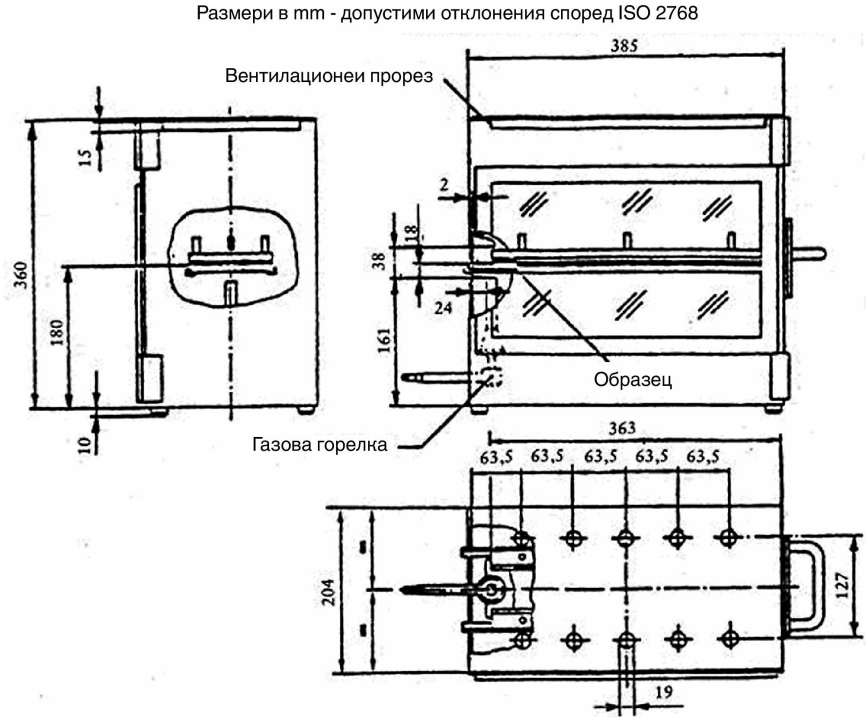
Дъното на камерата има вентилационни отвори, а таванът - вентилационен прорез по цялото си протежение. Горивната камера е разположена върху четири поставки с височина 10 mm.

Камерата може да има отвор в единия си край за внасяне на стойката с образеца, а на срещуположния край да е осигурен отвор за поддържане на газовата струя. Топящите се материали се държат в тава (виж фигура 17), която е поставена на дъното на камерата между вентилационните отвори, без да покрива която и да било вентилационна област.

Фигура 15 — Примерна горивна камера със стойка за образеца и тава

▼B

Фигура 16 — Примерна горивната камера

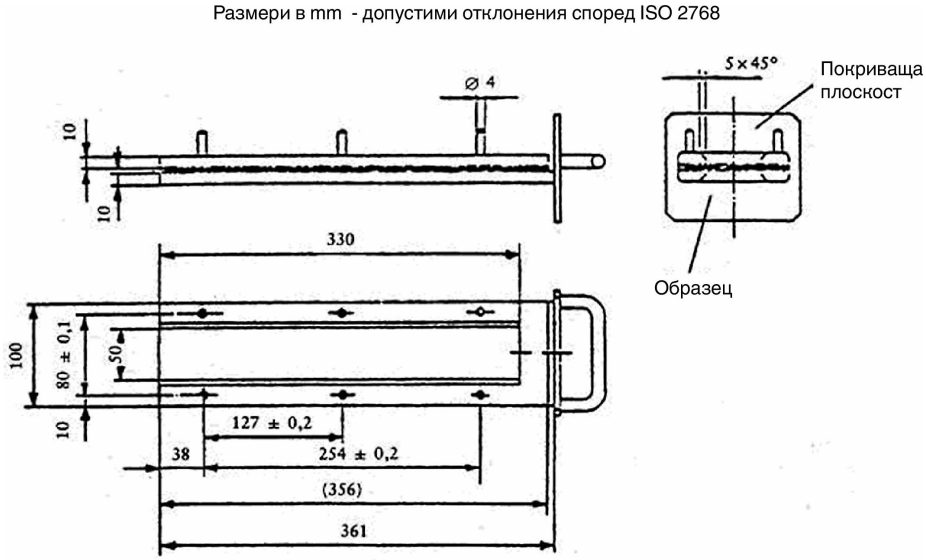
Фигура 17 — Тава

10.4.2. Стойка за образеца, състояща се от две U-образни метални плоскости или рамки от устойчиви към корозия материали. Размерите са означени на фигура 18.

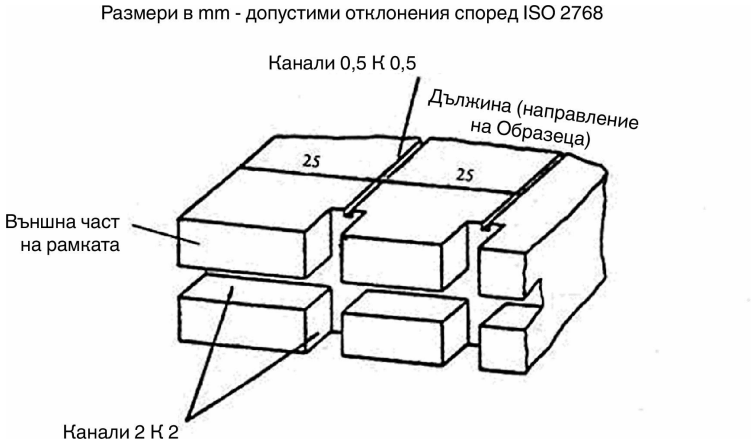
Долната плоскост е снабдена с щифтове, а горната - със съответните им отвори, за да се осигури плътно придържане на образеца. Щифтовете служат също и за точки, спрямо които се измерва разстоянието в началото и края на горенето.

Стойката се изработва от термоустойчива тел с диаметър 0,25 mm, която е оплетена на дъното на U-образната рамка през интервали от 25 mm (виж фигура 19).

▼B

Фигура 18 — Примерна стойка за образеца

Фигура 19 — Примерна част от долната U-образна рамка, изработена за придържане на телта

Равнината на долната част на образците е на 178 mm над дъното на плоскостта. Разстоянието от предния ръб на стойката на образеца до края на камерата е 22 mm. Разстоянието отстрани на стойката до камерата е 50 mm (всички вътрешни размери) (Виж фигури 15 и 16).

10.4.3. Газова горелка. Малкият запалителен източник се осигурява от горелка на Бунсен с вътрешен диаметър 9,5 mm. Тя се поставя в изпитателната камера по такъв начин, че центърът на дюзата ►C1 й ◄ да е на 19 mm под центъра на долния ръб на свободния край на образеца (виж фигура 16).

10.4.4. Гориво за изпитването. Доставяното до горелката гориво е с калоричност 38 MJ/m^3 (например природен газ).

10.4.5. Метален гребен с дължина най-малко 110 mm, притежаващ между седем и осем леко заоблени зъбци, разположени през 25 mm.

▼B

10.4.6. Секундомер, работещ с точност до 0,5 секунди.

10.4.7. Вентилационен шкаф. Горивната камера може да се постави във вентилационен шкаф при условие, че вътрешният му обем е най-малко 20 пъти по-голям от този на камерата, но не превишава 110 пъти обема ►C1 и ◄ и при условие, че нито един от размерите на вентилационния шкаф - височина, широчина или дължина, не превишава 2,5 пъти другите два.

Преди изпитването се измерва вертикалната скорост на движение на въздуха през вентилационния шкаф на 100 mm пред и зад горивната камера. Тя е между 0,10 m/s и 0,30 m/s, за да се избегне възможно неудобство на изпитателя от горивните продукти. Възможно е да се използва вентилационен шкаф с естествена вентилация и подходяща въздушна скорост.

10.5. **Образци**

10.5.1. Форма и размери

Формата и размерите на образците са показани на фигура 20. Дебелината на образеца съответства на дебелината на изпитваното изделие. Тя не трябва да бъде по-голяма от 13 mm. Образецът е с еднаква дебелина по цялата си дължина, когато го позволява продуктът. Когато формата и размерите на продукта не позволяват вземането на образец с указания размер, се спазват следните минимални размери:

а) за образци с широчина между 3 и 60 mm дължината трябва да бъде 356 mm. В този случай материалът се подлага на изпитване по широчината на изделието;

б) за образци с широчина между 60 m и 100 mm дължината трябва да бъде най-малко 138 mm. В този случай действително изгореното разстояние съответства на дължината на образеца, при което измерването започва в първата измервателна точка.

в) образците с широчина по-малка от 60 mm и дължина по-малка от 356 mm и образците с широчина между 60 и 100 mm и дължина по-малка от 138 mm, както и образците с широчина по-малка от 3 mm, не могат да се изпитват по този метод.

10.5.2. Избор на образец

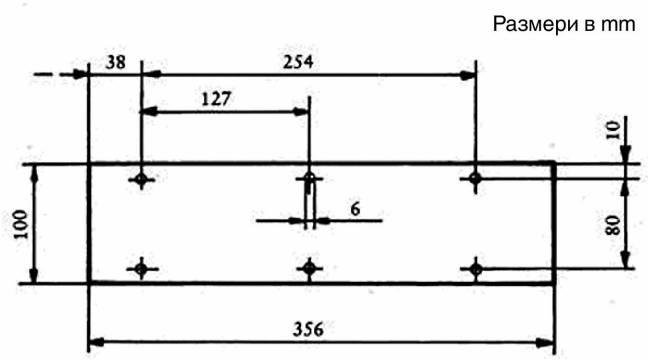
От подложения на изпитване материал се избират най-малко пет образци. Ако материалите имат различна скорост на горене по отношение на посоката на материала (това се установява чрез предварително изпитване), петте (или повече) образеца се вземат и поставят в апаратурата за изпитване по такъв начин, че да се измерва най-голямата скорост на горене. Когато материалът се поставя по широчина, той се отрязва с дължината най-малко 500 mm, като покрива цялата широчина. От така отрязаното парче се вземат образци, изрязани на не по-малко от 100 mm от ръба на материала и в точки, равноотстоящи една от друга.

Образците се вземат по същия начин от завършени продукти, когато формата на продукта го позволява. Ако дебелината на продукта е по-голяма от 13 mm, тя се намалява до 13 mm чрез механичен процес, приложен върху страните, които не са обърнати с лице към купето.

Съставните материали (виж точка 10.2.2) се изпитват само ако са хомогенни.

▼B

В случай на материали, включващи наложени един върху друг слоеве с различен състав, които не са съставни материали, всички слоеве на включения материал на дълбочина 13 mm от повърхността, намираща се с лице към купето, се изпитват отделно.

Фигура 20 — Образец

10.5.3. Темпериране

Образците се темперират за най-малко 24часа, но не повече от 7 дни, при температура 23 ± 2°C и относителна влажност 50 ± 5 % и се поддържат при тези условия непосредствено до прилагането на изпитването.

10.6. **Процедура**

10.6.1. Образците с мъхеста повърхност или повърхност с кичури се поставят върху гладка повърхност и се пресват два пъти с гребен срещу мъха (10.4.5).

10.6.2. Образецът се поставя в стойката (10.4.2) така, че откритата страна да бъде насочена надолу към пламъка.

10.6.3. Газовият пламък се регулира на височина 30 mm посредством маркировката в камерата, и всмукваният от горелката въздух се ограничава. Пламъкът гори най-малко една минута преди да започне първото изпитване, за да се стабилизира.

10.6.4. Стойката с образеца се вкарва в горивната камера, така че краят на образеца да е изложен на пламъка, и след 15 секунди се прекратява подаването на гориво.

10.6.5. Измерването на времето на горене започва в момента, когато езикът на пламъка премине през първата измервателна точка. Наблюдава се разпространението на пламъка върху страните (горната или долната страна), които горят бързо.

10.6.6. Измерването на времето за горене приключва, когато пламъкът достигне до последната измервателна точка или когато пламъкът изгасне, преди да достигне тази точка. Ако пламъкът не достигне последната измервателна точка, се измерва разстоянието на горене до точката, където пламъкът е изгаснал. Изгореното разстояние е частта от повърхностното или вътрешното разрушаване на образеца от горенето.

10.6.7. Ако образецът не се възпламени или не продължи да гори, след като огънят е загаснал, или пламъкът угасне, преди да достигне първата измервателна точка, така че не е измерено никакво време на горене, в отчета се отбелязва, че горенето е 0 mm/min.

▼B

10.6.8. Когато се провеждат серия от изпитвания или изпитванията се повтарят, е необходимо преди започване на изпитването да се установи, че температурата на горивната камера и на стойката за образеца не е по-висока от 30°C.

10.7. **Изчисления**

Скоростта на горене, B, в mm за минута, се дава чрез формулата

$$B = (s/t) \times 60$$

където:

s е изгорялото разстояние, в mm;

t е времето за изгаряне на разстояние s, в секунди.

10.8. **Показатели на трудност на вторични характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

10.9. **Тълкуване на резултатите**

Счита се, че безопасните стъкла с пластмасово покритие (2.3) и безопасни стъкла от пластмаса (2.4) удовлетворяват изискванията по отношение на характеристиките на горенето, ако скоростта на горене не е по-висока от 250 mm/мин.

11. ИЗПИТВАНЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА

11.1. **Използвани химични вещества**

11.1.1. Неабразивен сапунен разтвор: 1 % тегловен калиев разтвор в дейонизирана вода.

11.1.2. Почистващо средство за стъкло: воден разтвор на изопропанол и дипропилен глюкол монометил, при тегловна концентрация на всеки от тях 5 %-10 %, и амониев хидроокис при тегловна концентрация 1 %-5 %.

11.1.3. Неразреден денатуриран алкохол: една обемна единица метилов алкохол в десет обемни единици етилов алкохол.

11.1.4. еталонна бензинова смес с обем 50 % към обема на толуол, 30 % към обема на 2,2,4-триметилпентан, 15 % към обема на 2,2,4-триметил-1-пентан и 5 % към обема на етилов алкохол.

11.1.5. Еталонен керосин: смес с обемна концентрация 50 % n-октан и 50 % n-декан.

11.2. **Метод на изпитване**

Две проби с размери 180 x 25 mm се изпитват всяка с химични вещества от посочените в т. 11.1, като за всяко изпитване и продукт се използва новаизпитвана проба. След всяко изпитване пробите се почистват съгласно инструкцията на производителя и след това се поставят за 48 h при температура 23 ± 2°C и относителна влажност 50 ± 5 %. Тези условия се поддържат по време на изпитването. Изпитваните проби се потапят изцяло в опитната течност за една минута, изваждат се от нея и веднага се изсушават с (чиста) хигроскопична памучна тъкан.

▼B

11.3. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

	Безцветно	*Оцветено*
Оцветяване на пластмасовия междинен слой, или пластмасовото покритие	1	2

Вторичините характеристики не се вземат под внимание.

11.4. **Тълкуване на резултатите**

11.4.1. Изпитването за устойчивост на химични вещества се счита за положително, ако изпитваните проби не показват омекване, залепване, счупване на повърхността или видима загуба на прозрачност.

11.4.2. Серия от изпитвани проби, предоставени за одобрение на типа за компонент, се счита, че отговаря на изискванията по отношение на устойчивост на химични елементи при наличие на едно от следните условия:

11.4.2.1. всички изпитвания са дали задоволителни резултати;

11.4.2.2. ако едното от изпитванията е дало незадоволителен резултат, се провеждат допълнителни серии от изпитвания върху нов набор от проби и се получават задоволителни резултати.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III Г

Закалени предни стъкла

1. ДЕФИНИРАНЕ НА ТИПА

Счита се, че закалените предни стъкла принадлежат към различни типове, ако се различават помежду си най-малко по отношение на една от следните основни или вторични характеристики.

1.1. **Към основните характеристики спадат:**

1.1.1. търговско наименование или марка;

1.1.2. форма и размери.

За целите на изпитвания за картина на разрушаването и на механичните свойства закалените предни стъкла се смята, че принадлежат към едната от двете групи, т.е.:

1.1.2.1. плоски предни стъкла, и

1.1.2.2. извити предни стъкла;

1.1.3. категорията дебелина, към която принадлежи номиналната дебелина „e“ (допустимото отклонение при изработката е ± 0,2 mm):

-	категория I:		$e \leq 4{,}5$ mm
-	категория II:	4,5 mm <	$e \leq 5{,}5$ mm
-	категория III:	5,5 mm <	$e \leq 6{,}5$ mm
-	категория IV:	6,5 mm <	e

1.2. **Към вторичните характеристики спадат:**

1.2.1. вида на материала (полирано (плоско), флоат, листово),

1.2.2. оцветяването (безцветно или оцветено),

1.2.3. наличието или отсъствието на проводници,

1.2.4. наличието или отсъствието на противозаслепяващи ленти.

2. ИЗПИТВАНЕ ЗА КАРТИНА НА РАЗРУШАВАНЕ

2.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

2.1.1. Под внимание се взема единствено вида на материала.

2.1.2. Счита се, че флоат стъкло и листовото стъкло имат еднакви индекси на трудност.

2.1.3. Изпитванията за картина на разрушаването трябва да се повтарят при преход от полирано (плоско) стъкло към флоат или листово стъкло, и обратно.

2.1.4. Изпитванията трябва да се повтарят, ако се използват неоцветени ивици на затъмнение.

▼B

2.2. **Брой на образците**

На изпитване се подлагат шест проби от серията образци с най-малка разгъната площ и шест проби от серията образци с най-голяма разгъната площ, взети в съответствие с приложение III M.

2.3. **Различни зони от стъклото**

Закалените предни стъкла трябва да притежават две основни зони: FI и FII. Те могат, също така, да притежават една междинна зона – FIII.

Тези зони са дефинирани по-долу:

2.3.1. зона FI: периферна зона на раздробяването с ширина не по-малка от 7 cm около целия край на предното стъкло, включваща външна ивица с ширина 2 cm, която не се взема под внимание при оценката на резултатите;

2.3.2. зона FII: видима зона на различното раздробяване, която включва винаги правоъгълен участък с височина не по-малка от 20 cm и дължина не по-малка от 50 cm.

2.3.2.1. Центърът на правоъгълния участък е разположен във вътрешността на кръг с радиус 10 cm, центърът на който съвпада с проекцията на контролната точка.

2.3.2.2. При тракторите, за които не е възможно да се определи контролната точка, положението на видимата зона трябва да бъде посочено в изпитвателния протокол.

2.3.2.3. Височината на правоъгълния участък може да бъде намалена до 15 cm за предни стъкла с височина по-малка от 44 cm;

2.3.3. зона FIII: междинна зона с ширина не по-голяма от 5 cm, разположена между зоните FI и FII.

2.4. **Метод за изпитване**

Прилага се методът за изпитване, описан в точка 1 от приложение III B.

2.5. **Точки на удара (виж приложение III H, фигура 2)**

2.5.1. Точките на удара се избират както следва:

точка 1: в централната част от зона FII, в участък с високо или ниско напрежение;

точка 2: в зона FIII, възможно най-близо до вертикалната равнина на симетрия на зона FII;

точки 3 и 3′: на разстояние 3 cm от краищата на една от средните линии на образеца; при наличие на знак за хващане едната от точките на удара трябва да бъде близо до края, върху който е нанесен знака за хващането, а другата – близо до противоположния край;

точка 4: в място, където радиусът на кривинатавърху най-дългата средна линия е най-малък;

точка 5: на разстояние 3 cm, както отляво, така и отдясно, от края на пробата, в място, където радиусът на кривината на контура е най-малък.

2.5.2. Изпитването на раздробяване се провежда във всяка от точките 1, 2, 3, 3′, 4 и 5.

▼B

2.6. **Тълкуване на резултатите**

2.6.1. Счита се, че дадено изпитване е дало положителен резултат, ако картината на разрушаване удовлетворява всички условия, посочени в точки 2.6.1.1, 2.6.1.2 и 2.6.1.3 по-долу.

2.6.1.1. Зона FI

2.6.1.1.1. Броят на фрагментите във всеки квадрат с размери 5 x 5 cm е не по-малък от 40 и не по-голям от 350; независимо от това, когато общият брой е по-малък от 40, ако броят на фрагментите в който и да било квадрат с размери 10 x 10 cm, във вътрешността на който се намира квадрата с размери 5 x 5 cm, е не по-малък от 160, резултатът е положителен.

2.6.1.1.2. За целите на горното правило, фрагмент, който е разделен от страна на квадрат, се приема за половин фрагмент.

2.6.1.1.3. Раздробяването не се проверява в ивицата с ширина 2 cm около края на пробите, представляваща рамката на стъклото, както и в участъка с радиус 7,5 cm около точката на удара.

2.6.1.1.4. Допуска се наличие на не повече от три отломъка с повърхност по-голяма от 3 $см^2$. В който и да било кръг с диаметър 10 cm не трябва да има повече от два такива отломъка.

2.6.1.1.5. С изключение на случаите, предвидени в точка 2.6.2.2 по-долу, се допуска наличието на фрагменти с продълговата форма с дължина не по-голяма от 7,5 cm при условие, че същите не притежават остри краища. Ако продълговатите фрагменти са отчупени от края на стъклото, образуваният от тях ъгъл не трябва да бъде по-голям от 45°.

2.6.1.2 Зона FII

2.6.1.2.1. Остатъчната видимост след раздробяването на стъклото се изследва в правоъгълния участък, дефиниран в точка 2.3.2. В този правоъгълен участък, общата повърхност на фрагментите с повърхност по-голяма от 2 cm^2 трябва да съставлява не по-малко от 15 % от площта на правоъгълния участък; независимо от това, при предните стъкла с височина по-малка от 44 cm, или стъклата с монтажен ъгъл по отношение на вертикалата по-малък от 15°, процентната видимост трябва да бъде не по-малка от 10 % от площта на съответния правоъгълен участък.

2.6.1.2.2. С изключение на случая, предвиден в точка 2.6.2.2, не се допуска наличие на фрагменти с повърхност по-голяма от 16 cm^2.

2.6.1.2.3. В радиус 10 cm около точката на удара, но само в онази част от кръга, която е включена в зоната FII, се допуска наличие на три фрагмента с повърхност по-голяма от 16, но не по-голяма от 25 cm^2.

2.6.1.2.4. Фрагментите трябва да имат правилна форма и да не притежават изпъкналости от типа, описан в точка 2.6.1.2.4.1. Независимо от това, допуска се наличие на не повече от 10 фрагмента с неправилна форма в който и да било правоъгълник с размери 50 x 20 cm, и не повече от 25 такива фрагмента върху цялата повърхност на предното стъкло.

Никой от тези фрагменти не трябва да притежава остри изпъкналости с дължина по-голяма от 35 mm, измерена в съответствие с точка 2.6.1.2.4.1.

▼B

2.6.1.2.4.1. Счита се, че даден фрагмент има неправилна форма, ако същият не може да се впише в кръг с диаметър 40 mm, ако притежава поне една изпъкналост с дължина по-голяма от 15 mm, измерена между върха на изпъкналостта и сечението, ширината на което е равна на дебелината на стъклото, и ако притежава една или няколко изпъкналости, ъгълът на заострянето на които е по-малък от 40°.

2.6.1.2.5. С изключение на случая, предвиден в точка 2.6.2.2, се допуска наличие на фрагменти с продълговата форма в зона FII като цяло, при условие, че дължината на същите не е по-голяма от 10 cm.

2.6.1.3. Зона FIII

Характеристиките на картината на разрушаване в тази зона трябва да бъдат междинни между характеристиките накартината на разрушаване, допустими за двете съседни зони (FI и FII).

2.6.2. Счита се, че дадено предно стъкло, представено за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка накартината на разрушаване, ако е изпълнено поне едно от следните условия:

2.6.2.1. всички изпитвания, проведени с използване на дефинираните в 2.5.1 точки на удара, са дали положителен резултат;

2.6.2.2. едно от изпитванията, проведени с използване на дефинираните в 2.5.1 точки на удара, е дало отрицателен резултат при отклонения, които не надхвърлят посочените по-долу граници:

зона FI: не повече от пет фрагмента с дължина между 7,5 и 15 cm;

зона FII: не повече от три фрагмента с повърхност между 16 и 20 $см^2$, разположени извън кръга с радиус 10 cm, центърът на който съвпада с точката на удара;

зона FIII: не повече от четири фрагмента с дължина между 10 и 17,5 cm,

и е било проведено отново върху друга проба, която или удовлетворява изискванията от точка 2.6.1, или дава отклонения в посочените по-горе граници.

2.6.2.3. две от изпитванията, проведени с използване на дефинираните в 2.5.1 точки на удара, са дали отрицателен резултат при отклонения, които не надхвърлят посочените в точка 2.6.2.2 граници, и нова серия изпитвания върху нов набор от проби е излъчила резултати, които удовлетворяват изискванията от точка 2.6.1, или не повече от две проби от новия комплект дават отклонения в посочените в точка 2.6.2.2 граници.

2.6.3. Ако бъдат констатирани горепосочените отклонения, същите трябва да се впишат в изпитвателния протокол, към който се прилагат снимки на съответните участъци от предното стъкло.

3. ИЗПИТВАНЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ УДАР С ГЛАВА

3.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

3.2. **Брой на образците**

3.2.1. За всяка група закалени предни стъкла на изпитване се подлагат четири проби с приблизително най-малката разгъната площ и четири проби с приблизително най-голямата разгъната площ, като всичките осем проби са от типовете, избрани за целите на изпитванията за картина на разрушаване (виж точка 2.2).

▼B

3.2.2. Съгласно алтернативен вариант, по преценка на лабораторията, която провежда изпитванията, за всяка категория на дебелина на предните стъкла, на изпитване се подлагат шест изпитвани проби с размери (1 100 x 500 mm) + 5 / -2 mm.

3.3. **Метод за изпитване**

3.3.1. Прилага се методът, описан в точка 3 от приложение III B.

3.3.2. Височината на падане е 1,50 m + 0 / - 5 mm.

3.4. **Тълкуване на резултатите**

3.4.1. Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако предното стъкло или изпитваната проба са се разрушили.

3.4.2. Счита се, че дадена серия проби, представена за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на изпитванетоза безопасност при удар с глава, ако е изпълнено едното от следните две условия:

3.4.2.1. всички изпитвания са дали положителен резултат;

3.4.2.2. едното от изпитванията е дало незадоволителен резултат, но е била проведена нова поредица от изпитвания върху друг набор проби или образци, която е дала положителни резултати.

4. ОПТИЧНИ СВОЙСТВА

Изискванията по отношение на оптичните свойства, посочени в точка 9 от приложение III B, се отнасят до всеки тип предни стъкла.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III Д

Равномерно закалени стъкла, различни от предни стъкла [1]

1. ДЕФИНИРАНЕ НА ТИПА

Счита се, че равномерно закалените стъкла принадлежат към различни типове, ако се различават помежду си най-малко по отношение на една от следните основни или вторични характеристики.

1.1. **Към основните характеристики спадат:**

1.1.1. търговското наименование или търговската марка;

1.1.2. характера на процеса на закаляване (термично или химично);

1.1.3. категорията на формата; различават се две категории:

1.1.3.1. плоски стъкла, и

1.1.3.2. плоски и извити стъкла;

1.1.4. категорията на дебелината, към която принадлежи номиналната дебелина „e“ (допустимото отклонение при изработката е ± 0,2 mm):

- категория I: $e \leq 3{,}5$ mm
- категория II: $3{,}5 \text{ mm} < e \leq 4{,}5$ mm
- категория III: $4{,}5 \text{ mm} < e \leq 6{,}5$ mm
- категория IV: $6{,}5 \text{ mm} < e$

1.2. **Към вторичните характеристики спадат:**

1.2.1. вида на материала (полирано (плоско) стъкло, флоат стъкло, листово стъкло),

1.2.2. оцветяването (безцветно или оцветено),

1.2.3. наличието или отсъствието на проводници,

2. ИЗПИТВАНЕ ЗА КАРТИНА НА РАЗРУШАВАНЕ

2.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Материал	Показател на трудност
Плоско стъкло	2
Флоат стъкло	1
Листово стъкло	1

Други вторични характеристики не се вземат под внимание.

2.2. **Вземане на образците**

2.2.1. За изпитване се вземат образци от всяка категория на формата и всяка категория на дебелината, които се произвеждат трудно, в съответствие със следния критерий:

2.2.1.1. За плоските стъкла, осигуряват се дванабора от образци, съответстващи на:

[1] Този тип равномерно закалени стъкла могат, също така, да се използват като предни стъкла за трактори.

▼B

2.2.1.1.1. най-голямата разгъната площ,

2.2.1.1.2. най-малкия ъгъл между две съседни страни.

2.2.1.2. За плоските и извитите стъкла, се осигуряват три набора образци, съответстващи на:

2.2.1.2.1. най-голямата разгъната площ,

2.2.1.2.2. най-малкия ъгъл между две съседни страни.

2.2.1.2.3. най-голямата височина на сегмента.

2.2.2. Счита се, че изпитванията, проведени върхуобразци, съответстващи на най-голямата площ, S, са приложими към всяка друга площ, по-малка от S + 5 %.

2.2.3. Ако представените образци дават ъгъл γ по-малък от 30°, се счита, че изпитванията са приложими към всички произвеждани стъкла с ъгъл по-голям от γ - 5°.

Ако представените образци дават ъгъл γ по-голям или равен на 30°, се счита, че изпитванията са приложими към всички произвеждани стъкла с ъгъл по-голям или равен на 30°.

2.2.4. Ако височината на сегмента h на представените образци е по-голяма от 100 mm, се счита, че изпитванията са приложими към всички произвеждани стъкла с височина на сегмента по-малка от h + 30 mm.

Ако височината на сегмента на представените проби е по-малка или равна на 100 mm, се счита, че изпитванията са приложими към всички произвеждани стъкла с височина на сегмента по-малка или равна на 100 mm.

2.3. **Брой на образците за едно изпитване**

Броят на образците във всяка група, в зависимост от категорията на формата, дефинирана в точка 1.1.3 по-горе, е както следва:

Тип на стъклото	Брой на образцитее
Плоско (дванабора)	4
Плоско и извито (тринабора)	5

2.4. **Метод на изпитване**

2.4.1. Прилага се методът, описан в точка 1 от приложение III B.

2.5. **Точки на удара (виж приложение III H, фигура 3)**

2.5.1. За плоски стъкла и извити стъкла точките на удара, описани съответнов приложение III H, фигури 3 а и 3 б от една страна, и в приложение III H, фигура 3 в от друга страна, са както следва:

точка 1: на разстояние 3 cm от краищата на стъклото, в участъка, където радиусът на кривината на контура е най-малък;

точка 2: на разстояние 3 cm от края на една от средните линии, върху онази страна (ако такава има) на стъклото, върху която е нанесен знака за хващането;

▼B

точка 3: в геометричния център на стъклото;

точка 4: само за извитите стъкла; тази точка се избира върху по-голямата средна линия в участъка от стъклото, където радиусът на кривината е най-малък.

2.5.2. Във всяка предписана точка на удара се провежда само едно изпитване.

2.6. **Тълкуване на резултатите**

2.6.1. Счита се, че дадено изпитване е дало положителен резултат, ако картината на разрушаването удовлетворява следните условия:

2.6.1.1. Броят на фрагментите във всеки квадрат с размери 5 x 5 cm^2 е не по-малък от 40 и не по-голям от 400, или 450 по отношение на стъклата с дебелина, не по-голяма от 3,5 mm.

2.6.1.2. За целите на горното правило, фрагмент, който е разделен от страна на квадрат, се приема за половинфрагмент.

2.6.1.3. Картината на разрушаването не се проверява в ивицата с ширина 2 cm около ръба на образците, представляваща рамката на стъклото, както и в участъка с радиус 7,5 cm около точката на удара.

2.6.1.4. Не се допуска наличие на фрагменти с повърхност по-голяма от 3 $см^2$, освен в участъците, посочени в точка 2.6.1.3.

2.6.1.5. Допускат се няколко фрагмента с продълговата форма при условие, че:

— краищата им не са изострени,

— ако са отчупени от края на стъклото, образуваният от тях ъгъл не е по-голям от 45°,

и ако, с изключение на случаите, предвидени в точка 2.6.2.2 по-долу, същите имат дължина не по-голяма от 7,5 cm.

2.6.2. Счита се, даденнабор от образци, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка накартината на разрушаването, ако е изпълнено поне едно от следните условия:

2.6.2.1. всички изпитвания, проведени с използване на дефинираните в 2.5.1 точки на удара, са дали положителен резултат;

2.6.2.2. едно от изпитванията, проведени с използване на дефинираните в 2.5.1 точки на удара, е дало отрицателен резултат при отклонения, които не надхвърлят посочените по-долу граници:

— не повече от пет фрагмента с дължина между 6 и 7,5 cm,

— не повече от пет фрагмента с дължина между 7,5 и 10 cm,

и е било проведено отново върху друг образец, който или удовлетворява изискванията от точка 2.6.1, или дава отклонения в посочените по-горе граници.

▼B

2.6.2.3. две от изпитванията, проведени с използване на дефинираните в 2.5.1 точки на удара, са дали отрицателен резултат при отклонения, които не надхвърлят посочените в точка 2.6.2.2 граници, и нова серия изпитвания върху нов набор от образци е дала резултати, които удовлетворяват изискванията от точка 2.6.1, или не повече от две образеца от новия комплект дават отклонения в посочените в точка 2.6.2.2 граници.

2.6.3. Ако бъдат констатирани горепосочените отклонения, същите трябва да се впишат в изпитвателния протокол, към който се прилагат снимки на съответните участъци от стъклото.

3. ИЗПИТВАНЕ НА МЕХАНИЧНА ЯКОСТ

3.1. **Изпитване на удар със сфера с тегло 227 g**

3.1.1. Показатели на трудност на вторичните характеристики

Материал	Показател на трудност	Оцветяване	Показател на трудност
Полирано стъкло	2	безцветно	1
Флоат стъкло	1	оцветено	2
Листово стъкло	1		

Другите вторични характеристики (по-конкретно, наличие или липса на проводници) не се вземат под внимание.

3.1.2. Брой на изпитваните проби

На изпитване се подлагат шест изпитвани проби за всяка категория на дебелината в съответствие с точка 1.1.4 по-горе.

3.1.3. Метод на изпитване

3.1.3.1. Прилага се методът на изпитване, описан в точка 2.1 от приложение III B.

3.1.3.2. В следващата таблица е посочена височината на падането (от долната част на сферата до горната повърхност на изпитваната проба) в зависимост от дебелината на стъклото:

Номинална дебелина на стъклото (e),	Височина на падане
$e \leq 3.5$ mm	2.0 m + 5 / – 0 mm
3.5 mm < e	2.5 m + 5 / – 0 mm

3.1.4. Тълкуване на резултатите

3.1.4.1. Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако изпитваната проба не се разруши.

3.1.4.2. Счита се, даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на механичната якост, ако е изпълнено поне едно от следните условия:

▼B

3.1.4.2.1. отрицателен резултат е дало не повече от едно изпитване;

3.1.4.2.2. две от изпитванията са дали отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от шест изпитвани проби, която е дала положителни резултати.

4. ОПТИЧНИ СВОЙСТВА

4.1. **Светлинна пропускливост**

Изискванията, отнасящи се до нормалната светлинна пропускливост, изложени в точка 9.1 от приложение III B се прилагат по отношение на равномерно закалените стъкла или части от стъкла, разположени в места, които имат съществено значение за видимостта на водача.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III E

Предни стъкла от обикновено пластово стъкло

1. ДЕФИНИРАНЕ НА ТИПА

Счита се, че обикновени пластови предни стъкла принадлежат към различни типове, ако се различават помежду си най-малко по отношение на една от следните основни или вторични характеристики.

1.1. **Към основните характеристики спадат:**

1.1.1. търговското наименование или марка;

1.1.2. формата и размерите.

За целите на изпитванията на механична якост и въздействие на околната среда обикновените пластови предни стъкла се разглеждат като принадлежащи към една група;

1.1.3. броя на слоевете от стъкло;

1.1.4. номиналната дебелина „e“ на предното стъкло при допустимо отклонение на изработката над и под номиналната стойност 0,2 *n* mm (*n* е броят на слоевете от стъкло в предното стъкло);

1.1.5 номиналната дебелина на междинния слой или междинните слоеве;

1.1.6. характера и типа на междинния слой или междинните слоеве (например, ПВБ или друг пластмасов междинен слой или други пластмасови междинни слоеве).

1.2. **Към вторичните характеристики спадат:**

1.2.1. вида на материала (полирано (плоско) стъкло, флоат стъкло, листово стъкло),

1.2.2. оцветяването (пълно или частично) на междинния слой или междинните слоеве (безцветни или оцветени),

1.2.3. оцветяването на стъклото (безцветно или оцветено),

1.2.4. наличието или отсъствието на проводници,

1.2.5. наличието или отсъствието на противозаслепителни ленти.

2. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

2.1. При обикновените пластови предни стъкла, всички изпитвания, с изключение на изпитванията за безопасност при удар с глава (точка 3.2) и изпитванията на оптичните свойства, се провеждат върху плоски изпитвани проби, които са или отрязани от налични предни стъкла или специално изработени за въпросната цел. В двата случая, изпитваните проби трябва да бъдат във всички отношения строго представителни за произвежданите предни стъкла, за които е заявено съответното одобрение на типа за компонент.

2.2. Преди всяко изпитване изпитваните проби трябва да престоят в продължение на не по-малко от четири часа при температура 23 ± 2°C. Изпитванията се провеждат веднага след изваждането на изпитваните проби от съда, в който същите са били съхранявани.

▼B

3. ИЗПИТВАНЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ УДАР С ГЛАВА

3.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

3.2. **Изпитване на безопасност при удар с глава на цяло предно стъкло**

3.2.1. Брой на образците

Изпитват се четири образеца от серията образци от участъка с най-малка разгъната площ и четири образеца от серията образци от участъка с най-голяма разгъната площ в съответствие с условията от приложение III M.

3.2.2. Метод на изпитване

3.2.2.1. Прилага се методът, описан в точка 3.3.2 от приложение III B.

3.2.2.2. Височината на падане е 1,5 m + 0 / - 5 mm.

3.2.3. Тълкуване на резултатите

3.2.3.1. Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

3.2.3.1.1. пробата се разрушава, образувайки многобройни кръгови пукнатини, приблизително концентрирани около точката на удара, при което най-близо разположените до точката на удара пукнатини отстоят от нея на разстояние не по-голямо от 80 mm;

3.2.3.1.2. слоевете от стъкло трябва да съхранят връзката си с междинния пластмасов слой. Допуска се отделяне от всяка страна на дадена пукнатина на една или няколко частици от междинния слой с ширина по-малка от 4 mm, разположени в кръг с диаметър 60 mm, центърът на който съвпада с точката на удара.

3.2.3.1.3. От страната на удара

3.2.3.1.3.1. не трябва да има оголване на междинния слой в участък с площ по-голяма от 20 $см^2$,

3.2.3.1.3.2. допуска се поява на разрив в междинния слой с дължина до 35 mm.

3.2.3.2. Счита се, даден набор от проби, представени за одобрение на типа, удовлетворява изискванията от гледна точка на изпитването за безопасност при удар с глава, ако е изпълнено едно от следните две условия:

3.2.3.2.1. всичките изпитвания са дали положителни резултати, или

3.2.3.2.2. едно от изпитванията е дало отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от проби, която е дала положителни резултати.

3.3. **Изпитване на безопасност при удар с глава върху плоски изпитвани проби**

3.3.1. Брой на изпитваните проби

На изпитване се подлагат шест изпитвани проби с размери (1 100 mm x 500 mm) + 5 / - 2 mm.

3.3.2. Метод на изпитване

3.3.2.1. Прилага се методът, описан в точка 3.3.1 от приложение III B.

▼B

3.3.2.2. Височината на падането е 4 m + 25 / - 0 mm.

3.3.3. Тълкуване на резултатите

3.3.3.1. Счита се, че това изпитване е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

3.3.3.1.1. изпитваната проба се деформира и разрушава, образувайки многобройни кръгови пукнатини, концентрирани приблизително около точката на удара;

3.3.3.1.2. допуска се поява на разриви в междинния слой при условие, че главата не минава през изпитваната проба;

3.3.3.1.3. от междинния слой не трябва да се отделят големи стъклени фрагменти.

3.3.3.2. Счита се, даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа, удовлетворява изискванията от гледна точка на изпитването за безопасностс прина удар с глава, ако е изпълнено едно от следните две условия:

3.3.3.2.1. всичките изпитвания са дали положителни резултати, или

3.3.3.2.2. едно от изпитванията е дало отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от проби, която е дала положителни резултати.

4. ИЗПИТВАНЕ НА МЕХАНИЧНА ЯКОСТ

4.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

4.2. **Изпитване на удар със сфера с тегло 2 260 g**

4.2.1. Брой на изпитваните проби

На изпитване се подлагат шест квадратни изпитвани проби със страна 300 mm + 10 / - 0 mm.

4.2.2. Метод на изпитване

4.2.2.1. Прилага се методът, описан в точка 2.2 от приложение III B.

4.2.2.2. Височината на падането (от долната част на сферата до горната повърхност на изпитваната проба) е 4 m + 25 / - 0 mm.

4.2.3. Тълкуване на резултатите

4.2.3.1. Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако сферата не минава през стъклото до 5 секунди след момента на удара.

4.2.3.2. Счита се, че даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на изпитването на удар със сфера с тегло 2 260 g, ако е изпълнено едно от следните две условия:

4.2.3.2.1. всичките изпитвания са дали положителни резултати, или

4.2.3.2.2. едно от изпитванията е дало отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от изпитвани проби, която е дала положителни резултати.

4.3. **Изпитване на удар със сфера с тегло 227 g**

4.3.1. Показатели на трудност на вторичните характеристики

▼B

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

4.3.2. Брой на изпитваните проби

На изпитване се подлагат 20 квадратни изпитвани проби със страна 300 mm + 10 / - 0 mm.

4.3.3. Метод на изпитване

4.3.3.1. Прилага се методът, описан в точка 2.1 от приложение III B. Десет от изпитваните проби се изпитват при температура + 40 ± 2°C и останалите десет - при температура – 20 ± 2°C.

4.3.3.2. Височината на падането за различните категории на дебелината и масата на отделените фрагменти са дадени в следващата таблица.

Дебелина на изпитваната проба	+ 40 °C		– 20 °C	
	Височина на падането	Максимално допустима маса на фрагментите	Височина на падането	Максимално допустима маса на фрагментите
mm	m (*)	g	m (*)	g
e ≤ 4,5	9	12	8,5	12
4,5 < e ≤ 5,5	10	15	9	15
5,5 < e ≤ 6,5	11	20	9,5	20
e > 6,5	12	25	10	25

(*) Допустимото отклонение по отношение на височината на падането е + 25 / - 0 mm.

4.3.4. Тълкуване на резултатите

4.3.4.1. Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

— сферата не е преминала през изпитваната проба,

— изпитваната проба не се е разпаднала на няколко части,

— ако междинният слой не е разрушен, теглото на фрагментите, отделени от страната на стъклото, която е противоположна на точката на удара, не трябва да превишава съответните стойности, посочени в точка 4.3.3.2.

4.3.4.2. Счита се, даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на изпитването на удар със сфера с тегло 227 g, ако е изпълнено едно от следните две условия:

4.3.4.2.1. не по-малко от осем изпитвания, проведени при всяка от изпитвателните температури, са дали положителни резултати, или

4.3.4.2.2. повече от две изпитвания, проведени при всяка от изпитвателните температури, са дали отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от изпитвани проби, която е дала положителни резултати.

5. ИЗПИТВАНЕ НА АТМОСФЕРНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

5.1. **Изпитване на абразивно износване**

5.1.1. Показатели на трудност и метод на изпитване

В сила са изискванията от точка 4 от приложение III B, като изпитването се провежда в течение на 1 000 цикъла.

▼B

5.1.2. Тълкуване на резултатите

Счита се, че безопасното стъкло удовлетворява изискванията от гледна точка на устойчивостта на абразивно износване, ако степента на разсейване на светлината в резултат на изтриването на изпитваната проба не е по-голямо от 2 %.

5.2. **Изпитване на високотемпературно въздействие**

В сила са изискванията от точка 5 от приложение III B.

5.3. **Изпитване на устойчивост към въздействие на светлина**

5.3.1. Общо изискване

Това изпитване се провежда само, ако съответната лаборатория счете това за необходимо въз основа на притежаваната от нея информация за междинния слой.

5.3.2. В сила са изискванията от точка 6 от приложение III B.

5.4. **Изпитване на устойчивост на влага**

В сила са изискванията от точка 7 от приложение III B.

6. ОПТИЧНИ СВОЙСТВА

По отношение на всеки тип предни стъкла се прилага изискването относно оптичните свойства, предвидено в точка 9 от приложение III B.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III Ж

Пластови стъкла, различни от предни стъкла ([1])

1. ДЕФИНИРАНЕ НА ТИПА

Счита се, че пластови стъкла, различни от предни стъкла, принадлежат към различни типове, ако се различават помежду си най-малко по отношение на една от следните основни или вторични характеристики.

1.1. **Към основните характеристики спадат:**

1.1.1. търговското наименование или марка;

1.1.2. категорията на дебелината на стъклото, към която принадлежи номиналната дебелина „e“, при допустимо отклонение на изработката ± 0,2*n* mm (*n* е броят на слоевете от стъкло)

-	категория I:		$e \leq 5{,}5$ mm,
-	категория II:	5,5 mm <	$e \leq 6{,}5$ mm,
-	категория III:	6,5 mm <	e

1.1.3. номиналната дебелина на междинния слой или междинните слоеве;

1.1.4. характера и типа на междинния слой или междинните слоеве, например, ПВБ или друг пластмасов междинен слой или други пластмасови междинни слоеве.

1.1.5. специалната обработка, на каквато един от слоевете от стъкло може да е бил подложен.

1.2. **Към вторичните характеристики спадат:**

1.2.1. вида на материала (полирано (плоско) стъкло, флоат стъкло, листово стъкло),

1.2.2. оцветяването (пълно или частично) на междинния слой или междинните слоеве (безцветни или оцветени),

1.2.3. оцветяването на стъклото (безцветно или оцветено),

2. ОБЩИ ЗАБЕЛЕЖКИ

2.1. При пластовите стъкла, различни от предни стъкла, изпитванията се провеждат върху плоски изпитвани проби, които са или отрязани от налични стъкла или са специално изработени. В двата случая, изпитваните проби трябва да бъдат във всички отношения строго представителни за произвежданите стъкла, за които е заявено съответното одобрение на типа за компонент.

2.2. Преди всяко изпитване изпитваните проби от пластово стъкло трябва да престоят в продължение на не по-малко от 4 часа при температура 23 ± 2°C. Изпитванията се провеждат веднага след изваждането на изпитваните проби от съда, в който същите са били съхранявани.

2.3. Счита се, че условията от настоящото приложение са изпълнени, ако стъклото, представено за одобрение на типа за компонент, има същата структура като вече одобреното предно стъкло в съответствие с изискванията от приложения III Е, III З и III И.

([1]) Този тип пластови стъкла могат да се използват също така като предни стъкла на трактори.

▼B

3. ИЗПИТВАНЕ НА безопасност при удар с глава

3.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

3.2. **Брой на изпитваните проби**

На изпитване се подлагат шест плоски изпитвани проби с размери 1 100 x 500 mm (+ 25 / - 0 mm).

3.3. **Метод на изпитване**

3.3.1. Прилага се методът, описан в точка 3 от приложение III B.

3.3.2. Височината на падане е 1,50 m + 0 / - 5 mm. Същата се увеличава до 4 m + 25 /-0 mm за стъкла, които се използват като предни стъкла на трактори.

3.4. **Тълкуване на резултатите**

3.4.1. Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

3.4.1.1. изпитваната проба се деформира и разрушава, образувайки многобройни кръгови пукнатини, приблизително концентрирани около точката на удара;

3.4.1.2. допуска се поява на разриви в междинния слой; главата, обаче, не трябва да минава презпробата;

3.4.1.3. от междинния слой не трябва да се отделят големи фрагменти от стъкло.

3.4.2. Счита се, даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на изпитването за безопасност при удар с глава, ако е изпълнено едно от следните две условия:

3.4.2.1. всичките изпитвания са дали положителни резултати, или

3.4.2.2. едно от изпитванията е дало отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор изпитателнипроби, която е дала положителни резултати.

4. ИЗПИТВАНЕ НА МЕХАНИЧНА ЯКОСТ – ИЗПИТВАНЕ НА УДАР СЪС СФЕРА С ТЕГЛО 227 g

4.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

4.2. **Брой на изпитваните проби**

На изпитване се подлагат четири квадратни изпитвани проби със страна 300 mm + 10 / - 0 mm.

▼B

4.3. **Метод на изпитване**

4.3.1. Прилага се методът, описан в точка 2.1 от приложение III B.

4.3.2. В следващата таблица е посочена височината на падането (от долната част на сферата до горната повърхност на изпитваната проба) в зависимост от номиналната дебелина:

Номинална дебелина	Височина на падане	
e ≤ 5,5 mm	5 m	
5,5 mm ≤ e ≤ 6,5 mm	6 m	+ 25 mm/– 0 mm
6,5 mm ≤ e	7 m	

4.4. **Тълкуване на резултатите**

4.4.1. Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

— сферата не е преминала през изпитваната проба,

— изпитваната проба не се е разпаднала на няколко части,

— общото тегло на няколкото фрагмента, които може да са се отделили от страната на стъклото, противоположна на точката на удара, не е по-голямо от 15 g.

4.4.2. Счита се, даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на механичната якост, ако е изпълнено едно от следните две условия:

4.4.2.1. всичките изпитвания са дали положителен резултат, или

4.4.2.2. не повече от две изпитвания са дали отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от изпитвани проби, която е дала положителни резултати.

5. ИЗПИТВАНЕ НА АТМОСФЕРНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

5.1. **Изпитване на абразивно износване**

5.1.1. Показатели на трудност и метод на изпитване

В сила са изискванията от точка 4 от приложение III B, като изпитването се провежда в течение на 1 000 цикъла.

5.1.2. Тълкуване на резултатите

Счита се, че безопасното стъкло удовлетворява изискванията от гледна точка на устойчивостта на абразивно износване, ако степента на разсейване на светлината в резултат на изтриването на изпитваната проба не е по-голяма от 2 %.

5.2. **Изпитване на високотемпературно въздействие**

В сила са изискванията от точка 5 от приложение III B.

▼B

5.3. **Изпитване за устойчивост на въздействие на светлина**

5.3.1. Общо изискване

Това изпитване се провежда само, ако съответната лаборатория счете това за необходимо въз основа на притежаваната от нея информация за междинния слой.

5.3.2. В сила е изискването от точка 6 от приложение III B.

5.4. **Изпитване за устойчивост на влага**

5.4.1. В сила е изискването от точка 7 от приложение III B.

6. ОПТИЧНИ СВОЙСТВА

6.1. **Светлинна пропускливост**

Условията по отношение на коефициента на нормалната светлинна пропускливост, изложени в точка 9.1 от приложение III B, се отнасят до стъкла, различни от предни стъкла, или части от стъкла, разположени в места, които имат съществено значение за видимостта на водача.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III 3

Предни стъкла от обработено пластово стъкло

1. ДЕФИНИРАНЕ НА ТИПА

Счита се, че предни стъкла от обработено пластово стъкло принадлежат към различни типове, ако се различават помежду си най-малко по отношение на една от следните основни или вторични характеристики.

1.1. **Към основните характеристики спадат:**

1.1.1. търговското наименование или търговската марка;

1.1.2. формата и размерите.

Счита се, че за целите на изпитванията за картина на разрушаване, механична якост и атмосферни въздействия предните стъкла от обработено пластово стъкло принадлежат към една група;

1.1.3. броя на слоевете от стъкло;

1.1.4. номиналната дебелина „e“ на предното стъкло, при допустимо отклонение на изработката над и под номиналната стойност ± 0,2*n* mm (*n* е броя на слоевете от стъкло в предното стъкло);

1.1.5. специалната обработка, на каквато един от слоевете от стъкло може да е бил подложен;

1.1.6. номиналната дебелина на междинния слой или междинните слоеве;

1.1.7. характера и типа на междинния слой или междинните слоеве (например, ПВБ или друг пластмасов междинен слой или други пластмасови междинни слоеве).

1.2. **Към вторичните характеристики спадат:**

1.2.1. вида на материала (полирано (плоско) стъкло, флоат стъкло, листово стъкло),

1.2.2. оцветяването (пълно или частично) на междинния слой или междинните слоеве (безцветни или оцветени),

1.2.3. оцветяването на стъклото (безцветно или оцветено),

1.2.4. наличието или отсъствието на проводници,

1.2.5. наличието или отсъствието напротивозаслепителни ленти.

2. ОБЩИ ЗАБЕЛЕЖКИ

2.1. При предни стъкла от обработено пластово стъкло, всички изпитвания с изключение на изпитването за безопасност при удар с глава върху цяло предно стъкло и изпитванията за определяне на оптичните свойства, се провеждат върху образци и/или плоски изпитвани проби, които са специално изработени за въпросната цел. Независимо от това, изпитваните проби трябва да бъдат във всички отношения строго представителни за произвежданите предни стъкла, за които е заявено съответното одобрение на типа за компонент.

▼B

2.2. Преди всяко изпитване изпитваните проби или образците трябва да престоят в продължение на не по-малко от 4 часа при температура 23 ± 2°C. Изпитванията се провеждат възможно най-бързо след изваждането на изпитваните проби или образците от съда, в който същите са били съхранявани.

3. ПРЕДПИСАНИ ИЗПИТВАНИЯ

Предните стъкла от обработено пластово стъкло се подлагат на следните изпитвания:

3.1. изпитванията, предписани в приложение III E за обикновените пластови предни стъкла,

3.2. изпитванетоза картина на разрушаването, описано в точка 4 по-долу.

4. ИЗПИТВАНЕ ЗА КАРТИНА НА РАЗРУШАВАНЕ

4.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Материал	Индекс на трудност
Плоско стъкло	2
Флоат стъкло	1
Листово стъкло	1

4.2. **Брой на изпитваните проби или образците**

На изпитване във всяка точка на удара се подлага една изпитвана проба с размери 1 100 ×500 mm (+ 5/– 2 mm) илиедин образец.

4.3. **Метод на изпитване**

Прилага се методът, описан в точка 1 от приложение III B.

4.4. **Точка или точки на удара**

Ударът се нанася върху всеки от външните обработени слоеве в центъра на изпитваната проба илиобразеца.

4.5. Тълкуване на резултатите

4.5.1. Счита се, че за всяка точка на удара, изпитването за картина на разрушаване е излъчило положителен резултат, ако общата повърхност на фрагментите с повърхност по-голяма от 2 $см^2$, включени в правоъгълния участък, дефиниран в точка 2.3.2 от приложение III Г, съставлява не по-малко от 15 % от площта на правоъгълния участък.

4.5.1.1. При изпитване наобразец:

4.5.1.1.1. центърът на правоъгълния участък е разположен във вътрешността на кръг с радиус 10 cm, центърът на който съвпада с проекцията на контролната точка, определена в точка 1.2 от приложението към Директива 2008/2/ЕО.

▼B

4.5.1.1.2. При трактори, за които определянето на контролната точка е невъзможно, положението на зоната на видимост трябва да бъде отразено в изпитвателния протокол.

4.5.1.1.3. Височината на правоъгълния участък може да бъде намалена до 15 cm при предни стъкла, височината на които е по-малка от 44 cm, или стъкла, монтажният ъгъл спрямо вертикалата на които е по-малък от 15°; процентната видимост трябва да бъде равна на не по-малко от 10 % от повърхността на съответния правоъгълен участък.

4.5.1.2. При изпитване наизпитвани проби, центърът на правоъгълния участък трябва да бъде разположен върху по-голямата ос на изпитваната проба на разстояние 450 mm от единия от неговите краища.

4.5.2. Счита се, че дадена изпитвана проба (изпитвани проби) илиобразец (образци), представена (представени) за одобрение на типа за компонент, удовлетворява (удовлетворяват) изискванията от гледна точка накартината на разрушаването, ако е изпълнено едно от следните условия:

4.5.2.1. изпитването е дало положителен резултат за всяка точка на удара, или

4.5.2.2. за всяка точка на удара, по отношение на която е регистриран отрицателен резултат, изпитването е било повторено върху нов набор от четири изпитвани проби, при което проведените в една и съща точка на удара изпитвания върху четирите нови проби са дали положителни резултати.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III И

Безопасни стъкла с вътрешно покритие от пластмасов материал

1. Материалите за безопасните стъкла, дефинирани в приложения III Г – III З, трябва, ако притежават вътрешно нанесено покритие от пластмасов материал, да удовлетворяват, освен изискванията от съответните приложения, следните допълнителни изисквания.

2. ИЗПИТВАНЕ ЗА АБРАЗИВНО ИЗНОСВАНЕ

2.1. **Показатели на трудност и метод на изпитване**

Пластмасовото покритие се подлага на изпитване в течение на 100 цикъла в съответствие с изискванията, предвидени в точка 4 от приложение III В.

2.2. **Тълкуване на резултатите**

Счита се, че пластмасовото покритие удовлетворява изискванията по отношение на абразивното износване, ако степента на разсейване на светлината в резултат на изтриването на изпитваната проба не е по-голяма от 4 %.

3. ИЗПИТВАНЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ВЛАГА

3.1. Материалите на закалените безопасни стъкла с пластмасово покритие се подлагат на изпитване за устойчивост на влага.

3.2. В сила са изискванията от точка 7 на приложение III В.

4. ИЗПИТВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ТЕМПЕРАТУРНИТЕ ПРОМЕНИ

В сила са изискванията от точка 8 от приложение III В.

5. ИЗПИТВАНЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОГЪН

В сила са изискванията от точка 10 от приложение III В.

6. ИЗПИТВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА

В сила са изискванията от точка 11 от приложение III В.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III Й

Предни стъкла от стъкло-пластмаси

1. ДЕФИНИРАНЕ НА ТИПА

Счита се, че предни стъкла от стъкло-пластмаси принадлежат към различни типове, ако се различават помежду си най-малко по отношение на една от следните основни или вторични характеристики.

1.1. **Към основните характеристики спадат:**

1.1.1. търговското наименование или марка;

1.1.2. формата и размерите.

Счита се, че за целите на изпитванията на механична якост, атмосферни въздействия, въздействие на температурните промени и въздействие на химични вещества, предните стъкла от стъкло-пластмаси принадлежат към една група;

1.1.3. броя на пластмасовите слоеве;

1.1.4. номиналната дебелина „e“ на предното стъкло, при допустимо отклонение на изработката ± 0,2 mm;

1.1.5. номиналната дебелина на слоя от стъкло;

1.1.6. номиналната дебелина на слоя (слоевете) от пластмаса, изпълняващ (изпълняващи) ролята на междинен слой (междинни слоеве);

1.1.7. характера и типа на междинния слой (междинните слоеве) от пластмаса, изпълняващ (изпълняващи) ролята на междинен слой (междинни слоеве) (например, ПВБ или друг материал) и на пластмасовия слой, разположен под вътрешната повърхност;

1.1.8. специалната обработка, на каквато може да е било подложено стъклото.

1.2. **Към вторичните характеристики спадат:**

1.2.1. вида на материала (плоско стъкло, флоат стъкло, листово стъкло),

1.2.2. оцветяването (пълно или частично) на слоя (слоевете) от пластмаса (безцветни или оцветени),

1.2.3. оцветяването на стъклото (безцветно или оцветено),

1.2.4. наличието или отсъствието на проводници,

1.2.5. наличието или отсъствието напротивозаслепителни ленти.

2. ОБЩИ ЗАБЕЛЕЖКИ

2.1. При предните стъкла от стъкло-пластмаси, всички изпитвания с изключение на изпитването за безопасност при удар с глава (3.2) и изпитванията за определяне на оптичните свойства, се провеждат върху плоски изпитвани проби, които представляват отрязъци от налични предни стъкла или са специално изработени за въпросната цел. В двата случая, изпитваните проби трябва да бъдат във всички отношения строго представителни за произвежданите предни стъкла, за които е заявено съответното одобрение на типа за компонент.

▼B

2.2. Преди всяко изпитване изпитваните проби трябва да престоят в продължение на не по-малко от 4 часа при температура 23 ± 2°C. Изпитванията се провеждат възможно най-бързо след изваждането на изпитваните проби от съда, в който същите са били съхранявани.

3. ИЗПИТВАНЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ УДАР С ГЛАВА

3.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

3.2. **Изпитване за безопасност при удар с глава върху цяло предно стъкло**

3.2.1. Брой на образците

На изпитване се подлагат четири образеца от серията с най-малка разгъната площ и четири образеца от серията с най-голяма разгъната площ, подбрани в съответствие с изискванията от приложение III H.

3.2.2. Метод на изпитване

3.2.2.1. Прилага се методът, описан в точка 3.3.2 от приложение III B.

3.2.2.2. Височината на падане е 1,50 m + 0 / - 5 mm.

3.2.3. Тълкуване на резултатите

3.2.3.1. Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

3.2.3.1.1. слоят от стъкло се разрушава, образувайки многобройни кръгови пукнатини, приблизително концентрирани около точката на удара, при което най-близо разположените до точката на удара пукнатини отстоят от нея на разстояние не по-голямо от 80 mm;

3.2.3.1.2. слоят от стъкло трябва да съхрани връзката си с междинния пластмасов слой. Допуска се отделяне от всяка страна на дадена пукнатина на една или няколко частици от междинния слой с ширина по-малка от 4 mm, разположени в кръг с диаметър 60 mm, центърът на който съвпада с точката на удара.

3.2.3.1.3. допуска се поява на разрив в междинния слой откъм страната на удара с дължина до 35 mm.

3.2.3.2. Счита се, даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на изпитването за безопасност при удар с глава, ако е изпълнено едно от следните две условия:

3.2.3.2.1. всичките изпитвания са дали положителни резултати, или

3.2.3.2.2. едно от изпитванията е дало отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от изпитвани проби, която е дала положителни резултати.

3.3. **Изпитване за безопасност приудар с глава върху плоски изпитвани проби**

3.3.1. Брой на изпитваните проби

На изпитване се подлагат шест изпитвани проби с размери 1 100 mm x 500 mm (+ 5 / - 2 mm).

3.3.2. Метод на изпитване

3.3.2.1. Прилага се методът, описан в точка 3.3.1 от приложение III B.

3.3.2.2. Височината на падането е 4 m + 25 / - 0 mm.

▼B

3.3.3. Тълкуване на резултатите

3.3.3.1. Счита се, че това изпитване е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

3.3.3.1.1. слоят от стъкло се деформира и разрушава, образувайки многобройни кръгови пукнатини, концентрирани приблизително около точката на удара;

3.3.3.1.2. допуска се поява на разриви в междинния слой при условие, че главата на модела не минава през изпитваната проба;

3.3.3.1.3. от междинния слой не се отделят големи стъклени фрагменти.

3.3.3.2. Счита се, че даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на изпитването за безопасност при удар с глава, ако е изпълнено едно от следните две условия:

3.3.3.2.1. всичките изпитвания са дали положителни резултати, или

3.3.3.2.2. едно от изпитванията е дало отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от проби, която е дала положителни резултати.

4. ИЗПИТВАНЕ ЗА МЕХАНИЧНА ЯКОСТ

4.1. **Показатели на трудност, метод на изпитване и тълкуване на резултатите**

В сила са изискванията от точка 4 от приложение III Е.

4.2. Независимо от това, не се прилага третото изискване от точка 4.3.4.1 от приложение III Е.

5. ИЗПИТВАНЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА АТМОСФЕРНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

5.1. **Изпитване за абразивно износване**

5.1.1. Изпитване за абразивно износване върху външната повърхност

5.1.1.1. В сила са изискванията от точка 5.1 от приложение III Е.

5.1.2. Изпитване за абразивно износване върху вътрешната повърхност

5.1.2.1. В сила са изискванията от точка 2 от приложение III И.

5.2. **Изпитване на високотемпературно въздействие**

В сила са изискванията от точка 5 от приложение III В.

5.3. **Изпитване за устойчивост на въздействието на светлина**

В сила са изискванията от точка 6 от приложение III В.

5.4. **Изпитване за устойчивост на влага**

В сила са изискванията от точка 7 от приложение III В.

5.5. **Изпитване за въздействието на температурните промени**

В сила са изискванията от точка 8 от приложение III В.

▼B

6. ОПТИЧНИ СВОЙСТВА

За всеки тип предни стъкла се прилагат изискванията по отношение на оптичните свойства, изложени в точка 9 от приложение III B.

7. ИЗПИТВАНЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОГЪН

В сила са изискванията от точка 10 от приложение III B.

8. ИЗПИТВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА

В сила са изискванията от точка 11 от приложение III B.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III K

Стъкла от стъкло-пластмаси, различни от предни стъкла [1]

1. ДЕФИНИРАНЕ НА ТИПА

Счита се, че стъкла от стъкло-пластмаси, различни от предни стъкла, принадлежат към различни типове, ако се различават помежду си най-малко по отношение на една от следните основни или вторични характеристики.

1.1. **Към основните характеристики спадат:**

1.1.1. търговското наименование или марка;

1.1.2. категорията на дебелината, към която принадлежи номиналната дебелина „e“, при допустимо отклонение на изработката ± 0,2 mm:

- категория I: $e \leq 3{,}5$ mm
- категория II: $3{,}5 \text{ mm} < e \leq 4{,}5$ mm
- категория III: $4{,}5 \text{ mm} < e$

1.1.3. номиналната дебелина на слоя (слоевете) от пластмасов материал, който (които) изпълнява (изпълняват) ролята на междинен слой (междинни слоеве);

1.1.4. номиналната дебелина на стъклото;

1.1.5. типа на слоя (слоевете) от пластмасов материал, който (които) изпълнява (изпълняват) ролята на междинен слой (междинни слоеве) (например, ПВБ или друг материал) и на пластмасовия слой върху вътрешната повърхност;

1.1.6. специалната обработка, на каквато може да е бил подложен слоят от стъклото.

1.2. **Към вторичните характеристики спадат:**

1.2.1. вида на материала (плоско стъкло, флоат стъкло, листово стъкло),

1.2.2. оцветяването (пълно или частично) на слоя (слоевете) от пластмаса (безцветни или оцветени),

1.2.3. оцветяването на стъклото (безцветно или оцветено),

2. ОБЩИ ЗАБЕЛЕЖКИ

2.1. При стъклата от стъкло-пластмаси, различни от предни стъкла, изпитванията се провеждат върху плоски изпитвани проби, които представляват отрязъци от налични стъкла или са специално изработени за целта. В двата случая, изпитваните проби трябва да бъдат във всички отношения строго представителни за произвежданите стъкла, за които е заявено съответното одобрение на типа за компонент.

2.2. Преди всяко изпитване изпитваните проби от стъкло-пластмасовите стъкла трябва да престоят в продължение на не по-малко от 4 часа при температура 23 ± 2°C. Изпитванията се провеждат възможно най-бързо след изваждането на изпитваните проби от съда, в който същите са били съхранявани.

[1] Този тип стъкла от стъкло-пластмаси могат да се използват като предни стъкла на трактори.

▼B

2.3. Счита се, че условията от настоящото приложение са изпълнени, ако стъклото, представено за одобрение на типа за компонент, има същия състав като вече одобреното предно стъкло в съответствие с изискванията от приложение III Й.

3. ИЗПИТВАНЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ УДАР С ГЛАВА

3.1. **Показатели на трудност на вторичните характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

3.2. **Брой на изпитваните проби**

На изпитване се подлагат шест плоски изпитвани проби с размери 1 100 x 500 mm (+ 5 / - 2 mm).

3.3. **Метод на изпитване**

3.3.1. Прилага се методът, описан в точка 3 от приложение III В.

3.3.2. Височината на падане е 1,50 m + 0 / - 5 mm. (Тази височина се увеличава до 4 m + 25 / - 0 mm за стъклата, използвани като предни стъкла на трактори).

3.4. **Тълкуване на резултатите**

3.4.1. Счита се, че това изпитване е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

3.4.1.1. слоят от стъкло се разрушава, образувайки многобройни пукнатини;

3.4.1.2. допуска се поява на разриви в междинния слой при условие, че моделът на главата не минава през изпитваната проба;

3.4.1.3. от междинния слой не се отделят големи стъклени фрагменти.

3.4.2. Счита се, даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на изпитването за безопасност при удар с глава, ако е изпълнено едно от следните условия:

3.4.2.1. всичките изпитвания са дали положителни резултати, или

3.4.2.2. едно от изпитванията е дало отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от изпитвани проби, която е дала положителни резултати.

4. ИЗПИТВАНЕ НА МЕХАНИЧНА ЯКОСТ – ИЗПИТВАНЕ НА УДАР СЪС СФЕРА С ТЕГЛО 227 g

4.1. В сила са условията от точка 4 от приложение III Ж с изключение на таблицата в точка 4.3.2, която се заменя със следната таблица:

Номинална дебелина	Височина на падане	
e ≤ 3,5 mm	5 m	
3,5 mm < e ≤ 4,5 mm	6 m	+ 25/– 0 mm
e > 4,5 mm	7 m	

▼B

4.2. Независимо от това, не е в сила изискването от третото тире на точка 4.4.1 от приложение III Ж.

5. ИЗПИТВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

5.1. **Изпитване за абразивно износване**

5.1.1. Изпитване за абразивно износване на външната повърхност

В сила са изискванията от точка 5.1 от приложение III Ж.

5.1.2. Изпитване за абразивно износване на вътрешната повърхност

В сила са изискванията от точка 2.1 от приложение III И.

5.2. **Изпитване за устойчивост на високотемпературно въздействие**

В сила са изискванията от точка 5 от приложение III В.

5.3. **Изпитване на за устойчивост на въздействие на светлина**

В сила са изискванията от точка 6 от приложение III В.

5.4. **Изпитване за устойчивост на влага**

В сила са изискванията от точка 7 от приложение III В.

5.5. **Изпитване за устойчивост на температурните промени**

В сила са изискванията от точка 8 от приложение III В.

6. ОПТИЧНИ СВОЙСТВА

Изискванията по отношение на коефициента на нормалната светлинна пропускливост, изложени в точка 9.1 от приложение III В, се прилагат по отношение на стъклата или частите от стъкла, разположени в места, които имат съществено значение за видимостта на водача.

7. ИЗПИТВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОГЪН

В сила са изискванията от точка 10 от приложение III В.

8. ИЗПИТВАНЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА

В сила са изискванията от точка 11 от приложение III В.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III Л

Двойни стъкла

1. ДЕФИНИРАНЕ НА ТИПА

Счита се, че двойни стъкла принадлежат към различни типове, ако се различават помежду си най-малко по отношение на една от следните основни или вторични характеристики.

1.1. **Към основните характеристики спадат:**

1.1.1. търговското наименование или марка;

1.1.2. конструкцията на двойното стъкло (симетрично, асиметрично);

1.1.3. типа на всеки слой от стъклото в съответствие с определенията в точка 1 от приложения III Д, III Ж и III К;

1.1.4. номиналната ширина на пространството между двете стъкла;

1.1.5. типа на съединяването (органично или стъкло-стъкло / стъкло-метал).

1.2. Към вторичните характеристики спадат:

1.2.1. Вторичните характеристики на всеки слой от стъклото в съответствие с определенията в точка 1.2 от приложения III Д, III Ж и III К.

2. ОБЩИ ЗАБЕЛЕЖКИ

2.1. Всяко стъкло от двойното прозоречно стъкло трябва или да бъде типово одобрено, или да съответства на изискванията, изложени в съответното приложение (III Д, III Ж или III К).

2.2. Счита се, че изпитванията, провеждани върху двойни стъкла с номинална ширина на разделящото пространство „e“, са приложими по отношение на всички двойни стъкла, които притежават еднакви характеристики и номинална ширина на разделящото пространство „e“± 3 mm. Независимо от това, заявителят на одобрение на типа за компонент може да представи за изпитване пробата с най-малка и пробата с най-голяма ширина на разделящото пространство.

2.3. При двойните стъкла, конструкцията на които включва поне едно пластово стъкло или стъкло от стъкло-пластмаса, преди всяко изпитване изпитваните проби трябва да престоят в продължение на не по-малко от 4 часа при температура 23 ± 2°C. Изпитванията се провеждат веднага след изваждането на изпитваните проби от съда, в който същите са били съхранявани.

3. ИЗПИТВАНЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ УДАР С ГЛАВА

3.1. **Показател на трудност на вторичните характеристики**

Вторичните характеристики не се вземат под внимание.

3.2. **Брой на изпитваните проби**

На изпитване се подлагат шест изпитвани проби с размери 1 100 x 500 mm (+ 5 / - 2 mm) за всяка категория на дебелината на съставните стъкла и всяка дебелина на разделящото пространство в съответствие с точка 1.1.4 по-горе.

▼B

3.3. **Метод на изпитване**

3.3.1. Прилага се методът, описан в точка 3 от приложение III B.

3.3.2. Височината на падане е 1,5 m + 0 / - 5 mm.

3.3.3. При асиметричните двойни стъкла се провеждат три изпитвания върху всяка страна.

3.4. **Тълкуване на резултатите**

3.4.1. Двойни стъкла, съставени от две равномерно закалени стъкла

Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако двете съставни стъкла се разрушат.

3.4.2. Двойни стъкла, съставени от две пластови стъкла, различни от предни стъкла

Счита се, че изпитването е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

3.4.2.1. двата компонента на изпитваната проба се деформират и разрушават, образувайки многобройни кръгови пукнатини, концентрирани приблизително около точката на удара;

3.4.2.2. допуска се поява на разриви в междинните слоеве при условие, че моделът на главата не минава през изпитваната проба;

3.4.2.3. от междинния слой не се отделят големи стъклени фрагменти.

3.4.3. Двойни стъкла, съставени от едно равномерно закалено стъкло и едно пластово стъкло или едно стъкло-пластмасово стъкло, различни от предни стъкла.

Счита се, че това изпитване е дало положителен резултат, ако са изпълнени следните условия:

3.4.3.1. закаленото стъкло се разрушава;

3.4.3.2. пластовото стъкло или стъкло-пластмасовото стъкло се деформира и разрушава, образувайки многобройни кръгови пукнатини, концентрирани приблизително около точката на удара;

3.4.3.3. допуска се поява на разриви в междинния слой (междинните слоеве) при условие, че моделът на главата не минава през изпитваната проба;

3.4.3.4. от междинния слой не се отделят големи стъклени фрагменти.

3.4.4. Счита се, че даден набор от изпитвани проби, представени за одобрение на типа за компонент, удовлетворява изискванията от гледна точка на тяхното поведение при изпитването за безопасност при удар с глава, ако е изпълнено едно от следните две условия:

3.4.4.1. всичките изпитвания са дали положителни резултати, или

3.4.4.2. едно от изпитванията е дало отрицателен резултат и е била проведена нова серия изпитвания върху нов набор от изпитвани проби, която е дала положителни резултати.

4. ОПТИЧНИ СВОЙСТВА

Изискванетопо отношение на коефициента на нормалната светлинна пропускливост, изложени в точка 9.1 от приложение III B, се прилагат по отношение на двойните стъкла или частите от двойните стъкла, разположени в места, които имат съществено значение за видимостта на водача.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III M

Разпределение на предните стъкла по групи за целите на изпитванията за одобрение на типа за компонент

1. Вземат се под внимание следните характеристики:

1.1. разгънатата площ на предното стъкло;

1.2. височината на сегмента;

1.3. кривината.

2. Групите се дефинират въз основа на класа на дебелината.

3. Класификацията се извършва в реда на увеличаването на величината на разгънатата площ. Избират се пет образеца с най-голямата разгъната площ и пет образеца с най-малката разгъната площ, които се номерират както следва:

1	за образеца с най-голямата площ	1	за образеца с най-малката площ
2	за следващия образец в реда на намаляване на площта 1	2	за следващия образец в реда на увеличаване на площта 1
3	за следващия образец в реда на намаляване на площта 2	3	за следващия образец в реда на увеличаване на площта 2
4	за следващия образец в реда на намаляване на площта 3	4	за следващия образец в реда на увеличаване на площта 3
5	за следващия образец в реда на намаляване на площта 4	5	за следващия образец в реда на увеличаване на площта 4

4. В рамките на всяка от двете серии, дефинирани в точка 3 по-горе, височината на сегмента се обозначава както следва:

1 за най-голямата височина на сегмента,

2 за следващата по-малка височина,

3 за следващата по-малка височина и т.н.

5. В рамките на всяка от двете серии, дефинирани в точка 3 по-горе, радиусът на кривината се обозначава както следва:

1 за най-малкия радиус на кривината,

2 за следващия по-голям радиус,

3 за следващия по-голям радиус и т.н.

6. За всяко предно стъкло от двете серии, определени в точка 3, номерата се събират.

6.1. За целите на пълния комплект от изпитвания в съответствие с приложения III Г, III Е, III З, III И и III Й от изпитвателната серия се избира онова стъкло измежду петте предни стъкла с най-голяма площ и онова стъкло измежду петте предни стъкла с най-малка площ, които се характеризират с най-малък сумарен показател.

6.2. Другите предни стъкла от същата серия се подлагат на изпитване за определяне на оптичните свойства в съответствие с точка 9 от приложение III В.

▼B

7. На изпитване могат да се подложат също така и няколко предни стъкла със съществено различаващи се параметри по отношение на формата и/или радиуса на кривината и принадлежащи към крайните граници на избраната група, ако отговарящата за провеждането на изпитванията техническа служба счете, че въпросните параметри могат да предизвикат съществени неблагоприятни последици.

8. Границите на групата се определят по отношение на разгънатата площ на предното стъкло. В случаите, когато представеното за одобрение на типа за компонент предно стъкло има разгъната площ извън одобрените граници и/или се характеризира с чувствително по-голяма височина на сегмента или чувствително по-малък радиус на кривината, се счита че същото принадлежи към нов тип и се подлага на допълнителни изпитвания, ако техническата служба счете, че е налице необходимост от такива изпитвания въз основа на информацията за изделието и използвания материал, която е на разположение на службата.

9. Ако титулярът на одобрение на типа за компонент за съответния одобрен клас на дебелината произведе впоследствие друг модел предни стъкла:

9.1. трябва да се установи дали въпросният модел може да се причисли към петте образеца с най-голяма или петте образеца с най-малка площ, избрани за целите на одобрението на типа на въпросната група;

9.2. трябва да се извърши ново номериране в съответствие с правилата, описани в точки 3, 4 и 5 по-горе;

9.3. ако сумата от номерата, предоставени на новопричисленото към петте най-големи или петте най-малки образци предно стъкло:

9.3.1. се окаже най-малка в сравнение с останалите образци, се провеждат следните изпитвания:

9.3.1.1. закалени предни стъкла:

9.3.1.1.1. за картина на разрушаване;

9.3.1.1.2. за безопасност при удар с глава;

9.3.1.1.3. за оптични деформации;

9.3.1.1.4. за разделяне на вторичното изображение;

9.3.1.1.5. за светлинна пропускливост.

9.3.1.2. Предни стъкла от пластово стъкло или стъкло-пластмаси

9.3.1.2.1. за безопасност при удар с глава;

9.3.1.2.2. за оптични деформации;

9.3.1.2.3. за разделяне на вторичното изображение;

9.3.1.2.4. за светлинна пропускливост;

9.3.1.3. Предни стъкла от обработено пластово стъкло: изпитванията, предписани в точки 9.3.1.1.1, 9.3.1.1.2 и 9.3.1.2;

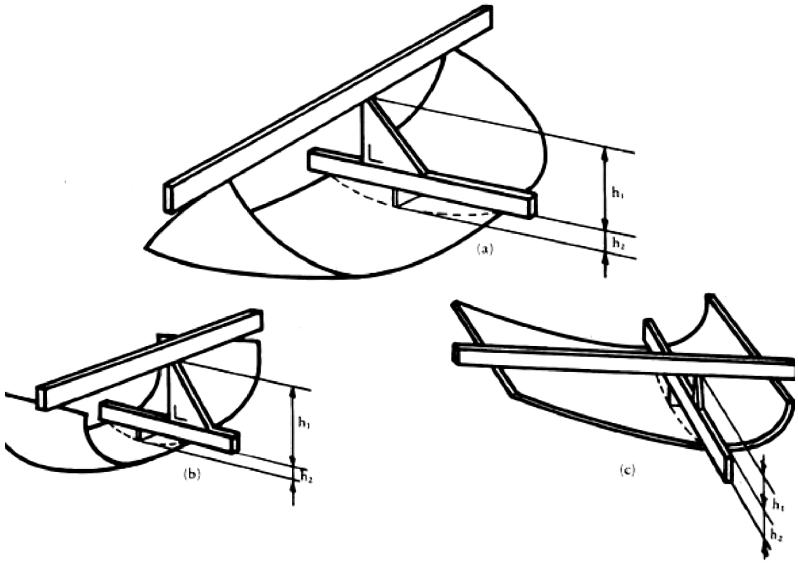
9.3.1.4. Предни стъкла с пластмасово покритие: според конкретната необходимост - изпитванията, предписани в точки 9.3.1.1 или 9.3.1.2.

9.3.2. не се окаже най-малка в сравнение с останалите образци, се провеждат единствено изпитванията, предписани за целите на проверката на оптичните свойства в съответствие с точка 9 от приложение III B.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III H

Измерване на височините на сегмента и положението на точките на удара

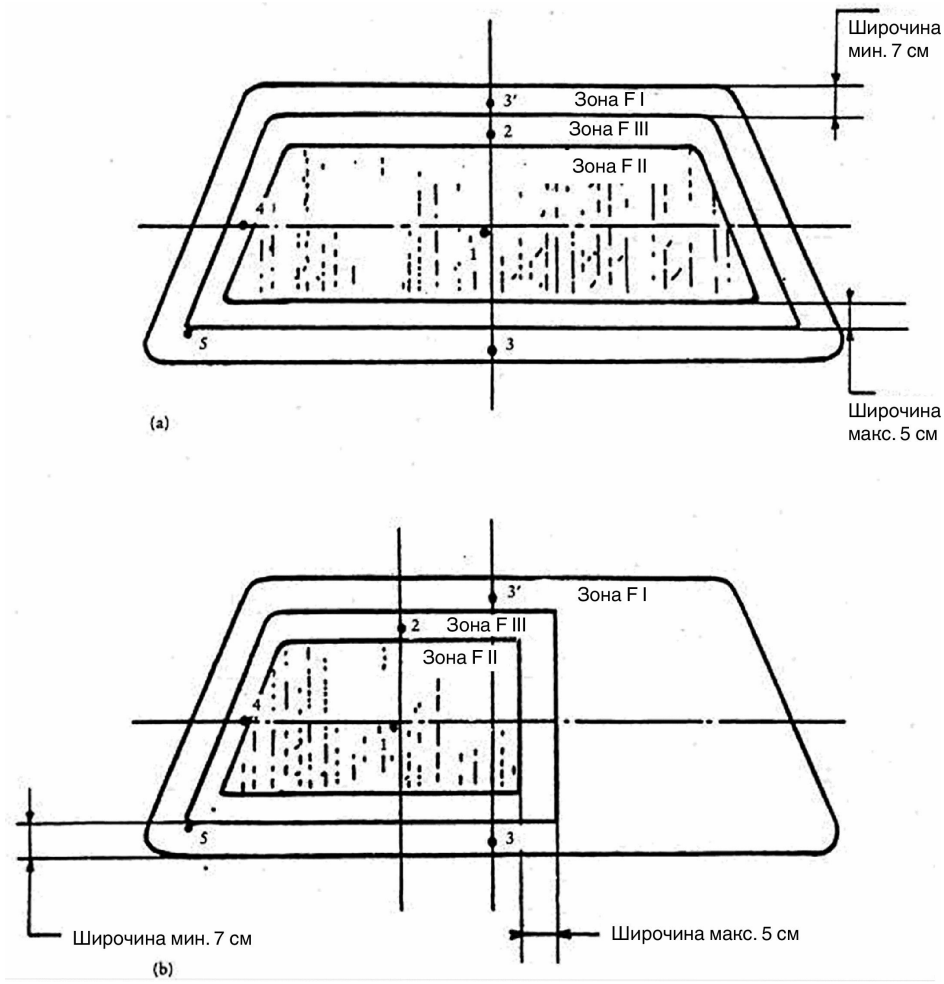

Фигура 1 — **Определяне на височината на сегмента, h**

За стъклата с една кривина, за височина на сегмента се приема максималната стойност h_1.

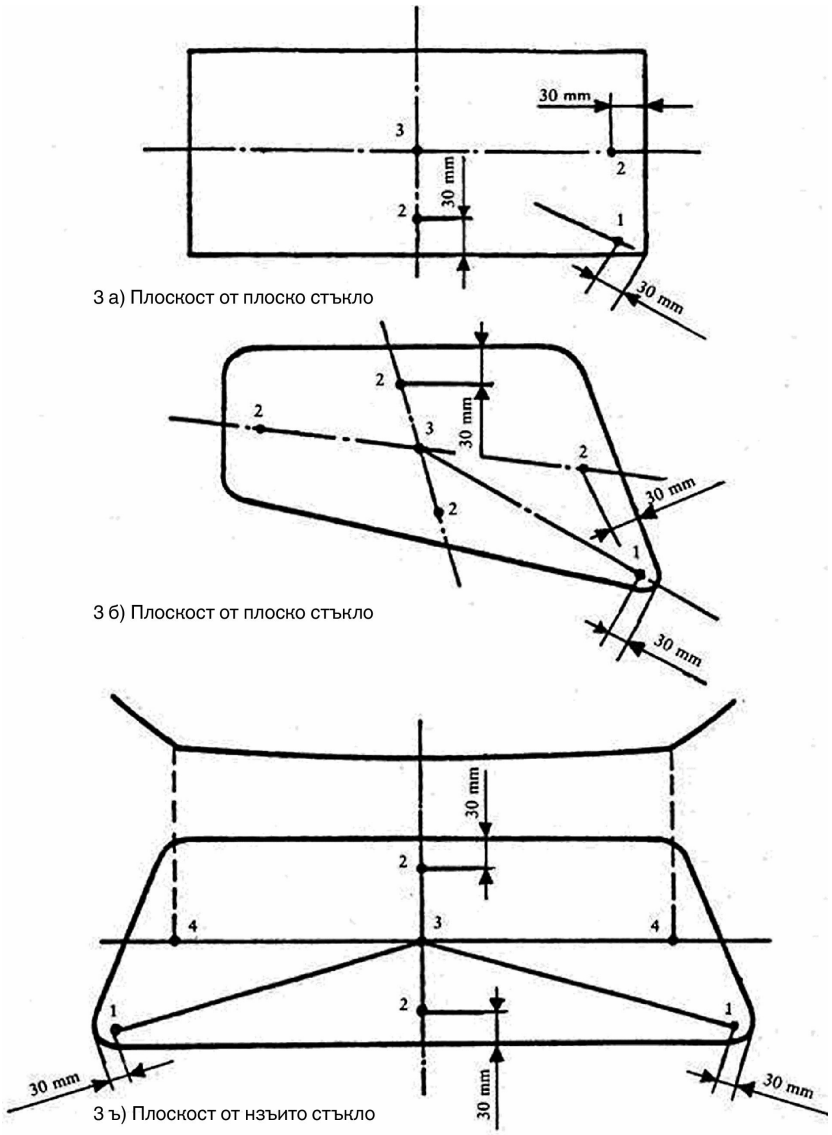
За стъклата с двойна кривина, за височина на сегмента се приема сумата от максималните стойности $h_1 + h_2$.

▼B

Фигура 2 — **Предписани точки на удара за предни стъкла**

▼B

Фигури 3 а), 3 б) и 3 в) — **Предписани точки на удара за стъклата от равномерно закаленото стъкло**

Точките „2“, показани на фигури 3 а), 3 б) и 3 в), съответстват на примерното положение на точката „2“, предписана в точка 2.5 от приложение III Д.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III О

Проверки за съответствието на производството

1. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

По смисъла на настоящото приложение:

1.1. С „тип изделия“ се обозначават всички стъкла, които притежават еднакви основни характеристики;

1.2. С „клас на дебелината“ се обозначават всички стъкла, дебелината на частите на компонентите на които удовлетворяват съответните допустими отклонения;

1.3. С „производствен обект“ се обозначават всички инсталации за производството на един или няколко типа прозоречни стъкла, които се намират на едно и също място; същият може да включва няколко производствени линии;

1.4. С „работна смяна“ се обозначава период на производство, протичащ на дадена производствена линия в рамките на дневното работно време;

1.5. С „производствен етап“ се обозначава непрекъснат период на производство на един и същ тип изделия в рамките на дадена работна смяна;

1.6. С „Ps“ се обозначава броя на стъклата за даден тип изделия, произведени в рамките на дадена работна смяна;

1.7. С „Pr“ се обозначава броя на стъклата за даден тип изделия, произведени в рамките на даден производствен етап.

2. ИЗПИТВАНИЯ

Стъклата се подлагат на следните изпитвания:

2.1. **Закалени предни стъкла**

2.1.1. Изпитване за картина на разрушаването в съответствие с изискванията от точка 2 от приложение III Г.

2.1.2. Измерване на светлинната пропускливост в съответствие с изискванията от точка 9.1 от приложение III В.

2.1.3. Изпитване за оптични деформации в съответствие с изискванията от точка 9.2 от приложение III В.

2.1.4. Изпитване за разделяне на вторично изображение в съответствие с изискванията от точка 9.3 от приложение III В.

2.2. **Равномерно закалени стъкла**

2.2.1. Изпитване за картина на разрушаването в съответствие с изискванията от точка 2 от приложение III Д.

2.2.2. Измерване на светлинната пропускливост в съответствие с изискванията от точка 9.1 от приложение III В.

2.2.3. По отношение на стъклата, използвани като предни стъкла:

2.2.3.1. Изпитване за оптични деформации в съответствие с изискванията от точка 9.2 от приложение III В.

2.2.3.2. Изпитване за разделяне на вторичното изображение в съответствие с изискванията от точка 9.3 от приложение III В.

▼B

2.3. **Предни стъкла от обикновено пластово стъкло и предни стъкла от стъкло-пластмаси**

2.3.1. Изпитване за безопасност при удар с глава в съответствие с изискванията от точка 3 от приложение III Е.

2.3.2. Изпитване със сфера с тегло 2 260 g в съответствие с изискванията от точка 4.2 от приложение III Е и точка 2.2 от приложение III В.

2.3.3. Изпитване за устойчивост при висока температура в съответствие с изискванията от точка 5 от приложение III В.

2.3.4. Измерване на светлинната пропускливост в съответствие с изискванията от точка 9.1 от приложение III В.

2.3.5. Изпитване за оптични деформации в съответствие с изискванията от точка 9.2 от приложение III В.

2.3.6. Изпитване за разделяне на вторичното изображение в съответствие с изискванията от точка 9.3 от приложение III В.

2.3.7. Само по отношение на предни стъкла от стъкло-пластмаси:

2.3.7.1. Изпитване за абразивно износване в съответствие с изискванията от точка 2.1 от приложение III И.

2.3.7.2 Изпитване за устойчивост на влага в съответствие с изискванията от точка 3 от приложение III И.

2.3.7.3. Изпитване за устойчивост на въздействието на химични вещества в съответствие с изискванията от точка 11 от приложение III В.

2.4. **Стъкла от обикновено пластово стъкло и стъкла от стъкло-пластмаси, различни от предни стъкла**

2.4.1. Изпитване на удар със сфера с тегло 227 g в съответствие с изискванията от точка 4 от Приложение III Ж.

2.4.2. Изпитване за устойчивост на високи температури в съответствие с изискванията от точка 5 от приложение III В.

2.4.3. Измерване на светлинната пропускливост в съответствие с изискванията от точка 9.1 от приложение III В.

2.4.4. Само по отношение на стъкло-пластмасовите стъкла:

2.4.4.1. Изпитване за абразивно износване в съответствие с изискванията на точка 2.1 от приложение III И.

2.4.4.2. Изпитване за устойчивост на влага в съответствие с изискванията на точка 3 от приложение III И.

2.4.4.3. Изпитване за устойчивост на въздействието на химични вещества в съответствие с изискванията от точка 11 от приложение III В.

2.4.5. Счита се, че горепосочените условия са спазени, ако съответните изпитвания са били проведени върху предно стъкло със същата структура.

2.5. **Предни стъкла от обработено пластово стъкло**

2.5.1. Освен изпитванията, описани в точка 2.3, се провежда изпитване за картина на разрушаване в съответствие с изискванията от точка 4 от приложение III З.

2.6. **Стъкла с пластмасово покритие**

Освен изпитванията, предписани в различните точки от настоящото приложение, се провеждат следните изпитвания:

▼B

2.6.1. Изпитвания за абразивно износване в съответствие с изискванията от точка 2.1 от приложение III И.

2.6.2. Изпитване за устойчивост на влага в съответствие с изискванията от точка 3 от приложение III И.

2.6.3. Изпитване за устойчивост на въздействието на химични вещества в съответствие с изискванията от точка 11 от приложение III В.

2.7. **Двойни стъкла**

Изпитванията, които трябва да бъдат проведени, са изпитванията, описани в настоящото приложение за всяко от съставните стъкла на двойните стъкла, при същата честота и в съответствие със същите изисквания.

3. ЧЕСТОТА НА ИЗПИТВАНИЯТА И РЕЗУЛТАТИ

3.1. **Картина на разрушаване**

3.1.1. Изпитвания

3.1.1.1. При започване на производството на всеки нов тип стъкла се извършва определяне въз основа на фотоотпечатъци на точката на най-интензивното разрушаване в рамките на първоначална поредица от изпитвания, предвиждаща предизвикване на разрушителен процес във всяка от предвидените в настоящата директива точки на удара.

Независимо от това, при предните стъкла от закалено стъкло упоменатата поредица от изпитвания се провежда единствено, когато годишното производство на въпросния тип стъкла надхвърля 200 единици.

3.1.1.2. Контролното изпитване в рамките на производствения етап се извършва в точката на разрушаването, определена в точка 3.1.1.1.

3.1.1.3 Проверката се извършва в началото на всеки производствен етап или след промяна на цвета на произвежданите изделия.

3.1.1.4. Контролните изпитвания в рамките на производствения етап се провеждат при следната минимална честота:

Закалени предни стъкла		Закалени стъкла, различни от предни стъкла		Предни стъкла от обработено пластово стъкло
Ps ≤ 200:	едно разрушаване в рамките на производствения етап	Pr ≤ 500:	едно за работна смяна	0,1 % за даден тип
Ps > 200:	едно разрушаване на всеки четири часа производство	Pr > 500:	две за работна смяна	

3.1.1.5. В края на производствения етап на контролно изпитване се подлага едно от последните произведени стъкла.

3.1.1.6. за Pr < 20 се провежда само едно изпитване за картина на разрушаване в рамките на всеки производствен етап.

3.1.2. Резултати

Регистрират се всички резултати, включително резултатите, получени в отсъствие на фотоотпечатък.

▼B

Освен това, може да се снема контактен фотоотпечатък в рамките на всяка работна смяна, с изключение на случая Pr ≤ 500. В последния случай се снема само един контактен фотоотпечатък в рамките на производствения етап.

3.2. **Изпитване за безопасност при удар с глава**

3.2.1. Изпитвания

На изпитване се подлага такъв бройобразци, който съответства на най-малко 0,5 % от денонощното производство на предни стъкла от пластово стъкло на една производствена линия. За едно денонощие на изпитване могат да бъдат подложени най-много 15 предни стъкла.

Изборът на образците трябва да осигурява представителност на различните типове произвеждани предни стъкла.

След съгласие от административния отдел, изпитванията могат да бъдат заменени с изпитването на удар със сфера с тегло 2 260 g (виж точка 3.3 по-долу). Поведението на в рамките на изпитването за безопасност при удар с глава трябва във всички случаи да се проверява върху най-малко два образеца за всеки клас на дебелината годишно.

3.2.2. Резултати

Регистрират се всички резултати.

3.3. **Изпитване на удар със сфера с тегло 2 260 g**

3.3.1. Изпитвания

Минималната честота за всяка проверка изисква едно пълно изпитване на месец за всеки клас на дебелината.

3.3.2. Резултати

Регистрират се всички резултати.

3.4. **Изпитване на удар със сфера с тегло 227 g**

3.4.1. Изпитвания

От образците се изрязват изпитвани проби. Независимо от това, по практически съображения изпитванията могат да се проведат върху готови изделия или върху части от тях.

На проверка се подлага такова количество проби, което съответства на най-малко 0,5 % от производството в рамките на една работна смяна при максимален брой 10 за едно денонощие.

3.4.2. Резултати

Регистрират се всички резултати.

3.5. **Изпитване за устойчивост при високи температури**

3.5.1. Изпитвания

От образците се изрязват изпитвани проби. Независимо от това, по практически съображения изпитванията могат да се проведат върху готови изделия или върху части от тях. Последните се избират по начин, който осигурява изпитване на междинните слоеве, пропорционално на тяхната употреба.

▼B

На изпитване се подлагат най-малко три образеца от всеки цвят от произведените в рамките на денонощието междинни слоеве.

3.5.2. Резултати

Регистрират се всички резултати.

3.6. **Изпитване за светлинна пропускливост**

3.6.1. Изпитвания

Това изпитване се провежда върху представителни образци за оцветените готови изделия.

Проверката се провежда поне в началото на всеки производствен етап, ако има промени в характеристиките на стъклата, които се отразяват върху резултатите от изпитванията.

От изпитване се освобождават стъкла, нормалната светлинна пропускливост на които, измерена в хода на изпитването за одобрение на типа за компонент, е не по-малка от 80 %, когато става дума за предни стъкла, и не по-малка от 75 %, когато става дума за стъкла, различни от предни стъкла, както и стъкла от категория V.

Алтернативно, за закалени стъкла сертификат за съответствие с посочените по-горе изисквания може да бъде представена от доставчика на стъклата.

3.6.2. Резултати

Регистрира се стойността на коефициента на светлинната пропускливост. Освен това, при предните стъкла със засенчващи или противозаслепителни ленти трябва да се удостовери, въз основа на чертежите, посочени в точка 3.2.1.2.2.3 от приложение III A, че въпросните ленти се намират извън зона I'.

3.7. **Изпитване за оптични деформации и за разделяне на вторичното изображение**

3.7.1. Изпитвания

Всяко предно стъкло се проверява за наличие на визуални дефекти. Освен това, с помощта на предвидените методи или всеки друг метод, който дава сходни резултати, се извършват измервания в различните зрителни зони при следните минимални честоти:

— когато Ps ≤ 200, една проба за работна смяна,

— или когато Ps > 200, две проби за работна смяна,

— или при 1 % от цялата продукция, избранте образци трябва да бъдат представителни за цялата продукция

3.7.2. Резултати

Регистрират се всички резултати.

3.8. **Изпитване за абразивно износване**

3.8.1. Изпитвания

На това изпитване се подлагат само стъклата с пластмасово покритие и стъкло-пластмасовите стъкла. Трябва да се извършва най-малко една проверка месечно или една проверка за всеки тип покритие от пластмасов материал или междинен слой.

▼B

3.8.2. Резултати

Регистрират се резултатите от измерването на светлинното разсейване.

3.9. **Изпитване за устойчивост на влага**

3.9.1. Изпитвания

На това изпитване се подлагат само стъкла с пластмасово покритие или стъкло-пластмасовите стъкла. Извършва се най-малко една проверка на месец или на тип пластмасов материал или междинен слой.

3.9.2. Резултати

Регистрират се всички резултати.

3.10. **Изпитване за устойчивост на въздействието на химични вещества**

3.10.1. Изпитвания

На това изпитване се подлагат само стъкла с пластмасово покритие или стъкло-пластмасовите стъкла. Извършва се най-малко една проверка на месец или на тип пластмасов материал или междинен слой.

3.10.2. Резултати

Регистрират се всички резултати.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III П

ОБРАЗЕЦ

Наименование на административния орган

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ СЕРТИФИКАТА ЗА ЕО ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА ТИП ТРАКТОР ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДНОТО СТЪКЛО И ДРУГОТО ОСТЪКЛЯВАНЕ

(Член 4, параграф 2 от Директива 2003/37/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 26 май 2003 г. относно типовото одобрение на селскостопански или горски трактори, на техните ремаркета и на теглително-прикачно оборудване, заедно с техните системи, компоненти и обособени технически възли)

Номер на ЕО одобрение натипа: ..... Номер на разширяването на обхвата: .....

1. Модел (наименование на производителя) на трактора:

   .....

2. Тип, и ако е приложимо, търговско наименование на трактора:

   .....

3. Наименование и адрес на производителя:

   .....

4. Наименование и адрес на упълномощен представител на производителя, ако е приложимо: .....

   .....

5. Описание на типа на предно стъкло и друго остъкляване (закалено, пластово, с пластмасово покритие, от стъкло пластмаса, плоско, извитои др.):

   .....

6. Номер на ЕО одобрение на типа за компонент за предно стъкло и друго остъкляване:

   .....

7. Дата, на която тракторът е бил представен за ЕО одобрение на типа:

   .....

8. Техническа служба, провела изпитването за одобрение на типа:

   .....

9. Дата на протокола, издаден от техническата служба:

   .....

10. Номер на изпитвателен протокол, издаден от техническата служба:

    .....

11. Издава се/отказва се издаването на ([1]) ЕО одобрение на типа за предното стъкло и другите стъкла.

12. Място: .....

13. Дата: .....

▼B

14. Подпис: .....

15. Към настоящия документ са приложени следните документи, обозначени с посочения по-горе номер на ЕО одобрение на типа:

..... чертежи с размерите;

..... скица или снимка на предното стъкло и другото остъкляване в кабината на трактора.

Тези данни трябва да бъдат предоставяни на компетентните органи на останалите държави-членки, ако те поискат това.

16. Забележки:

.....

.....

.....

.....

.....

(1) Ненужното се зачерква

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Механични теглително-прикачни устройства между трактора и тегленото превозно средство и вертикално натоварване в точката на съединяването

1. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

▼M3

1.1. „Механично теглително-прикачно устройство между трактора и тегленото превозно средство“ обозначава компонентите, които се монтират на трактора и на тегленото превозно средство с оглед осигуряването на механичната връзка между тези превозни средства.

Предмет на настоящата директива са само компонентите на механичните теглително-прикачни устройства за трактори.

Различните типове компоненти на механичните теглително-прикачни устройства за трактори се разделят основно на:

— скоба (вж. фигури 1 и 2 от допълнение 1),

— теглително-прикачни устройства с нешарнирна скоба (вж. фигура 1г от допълнение 1),

— теглителна кука (вж. фигура 1 – „Размери на теглителната кука“ в ISO 6489-1:2001),

— теглителна щанга на трактора (вж. фигура 3 от допълнение 1),

— теглително-прикачно устройство със сферичен елемент (вж. фигура 4 от допълнение 1),

— теглително-прикачно устройство със съединителен щифт (вж. фигура 5 от допълнение 1).

▼B

1.2. „Тип механични теглително-прикачни устройства между трактора и тегленото превозно средство“ означават части, които не се различават помежду си по следните основни характеристики:

1.2.1. естеството на компонентите на механичното теглително-прикачно устройство,

1.2.2. халките на теглича (диаметър 40 mm и/или 50 mm),

1.2.3. външната форма, размерите или принципа на действие (напр. автоматични или неавтоматични),

1.2.4. материала,

1.2.5. стойността на D в съответствие с допълнение 2 за изпитванията по динамичния метод, или масата на ремаркето в съответствие с допълнение 3 за изпитванията по статичния метод, както и вертикалното натоварване в точката на прикачването S.

1.3. „Контролен център на механичното теглително-прикачно устройство“ означава точката върху оста на щифта, разположена на равни разстояния от крилата при виличен вариант, и точката, която се явява резултат от пресичането на равнината на симетрия на куката и образуващата на вдлъбнатата част на куката на нивото на съприкосновението с халката, когато последната е в положение за теглене.

1.4. „Височина на механичното теглително-прикачно устройство над земната повърхност (h)“ означава разстоянието между хоризонталната равнина, минаваща през контролния център на механичното прикачно устройство и хоризонталната равнина, върху която са разположени колелата на трактора.

1.5. „Изпъкналост на механичното теглително-прикачно устройство (c)“ означава разстоянието между контролния център на компонента на механичното теглително-прикачно устройство и вертикалната равнина, минаваща през оста, върху която са монтирани задните колела на трактора.

1.6. „Вертикално натоварване в точката на съединяването (S)“ означава натоварването, упражнявано върху контролния център на механичното теглително-прикачно устройство в статични условия.

▼B

1.7. „Автоматичен“ означава компонент на механичното теглително-прикачно устройство, който се затваря и самообезопасява при задействане на плъзгащия механизъм за халките на теглича, без каквито и да било последващи действия.

1.8. „Междуосие на трактора (l)“ означава разстоянието между вертикалните равнини, перпендикулярни на надлъжната равнина на симетрия на трактора, минаващи през осите на трактора.

1.9. „Тегло върху предната ос на ненатоварения трактор (m_a)“ означава онази част от теглото на трактора, която се упражнява върху земната повърхност посредством предната ос на трактора в статични условия.

2. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

2.1. Компонентите на механичното теглително-прикачно устройство могат да се проектират за автоматично или неавтоматично действие.

2.2. Компонентите на механичното теглително-прикачно устройство, инсталирани на трактора, трябва да удовлетворяват изискванията по отношение на размерите и якостните качества, изложени в точка 3.1 и точка 3.2, и изискванията по отношение на вертикалното натоварване в точката на съединяването, изложени в точка 3.3.

2.3. Компонентите на механичното теглително-прикачно устройство трябва да бъдат проектирани и изработени по начин, при който, в нормални условия на експлоатация, същите продължават да функционират задоволително и съхраняват характеристиките, предписани в настоящата директива.

2.4. Всички части на компонентите на механичното теглително-прикачно устройство трябва да бъдат изработени от материали, чието качество гарантира успешното преминаване на изпитванията, описани в точка 3.2, и да притежават трайни характеристики по отношение на якостните качества.

2.5. Всички теглително-прикачни устройства и техните фиксиращи приспособления трябва да подлежат на лесно затваряне и освобождаване и да бъдат конструирани така, че да изключват възможността от непредвидено разкачване в нормални условия на експлоатация.

Затвореното положение на компонентите при автоматичните теглително-прикачни устройства трябва да се реализира с помощта на две независимо действащи осигуряващи приспособления. Независимо от това, освобождаването на последните може да се извършва посредством един и същ команден механизъм.

2.6. Халката на теглича трябва да може да се завърта хоризонтално на най-малко 60° от двете страни на надлъжната ос на невградено теглително-прикачно устройство. Освен това, необходимо е осигуряването на възможност за вертикално изместване на 20° в посока нагоре и надолу по всяко време. (Виж също така допълнение 1).

Ъглите на съчленяване не трябва да бъдат достигани по едно и също време.

▼M3

2.7. Челюстта трябва да дава възможност за аксиално завъртане на тегличните халки на най-малко 90 градуса надясно и наляво около надлъжната ос на теглително-прикачното устройство при фиксиран спирачен момент между 30 и 150 Nm.

Теглителната кука, теглително-прикачното устройство с нешарнирна скоба, теглително-прикачното устройство със сферичен елемент и теглително-прикачното устройство със съединителен щифт трябва да дават възможност за аксиално завъртане на тегличната халка на най-малко 20° надясно и наляво около надлъжната ос на теглително-прикачното устройство.

▼B

2.8. Ако за поне едно механично прикачно устройство е било предоставено ЕО одобрение на типа за компонент, за период от 10 години, считано от датата на влизане в сила на Директива 89/173/ЕИО, се допуска използването на други типове механични съединения или прикачни устройства в държавите-членки, без това да обезсилва ЕО одобрението на типа за трактора, при условие че тяхното монтиране не засяга частичните одобрения.

2.9. С оглед недопускането на нежелано разкачване от прикачния пръстен, разстоянието между накрайника на теглително-прикачното устройство и държача (затегателното устройство) не трябва да надвишава 10 mm при максималното проектно натоварване.

3. СПЕЦИАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

▼M3

3.1. **Размери**

Размерите на компонентите на механичното теглително-прикачно устройство, монтирани върху трактора, трябва да съответстват на показаното на фиг. 1 — 5 и таблица 1 от допълнение 1.

▼B

3.2. **Якостни качества**

3.2.1. За целите на проверката на техните якостни качества, компонентите на механичните теглително-прикачни устройства се подлагат на динамично изпитване при условията, посочени в допълнение 2, или статично изпитване при условията, посочени в допълнение 3.

3.2.2. Изпитването не трябва да предизвиква появата на необратими деформации, нарушения на целостта или разриви.

3.3. **Вертикално натоварване в точката на съединяването (S)**

▼M3

3.3.1. Стойността на максималното статично вертикално натоварване се определя от производителя. Тя обаче не трябва да надвишава 3 000 kg, освен за теглително-прикачни устройства със сферичен елемент, при които максималната стойност не надвишава 4 000 kg.

▼B

3.3.2. Условия за приемане

3.3.2.1. Допустимото статично вертикално натоварване не трябва да бъде по-голямо от технически допустимото статично вертикално натоварване, препоръчано от производителя на тракторите, или от статичното вертикално натоварване, предвидено за теглещото приспособление в съответствие с данните от ЕО одобрение на типа за компонент.

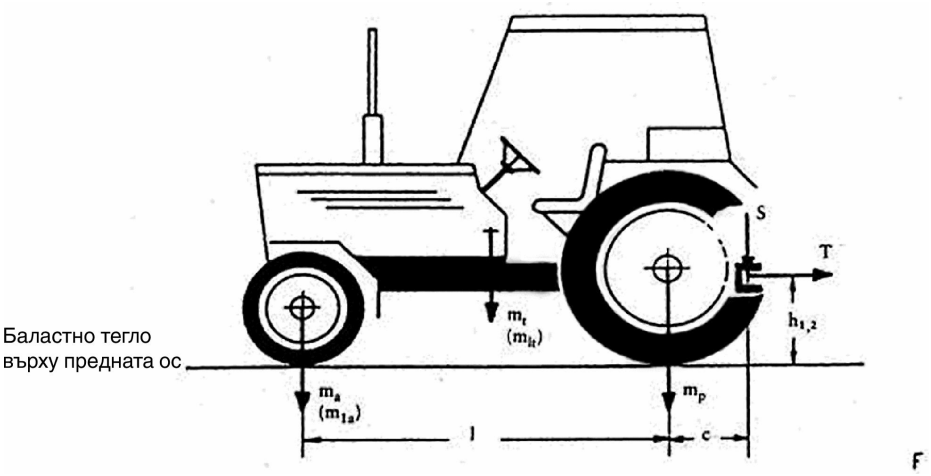
3.3.2.2. Трябва да бъдат удовлетворени изискванията от точка 2 от приложение I към Директива 2009/63/ЕО ([1]), без да се надхвърля максималното натоварване върху задната ос.

3.4. **Височина на механичното теглително-прикачно устройство над земната повърхност (h)**

(виж фигурата по-долу) Баластно тегло върху предната ос

([1]) Директива 2009/63/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно определени части и характеристики на колесните селскостопански или горски трактори (кодифицирана версия) (ОВ L 214, 19.8.2009 г., стр. 23).

▼B

3.4.1. Всички трактори с маса в натоварено състояние, по-голяма от 2,5 тона, трябва да бъдат оборудвани с теглително-прикачно устройство за прикачване на ремарке с величина на пътния просвет, която удовлетворява една от следните зависимости:

$$h_1 \leq \frac{(m_a - 0,2.m_t).l - (S.c)}{0,6.(0,8.m_t + S)}$$

или

$$h_2 \leq \frac{(m_{la} - 0,2.m_t).l - (S.c)}{0,6.(0,8.m_{lt} - 0,2.m_t + S)}$$

където:

m_t: маса на трактора (виж точка 1.6 от приложение I),

m_{lt}: маса на трактора (виж точка 1.6 от приложение I) при баластно тегло върху предната ос,

m_a: тегло върху предната ос на ненатоварения трактор (виж точка 1.9 от приложение IV),

m_{la}: тегло върху предната ос на трактора (виж точка 1.9 от приложение IV) при баластно тегло върху предната ос,

l: междуосие на трактора (виж точка 1.8 от приложение IV),

S: вертикално натоварване в точката на съединяването (виж точка 1.6 от приложение IV),

c: разстояние между контролния център на механичното прикачно устройство и вертикалната равнина, минаваща през оста на задните колела на трактора (виж точка 1.5 от приложение IV).

▼M3

Масите m_t, m_{lt}, m_a и m_{la} са изразени в kg.

▼B

4. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ЕО ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА КОМПОНЕНТ

4.1. Заявлението за ЕО одобрение на типа за компонент за трактор по отношение на прикачното приспособление се подава от производителя на приспособлението или негов упълномощен представител.

▼M3

4.2. За всеки тип компоненти за механично теглително-прикачно устройство заявлението трябва да се придружава от следните документи и данни:

— чертежи на теглително-прикачното устройство в мащаб (три екземпляра). Тези чертежи трябва по-специално да показват подробно необходимите размери, както и монтажните размери на устройството,

— кратко техническо описание на теглително-прикачното устройство с посочване на типа на конструкцията и използваните материали,

— посочване на стойността на D в съответствие с допълнение 2 за динамичното изпитване или стойността на T (теглена маса в тонове), която е 1,5 пъти по-голяма от технически допустимата максимална маса на ремаркето в натоварено състояние в съответствие с допълнение 3 за статичното изпитване, както и на вертикалното максимално натоварване в точката на прикачването S (изразени в kg),

— един или няколко образеца от устройството в съответствие с изискванията на техническата служба.

▼B

5. ОБОЗНАЧЕНИЯ

5.1. Върху всеки компонент на механично теглително-прикачно устройство, съответстващо на типа, за който е издадено ЕО одобрение на типа за компонент, трябва да бъдат нанесени следните обозначения:

5.1.1. търговското наименование или марка;

5.1.2. маркировка за ЕО одобрение на типа за компонент, съответстващ на образеца, съдържащ се в допълнение 4;

▼M3

5.1.3. когато якостта се проверява в съответствие с допълнение 2 (динамично изпитване):

допустимата стойност на D (kN),

стойността на статичното вертикално натоварване S (kg);

5.1.4. когато якостта се проверява в съответствие с допълнение 3 (статично изпитване):

теглена маса T (в тонове) и вертикалното натоварване в точката на прикачване S (kg).

▼B

5.2. Обозначенията трябва да бъдат добре различими, четливи и незаличими.

▼M3

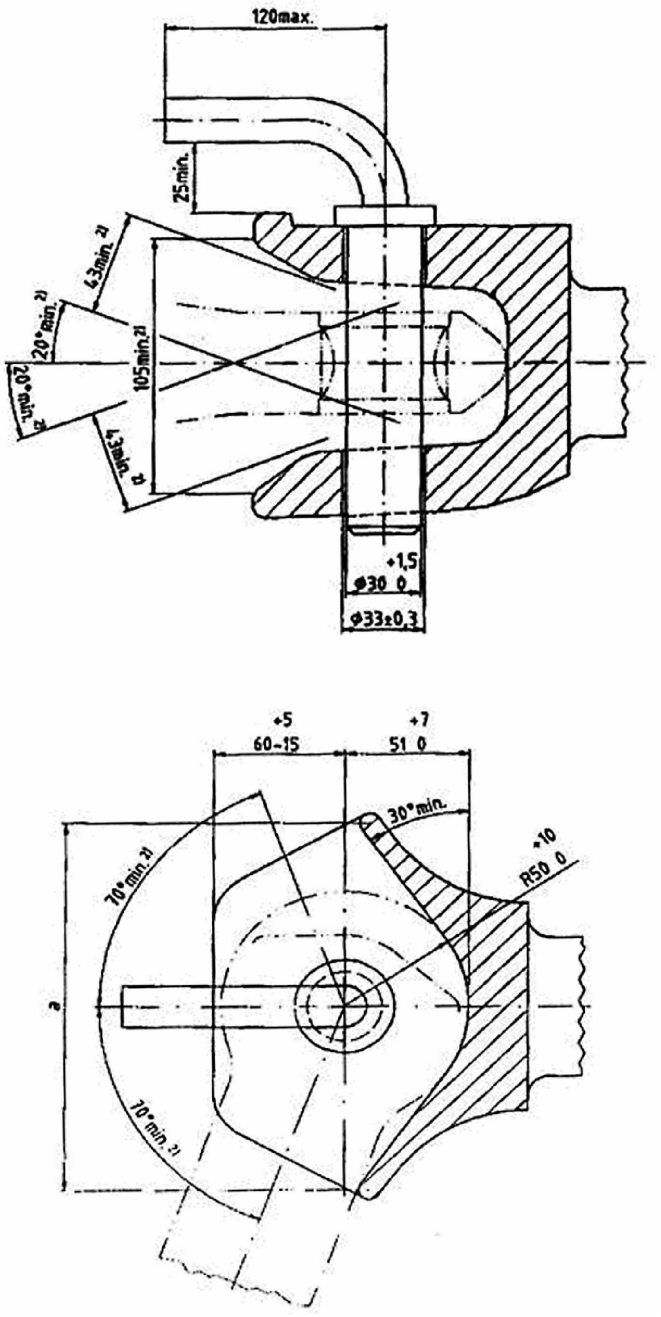
6. УКАЗАНИЯ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

Към всички механични теглително-прикачни устройства трябва да се прилагат указанията за експлоатация на производителя. Тези указания трябва да включват номера на ЕО одобрението на типа за компонент, както и на стойностите на D (kN) и T (тонове), в зависимост от конкретното изпитване, на което е било подложено теглително-прикачното устройство.

▼B

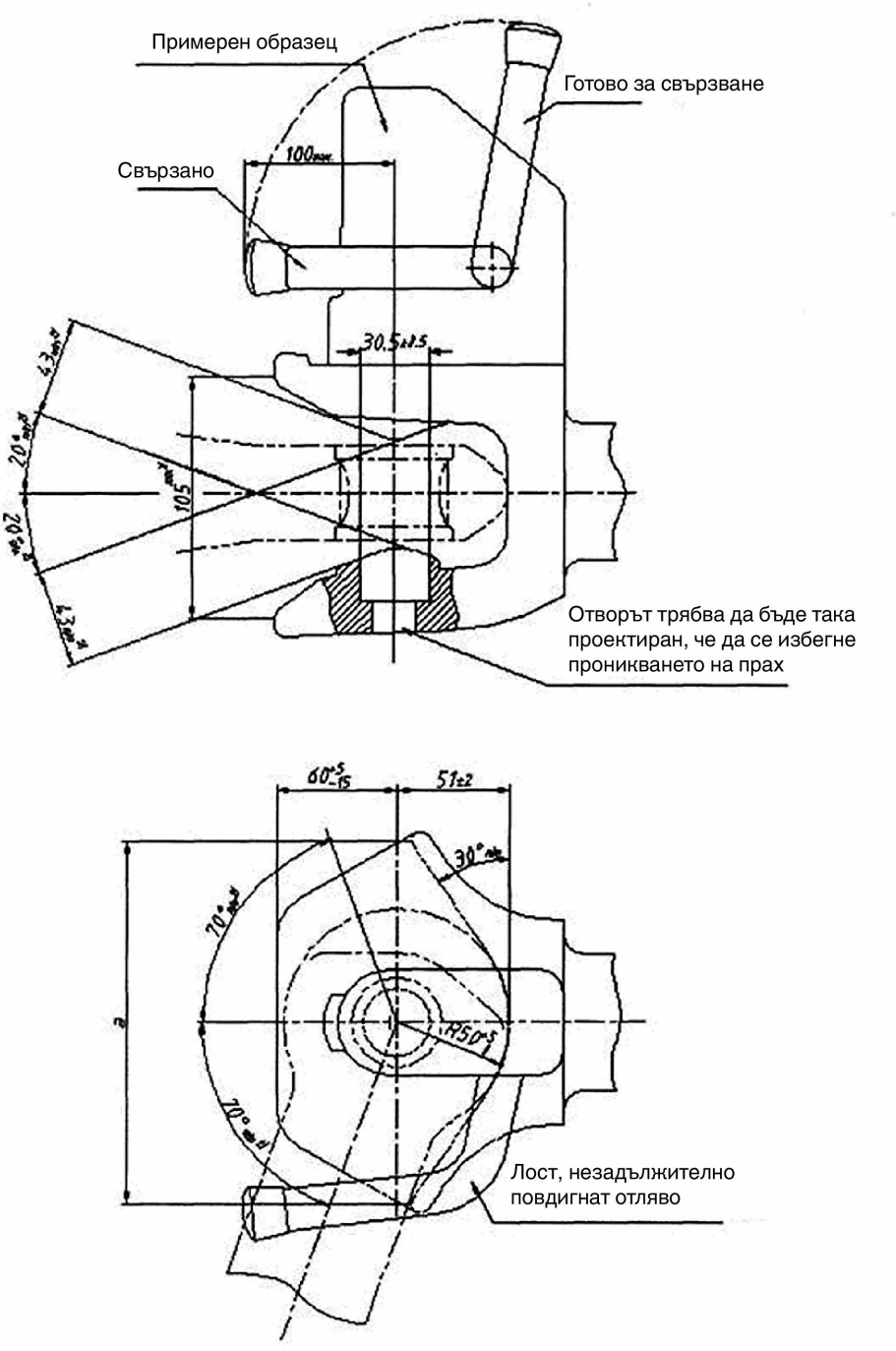
Допълнение 1

ЧЕРТЕЖИ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА МЕХАНИЧНОТО ТЕГЛИТЕЛНО-ПРИКАЧНО УСТРОЙСТВО

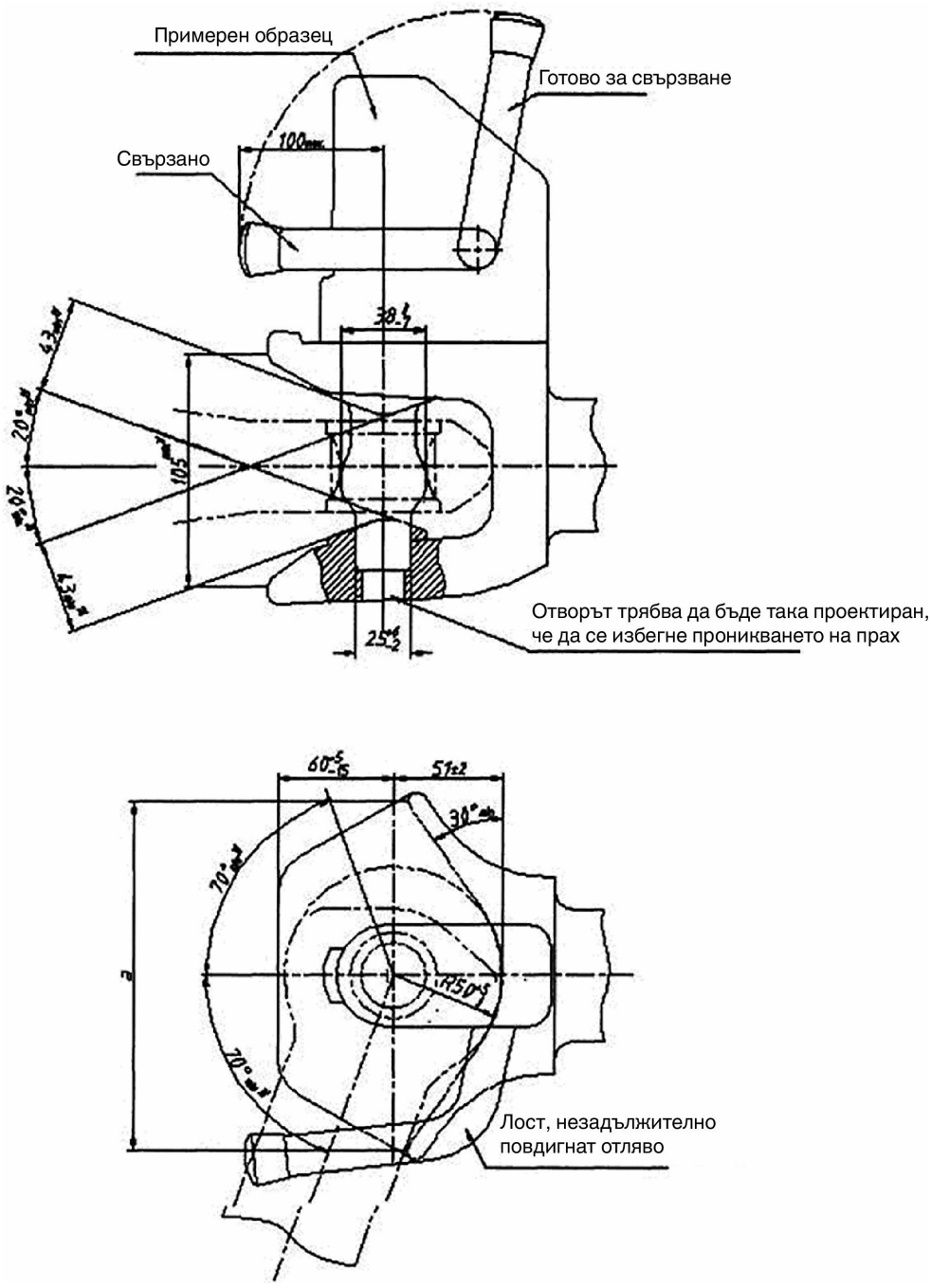
Фигура 1а — Неавтоматично механично теглително-прикачно устройство за ремаркета с цилиндричен заключващ палец

▼B

Фигура 1б — Автоматично теглително-прикачно устройство на ремарке с цилиндричен заключващ палец

▼B

Фигура 1в — Автоматично теглително-прикачно устройство на ремарке със заключващ палец с изпъкнала част

▼M3

Фигура 1г

Теглително-прикачно устройство с нешарнирна скоба (съответстващо на стандарт ISO 6489-5:2011)

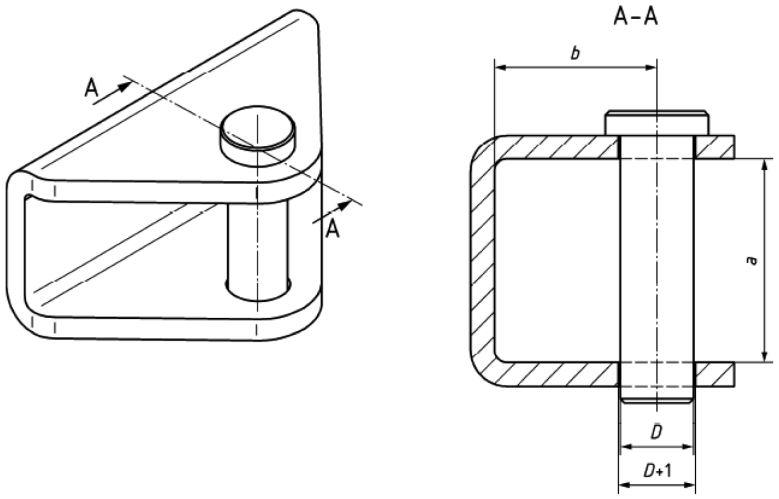
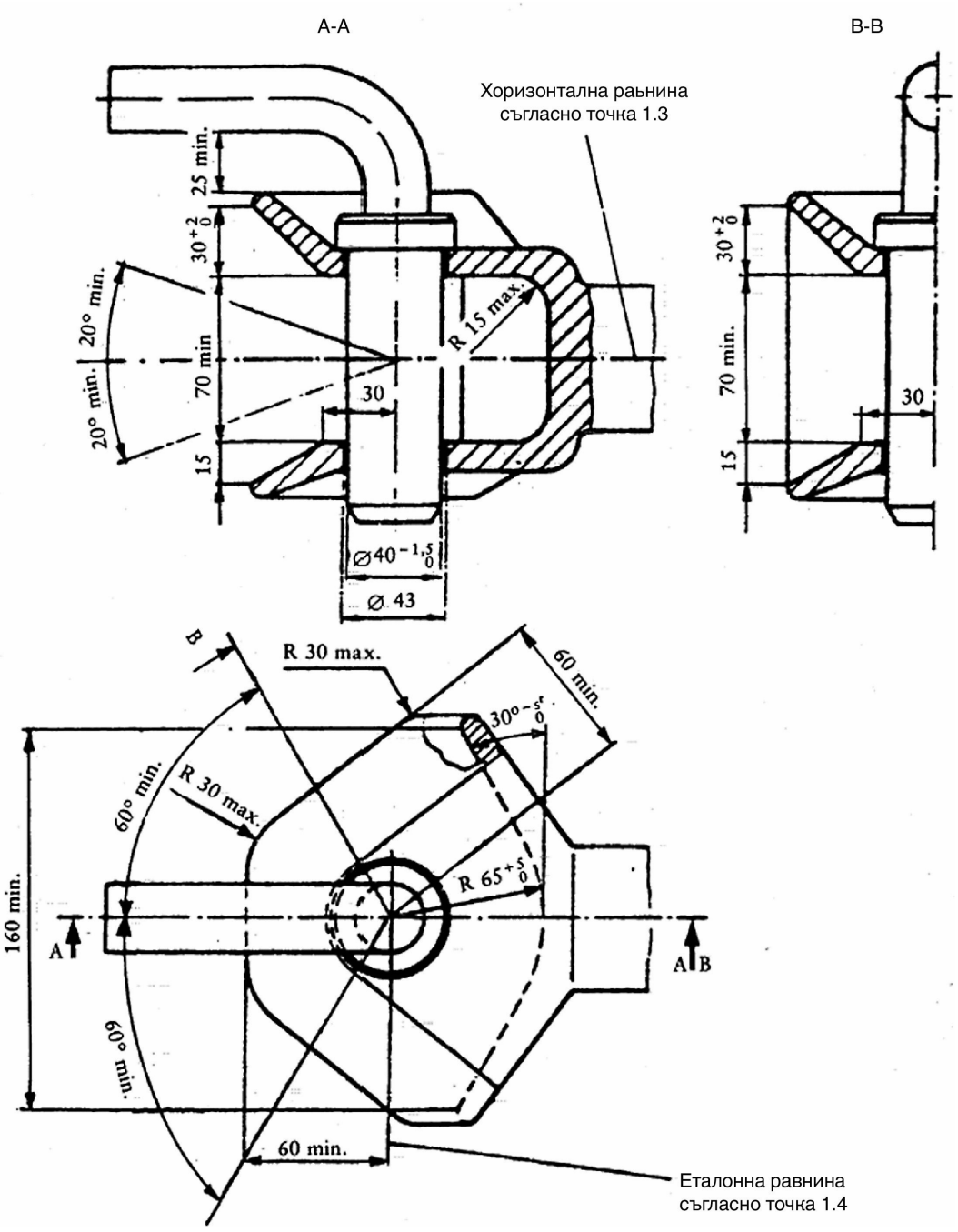

Таблица 1

Форми и размери на теглително-прикачни устройства със скоба за ремаркета или работни машини

Вертикално натоварване S kg	**Стойност на D** D kN	**Форма**	**Размер** mm		
			D ± 0,5	a min.	b min.
≤ 1 000	≤ 35	w	18	50	40
≤ 2 000	≤ 90	x	28	70	55
≤ 3 000	≤ 120	y	43	100	80
≤ 3 000	≤ 120	z	50	110	95

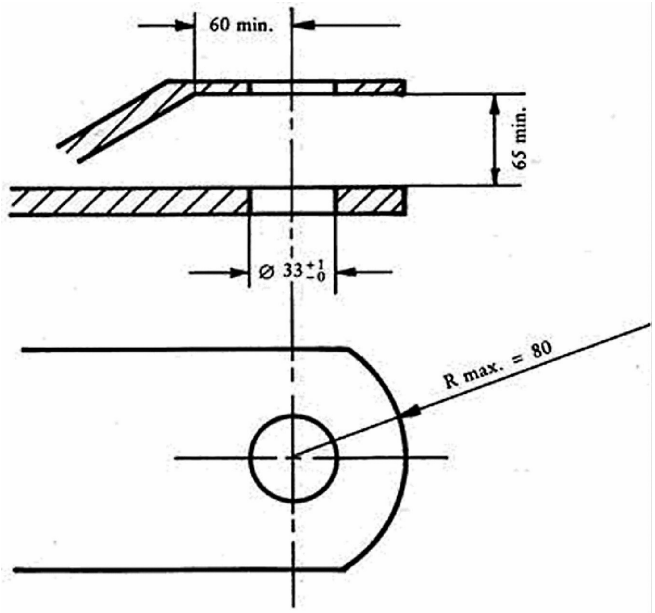
▼B

Фигура 2 — Неавтоматично теглително-прикачно устройство за ремарке

съответства на ISO 6489 Част 2 от юли 2002

▼B

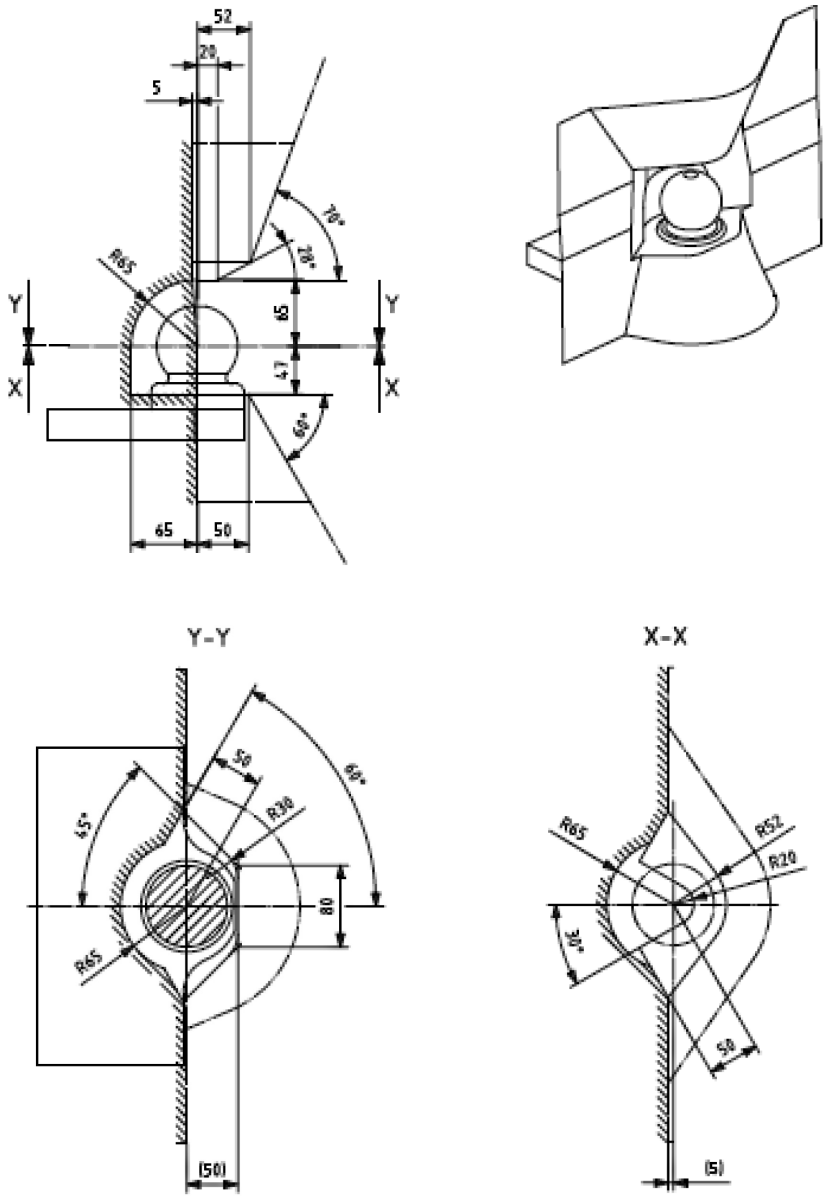
Фигура 3 — Теглителна щанга на трактора

съответства на стандарта ISO 6489 Част 3 от юни 2004

▼M3

Фигура 4

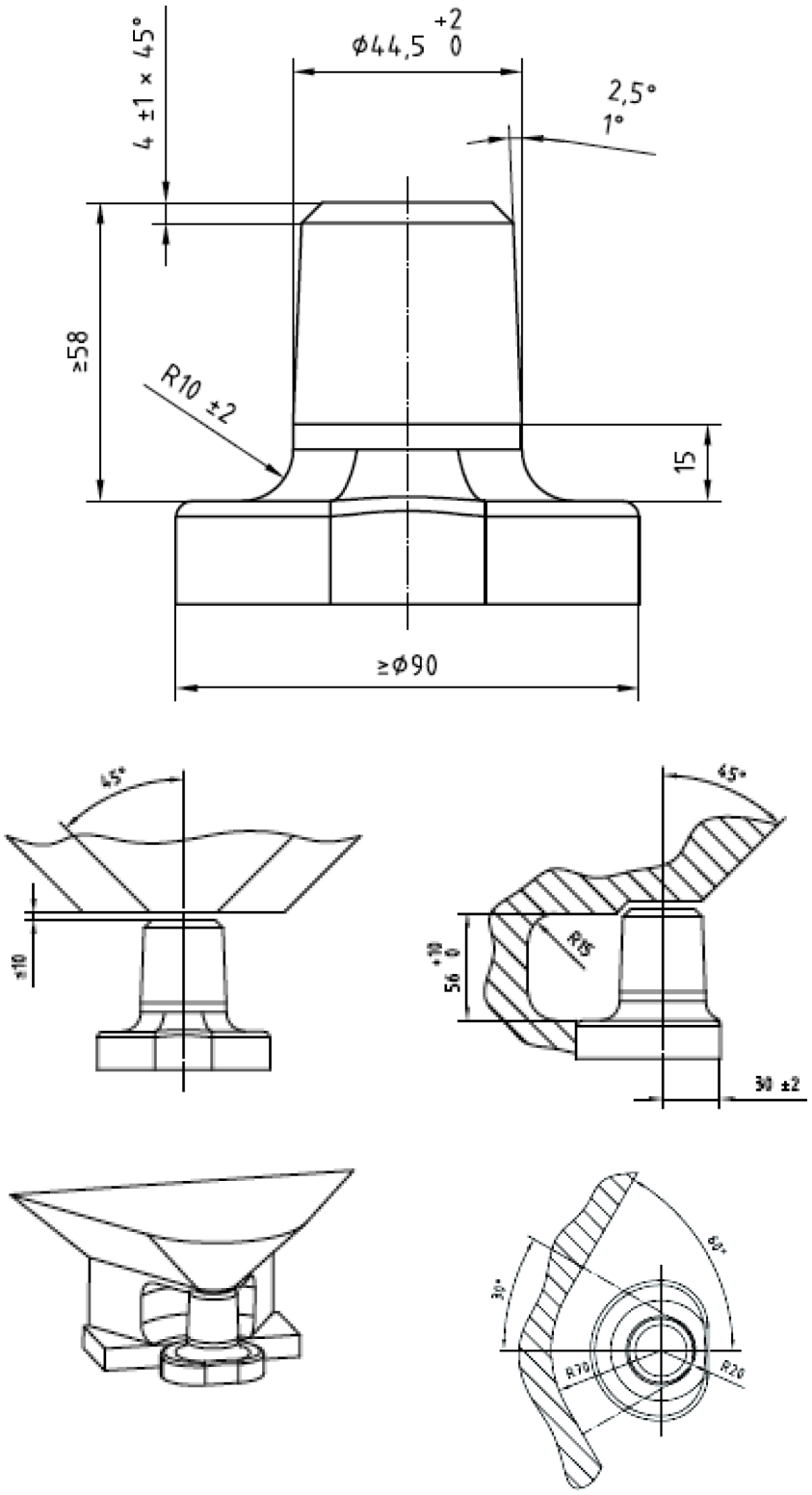
Теглително-прикачно устройство със сферичен елемент (съответстващо на стандарт ISO 24347:2005)

▼M3

Фигура 5

Теглително-прикачно устройство със съединителен щифт (съответстващо на стандарт ISO 6489-4:2004)

▼B

Допълнение 2

МЕТОД ЗА ДИНАМИЧНО ИЗПИТВАНЕ

1. ПРОЦЕДУРА НА ИЗПИТВАНЕ

Определянето на якостните качества на механичното теглително-прикачно устройство се извършва върху изпитвателен стенд чрез прилагане на променливо теглещо усилие.

Следва описание на изпитването на умора на цялото механично теглително-прикачно устройство от обхвата на въпросния метод, т.е. когато механичното теглително-прикачно устройство е оборудвано с всички части, необходими за неговото инсталиране и изпитване върху стенда.

Доколкото това е възможно, променливото усилие се прилага на синусоидален принцип (редуване и/или увеличаване), като цикълът на натоварването зависи от конкретния материал. В хода на изпитването не трябва да възникват разриви и нарушения на целостта.

2. КРИТЕРИИ НА ИЗПИТВАНЕ

Базата на изпитвателното натоварване се формира от компонентите на хоризонталното усилие по надлъжната ос на превозното средство и компонентите на вертикалното усилие.

Доколкото значението им е вторично, компонентите на хоризонталното усилие, които са перпендикулярни на надлъжната ос на превозното средство, както и моментите, не се вземат под внимание.

Компонентите на хоризонталното усилие по надлъжната ос на превозното средство се представят чрез математическо репрезентативно усилие, т.е. стойността D.

По отношение на механичното теглително-прикачно устройство се прилага следното уравнение:

$$D = g \cdot (M_T \cdot M_R)/(M_T + M_R)$$

където:

$M_т$ = технически допустимата обща маса на трактора,

M_R = технически допустимата обща маса на теглените превозни средства,

g = 9,81 m/s^2.

▼M3

Вертикалните компоненти на усилието, перпендикулярни на коловоза на трактора, се изразяват чрез статичното вертикално натоварване S (kg).

Технически допустимите маси M_T и M_R са посочени от производителя в тонове.

▼B

3. ПРОЦЕДУРА НА ИЗПИТВАНЕ

3.1. **Общи изисквания**

Изпитвателното усилие се прилага върху предназначеното за изпитване механично теглително-прикачно устройство посредством подходяща стандартна теглична халка под ъгъла, образуван от положението на вертикалното изпитвателно усилие F_v и хоризонталното изпитвателно натоварване F_h в направлението на надлъжната равнина на симетрия, минаваща от горната предна част към долната задна част.

▼B

Изпитвателното усилие се прилага в обичайната точка на съприкосновение между механичното теглително-прикачно устройство и тегличната халка.

Хлабината между механичното теглително-прикачно устройство и халката трябва да бъде сведена до минимум.

По принцип, изпитвателното усилие се прилага с променяща се около нулевата точка интензивност. При прилагането на такова променливо усилие, произтичащото натоварване е равно на нула.

Ако конструкцията на теглително-прикачно устройство (например, прекомерно голяма хлабина, работа с теглеща кука) прави невъзможно провеждането на изпитването при променливо изпитвателно натоварване, последното може да се приложи в увеличаващ се порядък, в посоката на тегленето или избутването, в зависимост от това коя от двете стойности е по-голяма.

Когато изпитването се провежда при нарастваща крива на изпитвателното усилие, същинското изпитвателно усилие е равно на горното (най-високото) натоварване, при което долното (най-ниското) натоварване не трябва да надхвърля 5 % от най-високото натоварване.

При провеждането на изпитване с променливо усилие трябва да се вземат мерки за недопускане на привнасянето на допълнителни моменти или усилия, перпендикулярни на изпитвателното усилие, което може да се постигне чрез подходящо монтиране на изпитвателното оборудване и подходящ избор на силопредавателната система; ъгловата грешка в направлението на усилието при изпитването с прилагане на променливо усилие не трябва да бъде по-голяма от ± 1,5°; ъгълът в рамките на изпитването при увеличаващо се усилие се настройва за най-високото натоварване.

Изпитвателната честота не трябва да бъде по-голяма от 30 херца.

За компонентите, изработени от стомана или стоманените отливки цикълът на натоварването възлиза на $2 \cdot 10^6$. Последващото изпитване на скъсване се провежда по метода с цветовото проникване или подобен метод.

Ако съединителните компоненти включват пружини и/или амортисьори, същите не трябва да се отстраняват в хода на изпитването, но могат да се подменят ако, по време на изпитването в тях възникват напрежения, които не биха възникнали в условия на нормална експлоатация (напр. топлинно действие), и същите се повредят. Тяхното поведение преди, по време на, и след изпитването трябва да бъде отразено в протокола от изпитването.

▼M3

3.2. **Усилия за изпитване**

Геометрично усилието за изпитване се състои от хоризонталната и вертикалната изпитвателна съставка, както следва:

$$F = \sqrt{F_h^2 + F_v^2}$$

където:

$F_h = \pm 0,6 \cdot D$ (kN) при изпитване с променливо усилие,

или

$F_h = 1,0 \cdot D$ (kN) при изпитване с увеличаващо се усилие (теглене или бутане),

$F_v = g \cdot 1,5 \cdot S/1000$ (стойност, изразена в kN)

S = статично натоварване на теглителната щанга (натоварване върху пътя, изразено в kg).

▼B

Допълнение 3

МЕХАНИЧНО ТЕГЛИТЕЛНО-ПРИКАЧНО УСТРОЙСТВО

МЕТОД ЗА СТАТИЧНО ИЗПИТВАНЕ

1. УСЛОВИЯ НА ИЗПИТВАНЕТО

1.1. **Обща информация**

1.1.1. За целите на проверката на конструктивните му характеристики, механичното теглително-прикачно устройство се подлага на статично изпитване в съответствие с изискванията от точки 1.2, 1.3 и 1.4.

1.2. **Подготовка на изпитванията**

Изпитванията трябва да се провеждат върху специална машина, при което теглещото устройство и която и да била конструкция, която съединява устройството с корпуса на трактора, са закрепени към твърда конструкция с помощта на същите компоненти, които се използват за монтирането му на трактора.

1.3. **Изпитвателни уреди**

Уредите, използвани за регистриране на приложените натоварвания и движения трябва да притежават следното ниво на точност:

— за приложените натоварвания ± 50 daN

— за ходове ± 0,01 mm.

1.4. **Процедура на изпитване**

1.4.1. Като първа стъпка, механичното теглително-прикачно устройство трябва да бъде подложено на предварително теглещо натоварване, което не надхвърля 15 % от изпитвателното теглещо натоварване, дефинирано в точка 1.4.2.

1.4.1.1. Операцията, описана в точка 1.4.1 трябва да бъде повторена поне два пъти като се започне от нулево натоварване, което бавно се увеличава до достигане на стойността, предписана в точка 1.4.1, след което натоварването се намалява до 500 daH, което се поддържа в продължение на най-малко 60 секунди.

1.4.2. Данните, регистрирани за целите на получаването на кривата на натоварването/деформацията при прилагане на теглещо усилие, или графиката на същата крива, осигурена от свързания с теглещата машина принтер, трябва да се основават единствено на прилагането на увеличаващо се натоварване, като се започне от 500 daN, по отношение на контролния център на механичното теглително-прикачно устройство.

Не трябва да има нарушения на целостта при стойностите до и самото теглещо изпитвателно усилие, което е 1,5 пъти по-голямо от технически допустимата маса на ремаркето; освен това, кривата на натоварването/деформацията трябва да демонстрира плавно покачване и да не притежава неравномерности в интервала между 500 daN и 1/3 от максималното теглещо натоварване.

1.4.2.1. От кривата на натоварването/деформацията се отчита постоянната деформация по отношение на натоварване от 500 daN, след като изпитвателното натоварване е било върнато към тази стойност.

▼B

1.4.2.2. Регистрираната стойност на постоянната деформация не трябва да надхвърля 25 % от настъпилата максимална еластична деформация.

▼M3

1.5. Преди упоменатото в точка 1.4.2 изпитване трябва да се проведе изпитване, в рамките на което към базовия център на теглително-прикачното устройство се прилага в последователно нарастващ порядък първоначално натоварване, което е три пъти по-голямо от максимално допустимото вертикално усилие (в daN, равно на g · S/10), препоръчано от производителя, като се започне от 500 daN.

В хода на изпитването деформацията на теглително-прикачното устройство не трябва да превишава 10 % от настъпилата максимална еластична деформация.

Изпитването се провежда след премахване на вертикалното усилие (в daN, равно на g · S/10), и връщане към първоначалното натоварване от 500 daN.

▼B

Допълнение 4

МАРКИРОВКА ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА КОМПОНЕНТ

Маркировката за ЕО одобрение на типа за компонент се състои от:

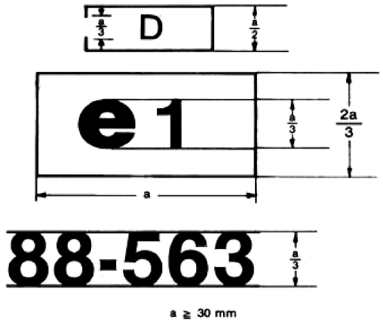
— правоъгълник, който огражда малката буква „e“, последвана от отличителния код (буква(и) или цифра) на държавата-членка, предоставила одобрение на типа за компонента:

1 за Германия, 2 за Франция, 3 за Италия, 4 за Нидерландия, 5 за Швеция, 6 за Белгия, 7 за Унгария; 8 за Чехия; 9 за Испания, 11 за Обединеното кралство, 12 за Австрия, 13 за Люксембург, 17 за Финландия, 18 за Дания; 19 за Румъния, 20 за Полша, 21 за Португалия, 23 за Гърция, 24 за Ирландия, ►M4 25 за Хърватия, ◄ 26 за Словения, 27 за Словакия, 29 за Естония, 32 за Латвия, 34 за България, 36 за Литва, 49 за Кипър и 50 за Малта,

— номера на ЕО одобрение на типа за компонент, който е еднакъв с номера на сертификата за ЕО одобрение на типа за компонент, издадено за въпросния тип механично теглително – прикачно устройство по отношение на неговата здравина и размери, поставен на удобно място близо до правоъгълника,

— главните букви „D“ и „S“, в съответствие с които е било проведено изпитването на механичното теглително-прикачно устройство (динамично изпитване = D и статично изпитване = S) над правоъгълника, в който е поместен малката буква „e“.

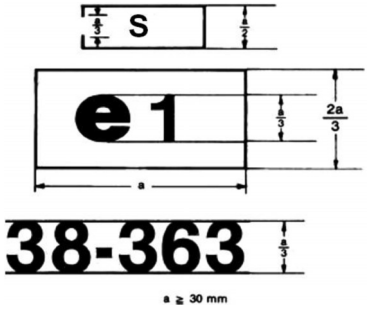
Пример за маркировка за ЕО одобрение на типа за компонент

Показаното по-горе механично теглително-прикачно устройство с нанесена върху него маркировка за ЕО одобрение на типа за компонент е устройство, за което е издадено одобрение на типа в Германия (e 1) под номер 88-563, и което е било подложено на динамично якостно изпитване (D).

▼M3

Пример за маркировка за ЕО одобрение на типа

Показаното по-горе теглително-прикачно устройство с нанесена върху него маркировка за ЕО одобрение на типа за компонент е устройство, за което е издадено одобрение на типа в Германия (e1) под номер 38-363 и което е било подложено на статично якостно изпитване (S).

▼B

Допълнение 5

ОБРАЗЕЦ НА СЕРТИФИКАТА ЗА ЕО ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА КОМПОНЕНТ

Наименование на административния орган

▼M3

УВЕДОМЛЕНИЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗДАВАНЕ, ОТКАЗ ДА СЕ ИЗДАДЕ, ОТМЕНЯНЕ ИЛИ РАЗШИРЯВАНЕ НА ОБХВАТА НА ЕО ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА КОМПОНЕНТ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЯКОСТНИТЕ КАЧЕСТВА И РАЗМЕРИТЕ И ВЕРТИКАЛНОТО НАТОВАРВАНЕ В ТОЧКАТА НА ПРИКАЧВАНЕ ЗА ДАДЕН ТИП ТЕГЛИТЕЛНО-ПРИКАЧНИ УСТРОЙСТВА (СКОБА, ТЕГЛИТЕЛНО-ПРИКАЧНИ УСТРОЙСТВА С НЕШАРНИРНА СКОБА, ТЕГЛИТЕЛНА КУКА, ТЕГЛИТЕЛНА ЩАНГА, СЪС СФЕРИЧЕН ЕЛЕМЕНТ И СЪС СЪЕДИНИТЕЛЕН ЩИФТ)

▼B

Номер на ЕО одобрение на типа за компонент:

.....

..... разширение на обхвата ([1])

1. Търговско наименование или марка:

.....

.....

▼M3

2. Тип на теглително-прикачното устройство (скоба, теглително-прикачни устройства с нешарнирна скоба, теглителна кука, теглителна щанга, със сферичен елемент, със съединителен щифт) ([2])

▼B

.....

3. Наименование и адрес на производителя на прикачното устройство:

.....

.....

4. Наименование и адрес на упълномощен представител на производителя на прикачното устройство, ако е приложимо:

.....

5. Механичното теглително-прикачно устройство е подложено на динамично/статично ([2]) изпитване и одобрено за следните стойности:

▼M3

5.1. *Динамично изпитване:*

стойност на D:

..... (kN)

вертикално натоварване в точката на прикачване (S):

..... (kg)

5.2. *Статично изпитване:*

теглена маса T:

..... (в тонове)

вертикално натоварване в точката на прикачване (S):

..... (kg)

▼B

6. Дата, на която е представено за ЕО одобрение на типа за компонент:

.....

▼B

7. Техническа служба, провела изпитванията:

. . . . . .

8. Дата и номер на изпитвателния протокол:

. . . . . .

9. Издава се/отказва се издаването на (2) ЕО одобрение на типа за компонент за механичното прикачноустройство:

. . . . . .

10. Място: . . . . . .

11. Дата: . . . . . .

12. Към настоящия сертификат се прилагат следните документи, върху които е нанесен показаният по-горе номер на одобрение на типа за компонент (например, протокол от изпитването, чертежи и др.). Тази информация трябва да се предоставя на компетентните органи на останалите държави-членки единствено при специално поискване:

. . . . . .

. . . . . .

13. Забележки:

. . . . . .

14. Подпис: . . . . . .

(1) Ако е приложимо, посочва се дали става дума за първо, второ и т.н. разширение на първоначалното ЕО одобрение на типа за компонент.

(2) Ненужното се зачерква.

▼B

Допълнение 6

УСЛОВИЯ ЗА ИЗДАВАНЕ НА ЕО ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА

1. Заявлението за ЕО одобрение на типа за трактор по отношение на здравината и размерите на механичното теглително-прикачно устройство се подава от производителя на трактора или негов упълномощен представител.

2. На техническата служба, отговаряща за провеждането на изпитванията за одобрение на типа, се предоставя трактор, представителен за типа трактори, подлежащ на одобрение, на който е монтирано одобреното механично теглително-прикачно устройство.

3. Техническата служба, отговаряща за провеждането на изпитванията за одобрение на типа, извършва проверка за това, дали одобреният тип механични теглително-прикачни устройства са подходящи за инсталиране на типа трактори, за който е заявено одобрение на типа. По-специално, техническата служба установява дали закрепването на механичното теглително-прикачно устройство съответства на закрепването, което е било подложено на изпитване към момента на предоставянето на ЕО одобрение на типа за компонент.

4. Притежателят на ЕО одобрение на типа може да поиска разширение на неговия обхват с включване на други типове механични теглително-прикачни устройства.

5. Компетентните органи разрешават такова разширение при следните условия:

5.1. новият тип механични теглително-прикачни устройства е получил ЕО одобрение на типа за компонент;

5.2. механичното теглително-прикачно устройство е подходящо за инсталиране на типа трактори, за който е заявено разширяване на обхвата на ЕО одобрението на типа;

5.3. закрепването на механичното теглително-прикачно устройство върху трактора съответства на закрепването, което е било подложено на изпитване към момента на издаване на ЕО одобрението на типа за компонент.

6. Сертификат, чийто образец е показан в Допълнение 5, се прилага към ЕО сертификата за всяко одобрение на типа или за разширение на одобрението, което е било издадено или отказано

7. Ако заявлението за ЕО одобрение на типа за тип трактори е подадено по едно и също време със заявлението за ЕО одобрение на типа за компонент за тип механично теглително-прикачно устройство, инсталирано върху трактор, за който е заявено ЕО одобрение на типа, точки 2 и 3 не се вземат под внимание.

▼B

Допълнение 7

ОБРАЗЕЦ

Наименование на административния орган

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ СЕРТИФИКАТА ЗА ЕО ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА ТИП ТРАКТОР ПО ОТНОШЕНИЕ НА МЕХАНИЧНОТО ТЕГЛИТЕЛНО-ПРИКАЧНО УСТРОЙСТВО И ЗДРАВИНАТА НА НЕГОВОТО ЗАКРЕПВАНЕ КЪМ ТРАКТОРА

(Член 4, параграф 2 от Директива 2003/37/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 26 май 2003 г. относно типовото одобрение на селскостопански или горски трактори, на техните ремаркета и на теглително-прикачно оборудване, заедно с техните системи, компоненти и обособени технически възли)

Номер на ЕО одобрението на типа: .....

..... разширение на обхвата ([1])

1. Търговско наименование или марка на трактора:

   .....

2. Тип на трактора и търговско наименованиеа:

   .....

3. Наименование и адрес на производителя на трактора:

   .....

   .....

4. Наименование и адрес на упълномощен представител на производителя, ако е приложимо:

   .....

   .....

5. Търговско наименование или марка на механичното теглително-прикачно устройство:

   .....

   .....

6. Тип (типове) на механичното теглително-прикачно устройство:

   .....

7. ЕО маркировка и номер на ЕО одобрение на типа за компонент:

   .....

8. Разширение на ЕО одобрението на типа с включване на следния тип (следните типове) механични теглително-прикачни устройства:

   .....

   .....

▼M3

9. Допустимо статично вертикално натоварване в точката на прикачване:

   ..... (kg)

▼B

10. Дата, на която тракторът е бил представен за ЕО одобрение на типа:

    .....

▼B

11. Техническа служба, провела изпитванията за ЕО одобрението на типа:

. . . . . .

12. Дата на изготвяне на протокола от изпитването от техническата служба:

. . . . . .

13. Номер на изпитвателен протокол, издаден от техническата служба:

. . . . . .

14. Издава се/отказва сеиздаването на (2) ЕО одобрение на типа по отношение на механичното прикачно устройство и здравината на неговото закрепване към трактора.

15. Издава се/отказва се издаването на (2) разширение на обхвата на ЕО одобрението на типа по отношение на механичното теглително-прикачно устройство и здравината на неговото закрепване към трактора.

. . . . . .

16. Място: . . . . . .

17. Дата: . . . . . .

18. Подпис: . . . . . .

(1) Ако е приложимо, посочва се дали става дума за първо, второ и т.н. разширение на If applicableпървоначалното ЕО одобрение на типа за компонент.

(2) Ненужното се зачерква.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Места и начин за поставяне на задължителните табели и обозначения върху корпуса на трактора

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1.1. Всички селскостопански или горски трактори трябва да бъдат снабдени с табела и обозначения, описани в следващите точки. Табелата и обозначенията се поставят или от производителя, или от негов упълномощен представител.

2. ТАБЕЛА НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ

2.1. Табелата на производителя, съответстваща на образеца, показан в допълнението към настоящото приложение, трябва да бъде закрепена надеждно на видимо и леснодостъпно място върху част, която не подлежи на подмяна в процеса на експлоатацията. Табелата трябва да отразява ясно и незаличимо следната информация в посочения ред.

2.1.1. Наименование на производителя.

2.1.2. Тип на трактора (и вариант, ако е необходимо).

2.1.3. Маркировка за ЕО одобрение на типа:

Маркировката за ЕО одобрение на типа се състои от правоъгълник, който огражда малка буква „e“, последвана от отличителния номер (буква(и) или цифра) на държавата-членка, издала одобрението на типа за компонента:

1 за Германия, 2 за Франция, 3 за Италия, 4 за Нидерландия, 5 за Швеция, 6 за Белгия, 7 за Унгария, 8 за Чехия, 9 за Испания, 11 за Обединеното кралство, 12 за Австрия, 13 за Люксембург, 17 за Финландия, 18 за Дания, 19 за Румъния, 20 за Полша, 21 за Португалия, 23 за Гърция, 24 за Ирландия, ►**M4** 25 за Хърватия, ◄ 26 за Словения, 27 за Словакия, 29 за Естония, 32 за Латвия, 34 за България, 36 за Литва, 49 за Кипър и 50 за Малта,

и номера на одобрението на типа, който е еднакъв с номера на сертификата за одобрение на типа, издадено за типа превозни средства.

Между буквата „e“, последвана от отличителния номер на държавата, издала ЕО одобрението на типа, и номера на одобрението на типа се вписва знак звездичка.

2.1.4. Идентификационен номер на трактора

2.1.5. Минималната и максималната стойност на максимално допустимата маса на трактора в натоварено състояние, в зависимост от различните типове гуми, с които може да бъде оборудван тракторът.

2.1.6. Максимално допустима маса на превозното средство за всяка от осите на трактора в зависимост от възможните типове гуми, с които може да бъде оборудван тракторът; тази информация трябва да бъде описана в реда от предната към задната част на трактора.

▼B

2.1.7. Технически допустима теглена маса (теглени маси): съгласно точка 1.7 от приложение 1.

2.1.8. Държавите-членки могат да изискат за тракторите предлагани на техните пазари, посочване, освен наименованието на производителя, на държавата, в която се извършва окончателния монтаж, в случаите когато окончателният монтаж се извършва в място, различно от държавата на производителя, ако това място не е държава-членка на Общността.

2.2. Производителят може да постави допълнителна информация под или отстрани до предписаните обозначения, извън ясно обозначения правоъгълник, съдържащ единствено информацията, предвидена в точки 2.1.1 – 2.1.7 (виж примера за табелка на производителя).

3. ИДЕНТИФИКАЦИОНЕН НОМЕР НА ТРАКТОРА

Идентификационният номер на трактора е постоянна комбинация от знаци, предоставен на всеки трактор от съответния производител. Неговото предназначение е да осигури ясно идентифициране на всеки трактор, и по-специално за неговия вид, за период от 30 години с посредничеството на производителя, без да са необходими други указания.

Идентификационният номер трябва да съответства на следните изисквания:

3.1. Номерът трябва да бъде нанесен върху табелата на производителя, а също така и върху шасито или друга подобна конструкция.

3.1.1. Номерът трябва да се вмести, когато това е възможно, в един ред.

3.1.2. Номерът трябва да бъде нанесен върху шасито или друга подобна конструкция, върху предната дясна част на превозното средство.

3.1.3. Номерът трябва да бъде нанесен на добре видимо и достъпно място, например чрез заковаване или щамповане, по такъв начин, че да не може да бъде заличен или повреден.

4. Използвани символи

4.1. За всички обозначения, предвидени в точки 2 и 3, трябва да се използват римски букви и арабски цифри. Римските букви, използвани за обозначенията, предвидени в точки 2.1.1 и 3, обаче, трябва да бъдат главни букви.

4.2. Относно идентификационния номер на трактора:

4.2.1. не се разрешава употребата на буквите I, O и Q, тирета, звездички и други специални знаци;

4.2.2. минималната височина на буквите и цифрите трябва да бъде както следва:

4.2.2.1. 7 mm за знаците, нанесени директно върху шасито, рамата или други подобни конструкции на трактора,

4.2.2.2. 4 mm за знаците, нанесени върху табелката на производителя.

▼B

Пример за конфигуриране на табелата на производителя

Следващият пример в никакъв случай не предопределя данните, които могат да бъдат действително нанесени върху табелата на производителя: същият има единствено информативно предназначение.

STELLA TRAKTOR WERKE

Тип: 846 E

Номер на ЕО: e * 1* 1 792

Идентификационен номер: GBS18041497

Обща допустима маса (*): 4 820 до 6 310 kg

Допустимо натоварване на предната ос (*): 2 390 до 3 200 kg

Допустимо натоварване на задната ос (*): 3 130 до 4 260 kg

(*) В зависимост от гумите

Допустима теглена маса:

— теглена маса без спирачна система: 3 000 kg

— теглена маса с независима спирачна система: 6 000 kg

— теглена маса с инерционна спирачна система: 3 000 kg

— теглена маса, оборудвана с помощна спирачна система (хидравлична или пневматична): 12 000 kg

▼B

Допълнение

ОБРАЗЕЦ

Наименование на административния орган

Приложение към сертификата за ЕО одобрение на типа за тип трактор по отношение на местоположението и начина за поставяне на задължителните табели и обозначения върху корпуса на трактора

(Член 4, параграф 2 от Директива 2003/37/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 26 май 2003 г. относно типовото одобрение на селскостопански или горски трактори, на техните ремаркета и на теглително-прикачно оборудване, заедно с техните системи, компоненти и обособени технически възли)

Номер на ЕО одобрение на типа: .....

1. Модел на трактора или търговско наименование на производителя:

   .....

2. Тип, и ако е приложимо, търговско наименование на трактора:

   .....

3. Наименование и адрес на производителя:

   .....

4. Ако е необходимо, наименование и адрес на упълномощен представител на производителя:

   .....

5. Дата, на която тракторът е бил представен за изпитване за ЕО одобрение на типа:

   .....

6. Техническа служба, провела изпитванията за одобрение на типа:

   .....

7. Дата на изпитвателния протокол, издаден от техническата служба:

   .....

8. Номер на изпитвателен протокол, издаден от техническата служба:

   .....

9. Издава се/отказва се издаването на ([1]) ЕО одобрение на типа по отношение на мястото и начина за нанасяне на задължителните табели и обозначения върху корпуса на трактора.

10. Място: .....

11. Дата: .....

12. Подпис: .....

▼B

13. Към настоящия сертификат са приложени следните документи, обозначени с посочения по-горе номер на ЕО одобрение на типа:

..... чертежи с размерите;

..... скица или снимка, показваща мястото и начина за нанасяне на задължителните табели и обозначения върху корпуса на трактора.

Тази информация трябва да се предоставя на компетентните органи на останалите държави-членки единствено при специално поискване

14. Забележки: .....

.....

.....

.....

(1) Ненужното се зачерква.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

КОМАНДЕН ОРГАН ЗА СПИРАЧНАТА СИСТЕМА НА ТЕГЛЕНИТЕ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА И ПРИКАЧВАНЕ СЪС СПИРАЧНА СИСТЕМА МЕЖДУ ТРАКТОРА И ТЕГЛЕНИТЕ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

1. Когато в трактора е предвиден команден орган за спирачната система на ремаркето, същото трябва да бъде или ръчно или крачно задействано, при осигурена възможност за неговото модериране и управление от седалката на водача, без същото да бъде повлияно от действието на другите командни механизми.

   Когато тракторът е оборудван с прикачно устройство с пневматична или хидравлична спирачна система, разположено между трактора и тегленото превозно средство, за задействане на работната спирачна система на цялата композиция трябва да се предвиди само един команден орган.

2. Използваните спирачни системи могат да бъдат системи, характеристиките на които са дефинирани в приложение I към Директива 76/432/ЕИО относно спирачните устройства на колесните селскостопански и горски трактори.

   Монтирането трябва да бъде проектирано и изпълнено по такъв начин, че работата на трактора да не бъде неблагоприятно повлияна при евентуална неизправност или влошаване на характеристиките на спирачното устройство на тегленото превозно средство или при разединяване на прикачното устройство.

3. Когато прикачването между трактора и тегленото превозно средство (теглените превозни средства) е хидравлично или пневматично, същото трябва да удовлетворява едно или друго от следните условия.

3.1. **Хидравлично прикачване:**

Хидравличното прикачване трябва да бъде с единичен тръбопровод.

То трябва да съответства на стандарта ISO 5676 от 1983, при което изпъкналата част е откъм страната на трактора.

Действието на командния орган трябва да осигурява възможност за подаване на нулево налягане към прикачната глава в състояние на покой; работното налягане трябва да бъде не по-малко от 10 и не по-голямо от 15 MPa.

Не трябва да бъде възможно прекъсване на източника на захранване от двигателя.

3.2. **Пневматично прикачване:**

Прикачването между трактора и тегленото превозно средство (теглените превозни средства) е с двоен тръбопровод: автоматичен тръбопровод и директен спирачен тръбопровод, който работи чрез увеличаване на налягането.

Прикачната глава трябва да съответства на стандарта ISO 1728 от 1980.

Действието на командния орган трябва да дава възможност за подаване към прикачната глава на работно налягане, не по-малко от 0,65 и не по-голямо от 0,8 MPa.

▼B

Допълнение

ОБРАЗЕЦ

Наименование на административния орган

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ СЕРТИФИКАТА ЗА ЕО ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА ЗА ТИП ТРАКТОР ПО ОТНОШЕНИЕ НА КОМАНДНИЯ ОРГАН НА СПИРАЧНАТА СИСТЕМА НА ТЕГЛЕНОТО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО

(Член 4, параграф 2 от Директива 2003/37/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 26 май 2003 г. относно типовото одобрение на селскостопански или горски трактори, на техните ремаркета и на теглително-прикачно оборудване, заедно с техните системи, компоненти и обособени технически възли)

Номер на ЕО одобрението на типа: .....

1. Модел на трактора или търговско наименование на производителя:

   .....

   .....

2. Тип, и ако е приложимо, търговско наименование на трактора:

   .....

3. Наименование и адрес на производителя:

   .....

4. Наименование и адрес на упълномощен представител на производителя, ако е приложимо:

   .....

5. Описание на компонента (компонентите) и/или характеристиката (характеристиките) на командния орган на спирачната система на тегленото превозно средство:

   .....

6. Дата, на която тракторът е бил представен за ЕО одобрение на типа:

   .....

7. Техническа служба, провеждаща изпитванията за одобрението на типа:

   .....

8. Дата на изпитвателния протокол от изпитването от техническата служба:

   .....

9. Номер на протокол от изпитването, издаден от техническата служба:

   .....

10. Издава се се/отказва се издаването на ЕО одобрение на типа по отношение на управлението на спирачната система на тегленото превозно средство ([1]):

11. Място: .....

▼B

12. Дата: .....

13. Подпис: .....

14. Към настоящия сертификат са приложени следните документи, обозначени с посочения по-горе номер на ЕО одобрение на типа:

..... скица или снимка на съответните части на трактора.

Тези данни трябва да бъдат предоставяни на компетентните органи на останалите държави-членки, ако те поискат това.

15. Забележки:

.....

.....

(1) Ненужното се зачерква.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ЧАСТ А

Отменената директива и списък на нейните последователни изменения

(посочени в член 10)

Директива 89/173/ЕИО на Съвета (ОВ L 67, 10.3.1989 г., стр. 1)	
Акта за присъединяване от 1994 г., приложение I, Точка XI.C. II.7 (ОВ C 241, 29.8.1994 г., стр. 207)	
Директива 97/54/ЕО на Европейския парламент и Съвета (ОВ L 277, 10.10.1997 г., стр. 24)	единствено що се отнася до препратките към Директива 89/173/ЕИО в член 1, първо тире
Директива 2000/1/ЕО на Комисията (ОВ L 21, 26.1.2000 г., стр. 16)	
Акта за присъединяване от 2003 г., приложение II, Точка I.A.33 към (ОВ L 236, 23.9.2003 г., стр. 62)	
Директива 2006/26/ЕО на Комисията (ОВ L 65, 7.3.2006 г., стр. 22)	единствено що се отнася до препратките към Директива 89/173/ЕИО в член 4 и приложение IV
Директива 2006/96/ЕО на Съвета (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 81)	единствено що се отнася до Директива 89/173/ЕИО в член 1 и точка A.31 от приложението

Част Б

Срокове за транспониране в националното право и за прилагане

(посочени в член 10)

Директива	Срок за транспониране	Дата на прилагане
89/173/ЕИО	31 декември 1989 г.	—
97/54/ЕО	22 септември 1998 г.	23 септември 1998 г.
2000/1/ЕО	30 юни 2000 г.	—
2006/26/ЕО	31 декември 2006 г. ([1])	—
2006/96/ЕО	1 януари 2007 г.	—

([1]) В съответствие с член 5 от Директива 2006/26/ЕО:

„1. От 1 януари 2007 г. по отношение на превозни средства, които изпълняват изискванията съответно на Директиви 74/151/ЕИО, 78/933/ЕИО, 77/311/ЕИО и 89/173/ЕИО, изменени с настоящата директива, държавите-членки не могат, на основания, свързани с приложното поле на съответната директива:

а) да откажат да предоставят ЕО одобрение на типа или национално одобрение на типа;

б) да забраняват регистрирането, продажбата или пускането в експлоатация на такива превозни средства.

2. От 1 юли 2007 г. по отношение на превозни средства, които не отговарят на изискванията съответно на Директиви 74/151/ЕИО, 78/933/ЕИО, 77/311/ЕИО и 89/173/ЕИО, изменени с настоящата директива, и на основания, свързани с приложното поле на съответната директива, държавите-членки:

а) не предоставят ЕО одобрение на типа;

б) могат да откажат предоставяне на национално одобрение на типа.

▼B

3. От 1 юли 2009 г. по отношение на превозни средства, които не отговарят на изискванията съответно на Директиви 74/151/ЕИО, 78/933/ЕИО, 77/311/ЕИО и 89/173/ЕИО, изменени с настоящата директива, и на основания, свързани с приложното поле на съответната директива, държавите-членки:
   а) ще разглеждат сертификатите за съответствие, които съпровождат нови превозни средства в съответствие с разпоредбите на Директива 2003/37/ЕО като невалидни по смисъла на член 7, параграф 1;
   б) могат да отказват регистрацията, продажбата или пускането в експлоатация на такива нови превозни средства.“

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Таблица на съответствието

Директива 89/173/ЕИО	Директива 2006/26/ЕО	Настоящата директива
Член 1		Член 1
Член 2, параграф 1, встъпителни думи	Член 5, параграф 1, първа алинея	Член 2, параграф 1, първа алинея
Член 2, параграф 1, първо – шесто тире		—
Член 2, параграф 1, финални думи		—
	Член 5, параграф 1, букви а) и б)	Член 2, параграф 1, първа алинея, букви а) и б)
Член 2, параграф 2		Член 2, параграф 1, втора алинея
—	Член 5, параграф 2	Член 2, параграф 2
—	Член 5, параграф 3	Член 2, параграф 3
Членове 3 и 4		Членове 3 и 4
Член 5, параграф 1		Член 5, първа алинея
Член 5, параграф 2		Член 5, втора и трета алинеи
Членове 6 – 9		Членове 6 – 9
Член 10, параграф 1		—
Член 10, параграф 2		Член 10
—		Членове 11 и 12
Член 11		Член 13
Приложения I – VI		Приложения I – VI
—		Приложение VII
—		Приложение VIII